Stawfordska Sällskapet

Historikgruppen för Höganäs AB

Rapport 8

Skyddsrumsfrågan under 2:a världskriget

Rapporten omfattar dokumentation rörande Höganäsbolagets hanterande av den situation som uppkom med kravet på byggande av skyddsrum för bolagets bostadshus. Tidsmässigt omfattar rapporten 1940 – 1942, men även ett nybygge från 1943 berörs.
Bifogat finns kopior på de drygt 90 dokument som ligger till grund för rapporten.

av
Lars Dahlbom

Augusti 2009

www.stawford.se

Innehållsförteckning

Sid	Datum	Dokument
4		Förord
5		Sammanfattning
14	400223	Planer för inrättande av skyddsrum
50	400223	Beräkningar för skyddsrum enl ritn nr 10297
59	400223	Ritning över luftskyddsrum nr 10297
60	400329	Ritn 10321. Normalskyddsrum typ I, III, X, XI, XII, XV, XVI
61		Tilldelning av luftskyddsrum
62	400224	Beskrivning å uppförande av skyddsrum enl ritning 10297
64	400226	Offert från Hj. Elgström. Normalskyddsrum
65	400304	Offert från Harald & Andersson. Normalskyddsrum
66	400417	Entreprenadkontrakt. Hj Elgström
69	400417	Entreprenadkontrakt. Haraldsson & Andersson
72	400420	Beställning av skyddsrum. Hj Elgström
73	400420	Beställning av skyddsrum. Haraldsson & Andersson
74	400301	Offert. Skånska Cementgjuteriet. Rörskyddsrum
76	400508	Förteckning å fastigheter för vilka skyddsrum skall anordnas
77	400508	Beskrivning å uppförande av skyddsrum inom tätare bebyggelse
78	400517	Brev till Länsstyrelsen. Befrielse från byggandet av skyddsrum
80	400608	Utredning ang kostnader för skyddsrum. Hj Elgstöm
81	400615	Brev till Länsstyrelsen. Kompl till ansökan den 400517
82	400622	Brev från Länsstyrelsen. Avslag på ansökan av den 400517
83	400705	Offert från Haraldsson & Andersson. Luftskyddsrum
84	400807	Utredning ang kostnader för skyddsrum. Hj Elgstöm
86	400814	Brev till Länsstyrelsen. Bemötande av avslaget den 400622
87	400911	Brev från Länsstyrelsen. Befrielse från gasskydd i skyddsrum
88	400918	Ansökan om bygglov för 9 st luftskyddsrum
105	400928	Brev till Konungen. Överklagandet av Länsstyrelsens avslag
109	401016	Offert Hj Elgström. Anordnande av rörskyddsrum
110	401212	Rekvisition till Inköpskontoret. Utrustning för skyddsrum
111	401212	Beställning av rörskyddsrum av Hj Elgström
112	410118	Beställning av rörskyddsrum av Hj Elgström
113	410506	Brev till Luftskyddsbyrån. Redovisning av skyddsrumsfrågan
115	410526	Plan för inrättande av skyddsrum i kv Freja
118	410526	Plan för inrättande av skyddsrum i Långaröd
121	431011	Plan för inrättande av skyddsrum i kv Columbus
124		Karta över Höganäs-församling
125		Ritning över rörskyddsrum
126	400223	Sv Författningssamling. Ändringar i luftskyddslagen
128	400911	Komplettering av Luftskyddsinspektionens cirkulärskrivelse
129	400329	Ritn 10321. Skyddsrum typ I, III, X, XI, XII, XV, XVI med anteckningar
130	400914	Utdrag ur Kungörelse ang utnyttjande av skyddsrum
131	400223	Ritn 10297. Luftskyddsrum

Sid	Datum	Dokument
132	400223	Ritn 10297-1. Luftskyddsrum med bänkplacering
133	410815	Brev från Höganäs Luftskyddsbyrå ang förvaring av utlånat materiel
134	420122	Brev från Höganäs luftskyddschef ang förvaring av gummitätningar
135	420321	Brev från Landskansliet, Malmö ang utnyttjande av skyddsrum
136	461100	Ritn 13095. Ändring av skyddsrum till garage
137		Kronans historiska värde relaterat till värdet 2009

Förord

Ända från starten av Höganäsbolagets (HB.s) verksamhet (1796) sågs en nyttighet i att kunna erbjuda företagets anställda bostad. I början av verksamheten fanns inga disponibla bostäder i närheten av bolagets verksamhetsområde. Det som fanns var ett fiskeläge och en del byar med inriktning på lantbruk. Det blev därför en av företagets uppgifter att bygga upp ett fungerande samhälle med tillhörande infrastruktur. Fastighetsinnehavet ökade ständigt och var på 40-talet betydande. Kravet på att fastighetsägare, i samband med 2:a världskriget, skulle förse sina hyresgäster med skyddsrum i skälig omfattning medförde en omfattande verksamhet för HB. Byråkratin inom stat, länsstyrelse och kommun var väl utbyggd och ett antal beslutsfattare skulle förses med ansökningar, svaromål och andra skrivelser.
Vid 2:a världskrigets utbrott fanns ett antal instanser med uppgift att styra byggnationen av skyddsrum. Högsta ledningen för det civila luftskyddet låg hos socialdepartementet. För hantering av de specifika frågor som hade med detta verksamhetsområde att göra inrättades Luftskyddsbyrån inom departementet. Luftskyddsinspektionen inrättades 1937 med stöd av luftskyddslagen, som börjat gälla samma år. Det var den ökade risken för anfall från luften som utgjorde bakgrunden till den nya lagen. Luftskyddsinspektionen skulle utöva den centrala ledningen och övervakningen av luftskyddet inom landet. Luftskyddsinspektionen var en del av civilförsvaret och avsåg icke-§militära åtgärder i syfte att försvåra anfall från luften.1944 uppgick Luftskyddsinspektionen i den då nybildade civilförsvarsstyrelsen som senare blev Statens Räddningsverk.
Resp Länsstyrelse hade ansvar för bl a inrättandet av skyddsrum inom sitt distrikt och hade i sin tur indelat detta distrikt i ett antal luftskyddsområden med luftskyddschefer som ansvariga tjänstemän.
Lokalt inrättades även Luftskyddsnämnder vars uppgift var att tillvarata kommunens intressen i frågor gällande det civila luftskyddet.

Materialet ger en tidsbild som karaktäriseras av bl a en starkt underdånig ton mot ”överheten” men också ”överhetens” snabba reaktioner med mycket korta svarstider. Detta gäller inte minst brevväxlingen med Länsstyrelsen.

Den första noteringen i HBs arkiv är daterat den 22 febr 1940 och består av en 9-sidig plan för anläggande av skyddsrum.

En del av ritningarna har med åren blivit ganska urblekta och denna utblekning kommer givetvis att fortsätta varför det känns angeläget att kopiera dem i det skick de har idag även om läsbarheten skulle kunna vara bättre.

Sammanfattning av materialet

400223 Plan för inrättande av skyddsrum

Luftskyddsbyrån krävde att varje fastighetsägare inventerade behovet av skyddsrum för sitt fastighetsbestånd. För HB innebar detta att företaget måste upprätta en sådan plan omfattande behovet av skyddsrum, placering och täckningsområde för resp rum. I samtliga fall har man använt standardiserade ritningar för ”normalskyddsrum”.
Planen inlämnades den 23/2 1940 och bestod av 9 delplaner, var och en omfattande en friliggande skyddsrumsbyggnad innehållande 2 till 4 rum. Följande delplaner inlämnades:

Placering	Täckningsområde	Platser
Ej namngiven gata	L:a Rydsgatan 1-8	132
Väsbygatan, Kv Orren	Väsbygatan 23, 10, 4, 8, 12, Prins Carlsgatan 6, 8, 10, Lantmannagatan 3, 5, Vattugatan 1,	136
Kv Villervallan	Villervallan	130
Kv Kärnan	Villervallan o Kullagatan 45, 47	136
Långgatan (Långaröd nr 5)	Allégatan 16-26, Långgatan 2, 4, 6, Tivoligatan 4, Frejgatan 2	136
Långgatan (Långaröd nr 5)	Villagatan 4, Långgatan 8, 12, 16,14 o 5, Rundelsgatan 18, Tivoligatan 23, Petersgatan 6.	136
Hörnet Ruuthseplanaden-Polhemsgatan	Ruuthsesplanaden 2, 6, Allégatan 2, Storgatan 4, 8,16 Polhemsgatan 1,2,3,4	94
Strandgatan, kv Tärnan	Strandgatan 45-53, 31	94
Storgatan 37	V:a Parkgatan, Storgatan 25, 37, 39 Borgaregatan 3, 4	68

Utöver dessa skyddsrum tillkom liknande för bl a Nyvång och Sch Malmros.

400223 Beräkningar till luftskyddsrum enligt ritning 10297

Beräkningen omfattar alla de i konstruktionen ingående byggelement som valv, armeringar, stödarmeringar, balkar, pelare och basplatta. Eftersom skyddsrummen redan vid projekteringen förbereddes för en civil tillvaro efter kriget som garage, var vissa delar uppbyggda med tegel. Dimensioneringen var beräknad så att dessa tegelmurar kunde avlägsnas utan att hållfastheten blev lidande.
Till beräkningarna finns en handritad skiss på mm-papper.
Ritning 10297 visar layouten till HB:s normalskyddsrum med 4 rum och med plats för totalt 136 personer.

400223 Ritning: 10297 Luftskyddsrum

Ritningen är framställd av Höganäs-Billesholms Aktiebolag och är en komplett konstruktionsritning av ett normalskyddsrum med 4 rum. Yttermåtten är ca 15 m x 7 m och med invändig höjd som lägst 2,2 m. De båda mellersta rummen är 6,5 x 3,5 = 22,75 m^2 och avsedda för 45 personer vardera. I de båda yttre rummen finns ingångar med invändiga gasslussar (1,7 x 3,2 m^2) samt 2 st torrklossetter (2 st 1,0 x 1,2 m^2). Detta reducerar golvytan i skyddsrumsdelen till 14,91 m^2 och ger skydd för vardera 23 personer.

400223 Ritning: 10321 Normalskyddsrum typ I, III, X, XI, XII, XV, XVI

Här redovisas varianter på normalskyddsrum enl ritning 10297. Av de olika varianterna byggdes av typ I ett i Gunnarstorp och ett i Skromberga. Av typ III vardera ett i Bjuv, Hyllinge och Höganäs. Av typ X två st i Bjuv. Av typ XI ett i Bjuv. Av typ XII ett i Bjuv. Av typ XV tre i Nyvång och ett i Höganäs. Av typ XVI ett i Gunnarstorp och ett i Höganäs.

400224 Beskrivning å uppförande av skyddsrum i enlighet med ritning nr 10297

Dokumentet är en ganska översiktlig specifikation inför kommande offerthanteringar. Ritning nr 10297 är det mest styrande dokumentet för detta arbete.
Företaget vill ha pris på skyddsrum med 4, 3 resp 2 rum förlagda i markplan resp 1 meter nersänkta.
I ett av de 3 likalydande beskrivningarna finns tillagt med blyerts bl a anvisningar hur ingångarna skall bli åtkomliga då byggnaden placeras 1 m under marknivå.

Tilldelning av luftskyddrum

Dokumentet består av en handskriven uppställning av hur skyddsrummens kapacitet skulle fördelas på bolagets hus.

Offerter rörande byggnation av luftskyddsrum

Offerter inkom enl följande:
26 jan 1940. Hjalm. Elgström & Co
4 mars 1940 Haraldsson & Andersson

	Markplan			1 m under markplan		
Företag	**4 rum**	**3 rum**	**2 rum**	**4 rum**	**3 rum**	**2 rum**
Hjalm. Elgström & C:o	6 950 kr	5 250 kr	3 900 kr	6 750 kr	5050 kr	3 800 kr
Haraldsson & Andersson	6 850 kr	5 440 kr	3 725 kr	6 950 kr		

Till offerten från Haraldsson & Andersson tillkommer ca 1000 kr för dörrar och ventiler.
Luftreningsaggregat, med vevdrift, kostar 590 kr st.

400417 Entreprenadkontrakt mellan Höganäs-Billesholms AB och Hjalm Elgström & Co. 2 kontrakt

Kontrakt nr 1 avser byggandet av 5 st luftskyddsrum enl ritning nr 10297 med bifogad beskrivning.
Byggnationen omfattar skyddsrum i kvarteren Lampan (1 meter ner), Orren (i markplan), 2 st i Långaröd 5^3 (1 meter ner) samt på Brorsbacke Vestra (markplan).
På Brorsbacke uppförs skyddsrummet med 2 rum, de övriga innehåller 4 rum.

Kontrakt nr 2 avser byggandet av 4 st luftskyddsrum enl ritning nr 10297 med bifogad beskrivning.
Byggnationen omfattar skyddsrum i kvarteren Svea (i markplan), Villervallan (i markplan), Kärnan (1 meter ner), Tärnan (1 meter ner).
Svea och Tärnan byggs med vardera 2 rum medan de båda övriga har 4 rum.

Till kontrakten har bifogats de handskrivna anteckningarna ang utformning av ingångsdörrarna som omnämnts tidigare.

I båda kontrakten stipuleras att arbetet skulle påbörjas omedelbart och vara färdigt för slutbesiktning 6 veckor senare. Straffavgiften var bestämd till 10 kr per dag och byggnad. Garantitiden var 1 år.

400420 Beställning av uppförande av skyddsrum i Höganäs.

HB beställer här uppförande av 5 st skyddsrum enl anbud av den 26 febr 1940 från Byggnadsfirman Hjalmar Elgström & Co samt 4 st skyddsrum enl anbud av den 4 mars från Byggnadsfirman Haraldsson & Andersson.
I beställningen till Hjalmar Elgström & Co noteras att 15 000 kr har avbetalats den 7/6 1940.

400301 Offert från Skånska Cementgjuteriet

Offerten omfattar rör och tillbehör som gas- och splittersäkra dörrar, övertrycksventil, luftreningsaggregat mm för rörskyddsrum. Dessa skyddsrum är godkända av Luftskyddsinspektionen, Stockholm vilket noteras särskilt.
Till offerten bifogas 2 st ritningar.

400508 Förteckning å fastigheter för vilka skyddsrum skall anordnas.

Förteckningen hänvisar till Länsstyrelsens förordning av den 26 april 1940.
Inledningsvis noterar man att byggnation av 9 skyddsrum pågår och att dessa täcker platsbehovet för de hus som faller under den refererade anvisningen. De aktuella fastigheterna uppräknas därefter med anslutande skyddsrumsnummer.
Till förteckningen har bifogats en beskrivning av skyddsrum under byggnation samt en plankarta.

400517 Vördsam anhållan om befrielse från byggande av skyddsrum

Skrivelsen avser 5 hus. Husen ligger inte i den tätare bebyggda delen av staden. Skälet till att man vill ha befrielse är att byggandet av skyddsrum i dessa hus, som är gamla och av svag konstruktion, skulle bli oskäligt kostsam.
Luftskyddschefen för Höganäs luftskyddsområde har yttrat sej till Bolagets förmån. Han menar också att i de berörda husen bor flera gamla människor som kommer att evakueras vid fara för luftangrepp.
Länsstyrelsens svar finns direkt på dokumentet. Länsstyrelsen påpekar att det inte är nödvändigt med skyddsrum i husen utan det är möjligt att anordna sådana friliggande, t ex rörskyddsrum. Bolaget anmodas inkomma med en utredning i frågan innan beslut kan tas.

400608 Utredning betr anordnandet av skyddsrum.

Utredningen omfattar de fem hus som bolaget vill ha befrielse från byggnation av skyddsrum. Utredningen visar att kostnaderna för skyddsrumsbyggnation med normalskyddsrum, skulle uppgå till mellan 104 och 164 kr/person för skyddsrum anordnade fristående medan i ett av husen, där skyddsrummet måste byggas in i källaren, uppgår kostnaden till 230 kr/person.
Handskrivet har noterats att utredningen omräknats med rörskyddsrum och att denna omräkning blev färdig den 5/8.

400615 Fullföljan av ansökan till Länsstyrelsen ang befrielse från byggandet av skyddsrummen

Inlagan är en följd av Landsfiskalen Folke Magnussons och Försvarsassistenten Otto Bromans yttrande på föreg ansökan. Till inlagan har bifogats utredningen beträffande anordnandet av skyddsrum av den 400608. Totalkostnaden för skyddsrummen antas uppgå till ca 25 000 kr varför man anser att det finns skäl för befrielse enl § 14 i lagen den 1 mars 1940 om skyldighet för ägare av fastighet att anordna skyddsrum.

400622 Svar från Länsstyrelsen på ansökan av den 400615

Det konstateras att luftskyddschefen i Höganäs efter det förnyade yttrandet från HB avstyrkt bifall med motiveringen att skyddsrum kan utföras fristående som rörskyddsrum, vilket skulle ge en ungefärlig kostnad av 80 kr per skyddad person. Länsstyrelsen avslår ansökan.

400705 Offert från Haraldsson & Andersson ang byggandet av luftskyddsrum

Offerten omfattar byggandet av normalskyddsrum med 4, 3 resp 2 rum enligt ritning 10297. Kostnaden uppgår till 8 125, 6 430 resp 4 470 kr.

400807 Utredning ang kostnader för anordnande av rörskyddsrum.

Dokumentet redovisar den av Hjalm. Elgström & Co genomförda utredningen av kostnader för anordnande av rörskyddsrum för de 5 fastigheter man ansökt om befrielse för. Totala beloppet uppgår till drygt 14 000 kr.
Handskrivet finns antecknat kostnad per skyddad person enl följande: 114, 84, 73, 134 resp 120 kr

400814 Svar till Länsstyrelsen med anledning av deras avslag.

Svaret till Länstyrelsen ang avslaget innehåller utredningen av den 400807 ang kostnader för rörskyddsrum. Bolaget bedömer att antalet cementringar är för få vilket innebär att kostnaden kommer att stiga med ytterligare ca 10 kr per skyddad person. Man bedömer att tre av de aktuella skyddsrummen kommer att bli avsevärt dyrare än de 80 kr (motsvarande ca 1100 kr 2009) som bedöms som normalkostnad.
Bolaget anhåller om befrielse för byggandet av de tre rummen med högst kostnad.

400911 Svar från Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen medger befrielse från att förse de tre dyraste skyddsrummen med anordningar för skydd mot giftgaser.

400918 Ansökan om byggnadstillstånd för 9 st skyddsrum.

Ansökan om byggnadstillstånd består av 8 st inlagor . Till inlagorna har bifogats detaljerade ritningar enl följande:
Rum 1. Kv Lampan (Kyrkogårdsgatan)
Rum 2. Kv Orren (Väsbygatan)
Rum 3. Kv Villervallan
Rum 4. Kv Kärnan
Rum 5 o 6. Långaröd 5^3. (Långgatan)
Rum 7. Kv Svea (Storgatan, Ruuthsesplanaden)
Rum 9. Kv Brorsbacke Västra (Storgatan, Västra Parkgatan, Borgaregatan)
Ritning för rum nr 8 (kv Tärnan) har ej återfunnits
I ansökningarna finns noterat att byggnaderna redan har färdigställts.

400928 Besvärsskrivelse till Konungen med följebrev till Kommissionären vid Kungl. Justitie Departementet.

I brevet till Konungen uttrycker man missnöje över Länsstyrelsens beslut att endast befria bolaget från inrättande av utrustning för skydd mot giftgaser. Man vill ha fullständig befrielse från byggnation av de tre aktuella skyddsrummen. Den ekonomiska lättnad som erhållits med Länsstyrelsens beslut menar man är av tillfällig karaktär och kommer att återföras på bolaget förr eller senare eftersom man förutser en skärpning av kraven inom en snar framtid
Till skrivelsen har bifogats:

1. Registreringsbevis
2. Länsstyrelsens beslut av den 11/9 1940
3. Bolagets ansökan av den 17/5 1940
4. Bolagets ansökan av den 14/8 1940 med tillhörande kostnadsförslag

401016 Offert betr anodnande av 2 st rörskyddsrum

Offerten innehåller rörskyddsrum för dels Humlegatan 5 och 1, dels Långaröd nr 3. För 13 ringar (13 meter) långt rum är kostnaden 2 805 kr och för 15 ringar 3 000 kr inkl gavlar, klosetter, montering av reningsaggregat mm. El och målning inkluderas ej.

401212 Rekvisition av skyddsrumsutrustning

Inköpskontoret anmanas att införskaffa luftreningsaggregat, gas- och splittersäkra dörrar, gastäta dörrar samt övertrycksventiler för två st rörskyddsrum.

401212 Beställning av rörskyddsrum

Av Byggnadsfirman Hjalmar Elgström & C:o beställes byggnation av ett rörskyddsrum för Långaröd nr 3. Konstruktionen består av 11 st rör med diam 1,5 m + 1 gavelrör för luftreningsaggregat + 2 rör för luftsluss + 1 mellanrör med utvidgning för klosetter. Pris: 2 310 kr

410118 Beställning av rörskyddsrum

Av Byggnadsfirman Hjalmar Elgström & C:o beställes byggnation av ett rörskyddsrum för kv Hjorten (Tyska husen). Konstruktionen består av 11 st rör med diam 1,5 m + 1 gavelrör för luftreningsaggregat + 2 rör för luftsluss + 1 mellanrör med utvidgning för klosetter. Pris: 2 360 kr

410506 Till Luftskyddsbyrån i Höganäs angående skyddsrum.

Rapporten till Luftskyddsbyrån gäller fem hus som bolaget ansökt om befrielse för att inrätta skyddsrum. Två av dessa hus har utdömts av hälsovårdsnämnden och familjer har flyttat varför skyldighet att uppföra skyddsrum bortfallit. Tre av husen har anvisats plats i nybyggda rörskyddsrum.

410526 Skyddrumsplan för två fastigheter

De båda rörskyddsrummen har numrerats 10 och 11.
Till planen har bifogats ritningar på de aktuella skyddsrummen. I båda fallen har noterats på ritningen att rummet är avsett för 44 personer vilket betydligt understiger antalet boende i resp hus!

Placering	Täckningsområde	Platser
Humlegatan, Nygatan	Humlegatan 1 o 5 samt Nygatan 5	64 (rör)
Långarödsvägen	Långaröd nr 3	49 (rör)

431011 Plan för skyddsrum i hus nr 35

Skyddsrummet var avsett för ett nybygge i kv Columbus. Antalet bosatta i huset uppgick till ca 40 personer och platser i skyddsrummet till 31.
Till planen bifogades en ritning över skyddsrummet.

Placering	Täckningsområde	Platser
I hus 35. Långgatan 19	Hus nr 35. Långgatan 19	31

Övrigt

.

35?	Karta över Höganäs troligen före 1935 (Nya kyrkan ej byggd). Kartan redovisar platserna för skyddsrum och upptagningsområden fördelade på de olika skyddsrummen
Odaterat	Anvisning från Luftskyddsinspektionen. Ritning över normalskyddsrum av betongrör för 25 personer.
400223	Ritn 10297-1 med bänkarnas placering inlagda.
400223	Svensk författningssamling. Lag om ändring i vissa delar av luftskyddslagen den 11 juni 1937. Omfattar kommuners och företags skyldighet att anlägga skyddsrum mm.
400914	Utdrag ur Kungörelse angående medgivande till visst utnyttjande av enskilda skyddsrums lokaler. Beskrivning av hur skyddsrummen får disponeras under olika grad av beredskap.
401122	Komplettering av luftskyddsinspektionens cirkulärskrivelse den 11 september 1940. Kompletterande upplysningar vad gäller skyddsrums användande som lagerlokal.
410130	Ritn 10297 Normalskyddsrum. I A4-format
410815	Betr. rekvisition av materiel samt dess förvar och vård. Avsänt av Höganäs luftskyddsbyrå, materialförvaltaren. Luftskyddsinspektionens nya anvisningar ligger till grund för utskicket. Innehåller också anvisningar för förvaring av materiel.
420122	Till ägare av skyddsrum. Från luftskyddschefen. Meddelandet innefattar bl a uppgiften att industrikommissionen har meddelat att rågummi för tätningslister ej längre är tillgängligt. Detta innebär särskilda anvisningar för hur man skall förvara befintliga lister. Meddelandet innehåller en del allmänna anvisningar rörande skyddsrum.
420321	Kungörelse ang anvisningar för enskilda skyddsrum. Anvisningarna är utfärdade av landskansliet i Malmö och beskriver status för skyddsrum med hänsyn till rådande beredskapsgrad (grad I - III).
Odaterat	Tilldelning av skyddsrum. Handskrivet. Innehåller förteckning över de 9 skyddsrummens upptagningsområden.

Vad finns kvar?

Med sitt smala användningsområde kan man tycka att alla skyddsrummen skulle ha rivits i samband med att behovet av dem försvann. Så har ju också skett med de flesta. Dock återstår i Höganäs 3 st fristående tack vare den förutseende konstruktionen som möjliggjorde en relativt enkel konvertering till garage (se sid 136). Dessutom finns skyddsrummet i hus nr 35 kvar. Även om de kvarvarande skyddsrummen har blivit utsatta för en del ombyggnader, ett har t ex försetts med sadeltak, finns karaktäristiska detaljer kvar som avslöjar ursprunget.

De kvarvarande är:

Nr 1

Nr 1 används idag som hobbyverkstad och är det mest orörda skyddsrummet. Notera de kraftiga betongbalkarna som bär upp taket (nedan)

Nr 3

Nr 7

Detta skyddsrum har försetts med övervåning men ursprunget avslöjas bl a av de små hålen under takskägget. Dessa fungerade som utsläppsöppningar för luft och var försedda med övertrycksventiler som stängde om trycket på utsidan, exempelvis vid en detonation, blev större än på insidan. Det övertryck som etablerades på insidan förhindrade också gas från att tränga in i byggnaden.

Hus 35

Hus 35 har idag adress Långgatan 19 och har sitt skyddsrum kvar.

Ingångsdörren är av trä vilket kan tyckas vara ett märkligt materialval för en skyddsrumsdörr, men rummet är i huvudsak dimensionerat mot gas. Ovanför dörren finns det runda hål som nämnts i bildtexten till rum nr 7. Innanför finns alltså en övertrycksventil. All flyttbar utrustning som utbrytningsverktyg, utrustning för personligt bruk mm är borta. Endast fast utrustning, som den motordrivna fläkten med möjlighet att drivas med handkraft, finns kvar. De runda behållarna över fläkten är luftfilter.
Nedanstående bild visar lite av den utrustning som fanns i samtliga skyddsrum. Bilden är tagen i ett av Höganäsbolagets skyddsrum inom fabriksområdet.

1

PLAN

för inrättande av skyddsrum i fastigheten Bol. nr 194–201.

Fastigheten är belägen ~~å tomt nr~~ 4 st. 194, 195, 196, 197 Lilla Rydsg. resp. nr 1.3, 5 och 7 i Kv. Hackman inom kvarteret 4 st. 198, 199, 200, 201 Lilla Rydsg. resp. nr 8, 6, 4 och 2 i Kv. Lampran

vid Lilla Rydsg gatan i Höganäs.

Ägare: Höganäs-Viksholms Aktiebolag, Höganäs
(titel) (namn) (adress)

telefon Höganäs Bolaget

Planen har uppgjorts den 23/2 1940 av Höganäs Bolaget

Skyddsrumsplan skall för granskning och godkännande ingivas i två exemplar till luftskyddsbyrån. Sådan plan, som skall bestå av ritning eller tydlig skiss, omfattande planer och sektioner jämte beskrivning över skyddsrumsanläggningen, skall innehålla uppgift å det antal personer, för vilket skyddsutrymmet är avsett, samt tydligt utvisa dels utrymmets läge såväl inom fastigheten och i förhållande till angränsande gator, dels till skyddsutrymmet ledande trappor, gångar och reservutgångar, dels åtgärder för förstärkning av utrymmets tak och väggar och dels åtgärder för beredande av splitter- och gasskydd samt för ventilation.

Fastighetens ägare eller innehavare är skyldig att anmäla skyddsutrummet till besiktning.

Besiktning av färdigställt skyddsrum verkställes genom luftskyddschefens försorg, varvid även ev. befintliga luftreningsaggregat och övertrycksventiler avprovas.

Ifrågavarande kontorshus äro icke av sådan storlek att skyldighet för Bolaget föreligger att härför uppföra skyddsrum.

A. Byggnadens beskaffenhet m. m.

1) Antal våningar .....
2) „ lägenheter .....
3) „ butiker .....

Antal personer:

1) bosatta ..... 132 –
2) sysselsatta ..... —
3) besökande ..... —

S:ma 132.–

Byggnaden är utförd med bärande väggar av mursten
„ „ „ som skeletthus
„ „ „ „ helgjutet betonghus

(det tillämpliga understrykes.)

Bjälklagen äro utförda av .....

B. Plan för skyddsrum.

1) Läge och utrymme. se planen å motstående sida

Skyddsrum ~~avses att anordnas i byggnadens~~ .....

för sammanlagt 136 personer. Följande utrymmen tagas i anspråk:

a) ..... för ..... personer — rumsvolym ..... kbm.
b) ..... „ ..... „ — „ ..... „
c) ..... „ ..... „ — „ ..... „

2. Erforderliga förstärkningsarbeten m. m. (Här upptages kortfattad beskrivning av vilka åtgärder, som erfordras såsom förstärkning av bjälklag, anordnande av splitterskydd, gastäta dörrar, torrklosetter m. m.

/.

En skyddsrumsbyggnad,avdelad i 4 rum,rymmande sammanlagt c:a 136 personer.

Byggnaden uppföres enligt bifogade ritning nr 10297,som friliggande å tomten nr 3,inom kvarteret Lampan, utmed ej namngiven men fastställd gata mellan nyssnämnda kvarter samt kvarteren Tången och Verkstaden,

Byggnaden är försedd med 2 gasslussar och 2 luftreningsaggregat, vardera för 100 personer,samt splitter- och gastäta ytterdörrar.

Skyddsrummet skall bereda plats för samtliga i 8 vid Lilla-Rydsgatan,med beteckning 194 - 201,med adressnummer 1 - 8,uppförda Bolaget tillhöriga bostadshus boende personer.

Ifrågavarande bostadshus äro icke av sådan storlek att de ingå under förordningen,så att Bolaget skulle ha skyldighet att för desamma uppföra skyddsrum.

Höganäs den 22 maj 1940.

Skyddsrum 1.

Ligger inom kv. Lampan, utmed en i stadsplanen fastställd, men ej namngiven gata, mellan kv. Lampan samt Tången och Verkstaden.

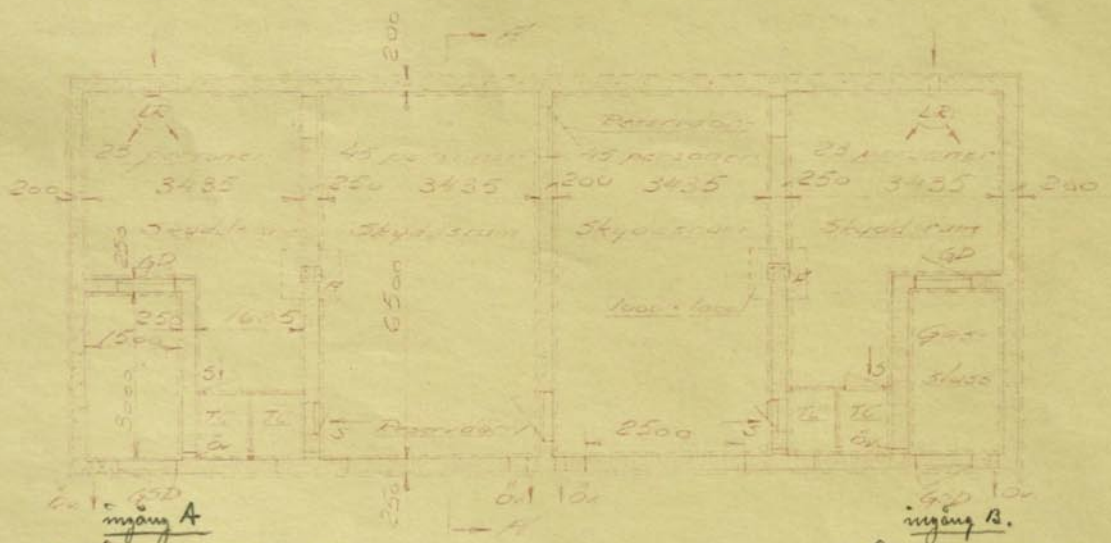

Ingångarna ligga mot ovanmuskrivna gata mellan kv. Lampan samt Tången och Verkstaden.

2.

PLAN

för inrättande av skyddsrum i fastigheten Kol. nr 4, 5, 10, 17, 32, 46, 48, 49, 50, 51, 65 och 149.

Fastigheten är belägen å ~~tomt n:r~~ ..... inom kvarteret se nedanstående specifikation

vid ——— gatan i Höganäs.

Ägare: Höganäs-Billesholms Aktiebolag, Höganäs
(titel) (namn) (adress)

telefon .....

Planen har uppgjorts den 23/2 1940 av Höganäs-Bolaget

Fastigheterna äro belägna:

nr 4	inom Kv. Kohen, Västergatan		2.
" 5	" Fabriken, Prins Carlsg.		6.
" 10	Fabriksområdet öre Västergatan		6.
" 17	" "	"	10.
" 32	" Kv. Ottern	"	3.
" 46	" Fabriksområdet öre	"	12.
" 48	" " "	"	8.
" 49	" " "	"	4.
" 50	inom Fabriksområdet öre Lantmannag.		5.
" 51	" " " "		3.
" 65	" Kv. Orion, Prins Carlsg.		8 & 10.
" 149	" " Planeten Lantmannag.		6.

Skyddsrumsplan skall för granskning och godkännande ingivas i två exemplar till luftskyddsbyrån. Sådan plan, som skall bestå av ritning eller tydlig skiss, omfattande planer och sektioner jämte beskrivning över skyddsrumsanläggningen, skall innehålla uppgift å det antal personer, för vilket skyddsutrymmet är avsett, samt tydligt utvisa dels utrymmets läge såväl inom fastigheten och i förhållande till angränsande gator, dels till skyddsutrymmet ledande trappor, gångar och reservutgångar, dels åtgärder för förstärkning av utrymmets tak och väggar och dels åtgärder för beredande av splitter- och gasskydd samt för ventilation.

Fastighetens ägare eller innehavare är skyldig att anmäla skyddsutrummet till besiktning.

Besiktning av färdigställt skyddsrum verkställes genom luftskyddschefens försorg, varvid även ev. befintliga luftreningsaggregat och övertrycksventiler avprovas.

Av föreliggande beräkningar äro endast nr 4, 46, 48, 49 och 51 av sådan storlek att skyldighet för bolaget föreligger att härför uppföra skyddsrum.

A. Byggnadens beskaffenhet m. m.

1) Antal våningar .....
2) „ lägenheter .....
3) „ butiker .....

Antal personer:

1) bosatta 119
2) sysselsatta 10
3) besökande 7
S:ma 136

Byggnaden är utförd med bärande väggar av mursten
„ „ „ som skeletthus
„ „ „ „ helgjutet betonghus
(det tillämpliga understrykes.)

Bjälklagen äro utförda av .....

B. Plan för skyddsrum.

1) Läge och utrymme. se planen å motsatta sida

~~Skyddsrum avses att anordnas i byggnadens~~

för sammanlagt 136 personer. Följande utrymmen tagas i anspråk:

a) ..... för ..... personer — rumsvolym ..... kbm.
b) ..... „ ..... „ — „ ..... „
c) ..... „ ..... „ — „ ..... „

2. Erforderliga förstärkningsarbeten m. m. (Här upptages kortfattad beskrivning av vilka åtgärder, som erfordras såsom förstärkning av bjälklag, anordnande av splitterskydd, gastäta dörrar, torrklosetter m. m.

En skyddsrumsbyggnad, avdelad i 4 rum, rymmande sammanlagt c:a 136 personer.

Byggnaden uppföres enligt bifogade ritning nr 10297, som friliggande inom kvarteret Orren utmed Väsbygatan.

Byggnaden är försedd med 2 gasslussar och 2 luftreningsaggregat, vardera för 100 personer, samt splitter- och gastäta ytterdörrar.

Skyddsrummet skall bereda plats för samtliga i följande bostadshus boende personer, nämligen:

Hus	nr	4	med	adress	nr	2	vid	Väsbygatan
"	"	5	"	"	"	6	"	Prins-Carlsgatan
"	"	10	"	"	"	6	"	Väsbygatan
"	"	17	"	"	"	10	"	"
"	"	32	"	"	"	3	"	"
hunt har sutts	~~" " 33~~		~~"~~	~~"~~	~~"~~	~~1~~	~~"~~	~~"~~
"	"	46	"	"	"	12	"	"
"	"	48	"	"	"	8	"	"
"	"	49	"	"	"	4	"	"
"	"	50	"	"	"	5	"	Lantmannagatan
"	"	51	"	"	"	1	"	Vattugatan och 3 vid Lantmannagat
"	"	65	"	"	"	8 och 10 vid Prins-Carlsgatan		
"	"	149	"	"	"	6	vid	Lantmannagatan

Av ifrågavande ~~13~~ 12 fastigheter äro 8 av dem nämligen: 5, 10, 17, 32, ~~33~~, 50, 65 och 149 av sådan storlek att de icke ingå under förordningen, så att Bolaget har skyldighet att för desamma uppföra skyddsrum, under det att 5 av dem nämligen: 4, 46, 48, 49 och 51 ingå under förordning för uppförande av skyddsrum.

I hus 4, 46, 48, 49 och 51 uppskattas att tidvis vistas sammanlagt c:a 89 personer,

Höganäs den 22 maj 1940.

Skyddsrum 2.

ligger mellan Kv. Orsen utmed Vårlygatan

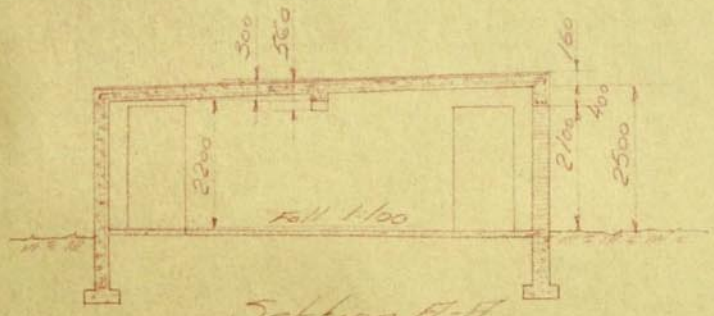

Sektion A-A

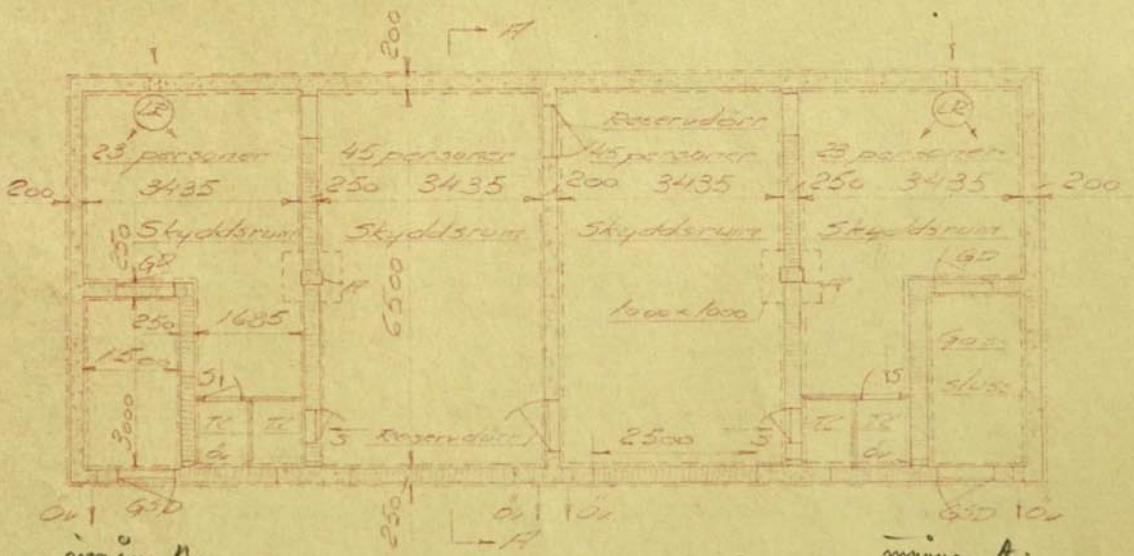

ingång B.
för hus 4, 5, 17, 50, 51, 65 ≈ 149

Plan

ingång A.
för hus 10, 32, 46, 48 ≈ 49

ingångarna ligga mot Vårlygatan.

Normalskyddsrum enligt cirkulär nr 1047:2
Skala 1:100

PLAN

för inrättande av skyddsrum i fastighet.en Bolaget m. fl.
210, 211, 212, 213, 214, 215, 216 och 231.

Fastigheten är belägen ~~å tomt nr~~ ..... inom kvarteret Dalsvallan

vid Trädgårds — gatan i Höganäs.

Ägare: Höganäs - Bulverholmens Aktiebolag, Höganäs
(titel) (namn) (adress)

telefon Höganäs Bolaget

Planen har uppgjorts den 23/2 1940 av Höganäs - Bolaget

Skyddsrumsplan skall för granskning och godkännande ingivas i två exemplar till luftskyddsbyrån. Sådan plan, som skall bestå av ritning eller tydlig skiss, omfattande planer och sektioner jämte beskrivning över skyddsrumsanläggningen, skall innehålla uppgift å det antal personer, för vilket skyddsutrymmet är avsett, samt tydligt utvisa dels utrymmets läge såväl inom fastigheten och i förhållande till angränsande gator, dels till skyddsutrymmet ledande trappor, gångar och reservutgångar, dels åtgärder för förstärkning av utrymmets tak och väggar och dels åtgärder för beredande av splitter- och gasskydd samt för ventilation.

Fastighetens ägare eller innehavare är skyldig att anmäla skyddsutrummet till besiktning.

Besiktning av färdigställt skyddsrum verkställes genom luftskyddschefens försorg, varvid även ev. befintliga luftreningsaggregat och övertrycksventiler avprovas.

Ifrågavarande kontorshus äro icke av sådan storlek att skyldighet för Bolaget föreligger att härför uppföra skyddsrum.

A. Byggnadens beskaffenhet m. m.

1) Antal våningar .....
2) „ lägenheter .....
3) „ butiker .....

Antal personer:

1) bosatta 130
2) sysselsatta ..... —
3) besökande ..... —

S:ma 130.

Byggnaden är utförd med bärande väggar av mursten
„ „ „ som skeletthus
„ „ „ „ helgjutet betonghus

(det tillämpliga understrykes.)

Bjälklagen äro utförda av .....

B. Plan för skyddsrum.

1) Läge och utrymme. se planen å motsatta sidan

Skyddsrum ~~avses att~~ anordnas i byggnadens .....

för sammanlagt 136 personer. Följande utrymmen tagas i anspråk:

a) ..... för ..... personer — rumsvolym ..... kbm.
b) ..... „ ..... „ — „ ..... „
c) ..... „ ..... „ — „ ..... „

2. Erforderliga förstärkningsarbeten m. m. (Här upptages kortfattad beskrivning av vilka åtgärder, som erfordras såsom förstärkning av bjälklag, anordnande av splitterskydd, gastäta dörrar, torrklosetter m. m.

En skyddsrumsbyggnad, avdelad i 4 rum, rymmande sammanlagt c:a 136 personer.

Byggnaden uppföres enligt bifogade ritning nr 10297, som friliggande inom kvarteret Villervallan.

Byggnaden är försedd med 2 gasslussar och 2 luftreningsaggregat, vardera för 100 personer, samt splitter- och gastäta ytterdörrar.

Skyddsrummet skall bereda plats för samtliga i hus nr 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216 och 231, inom kvarteret Villervallan, boende personer.

Ifrågavarande bostadshus äro icke av sådan storlek att de ingå under förordningen, så att Bolaget skulle ha skyldighet att för desamma uppföra skyddsrum.

Höganäs den 22 maj 1940.

Skyddsrum 3.
byggs mot Kv. Villervallan

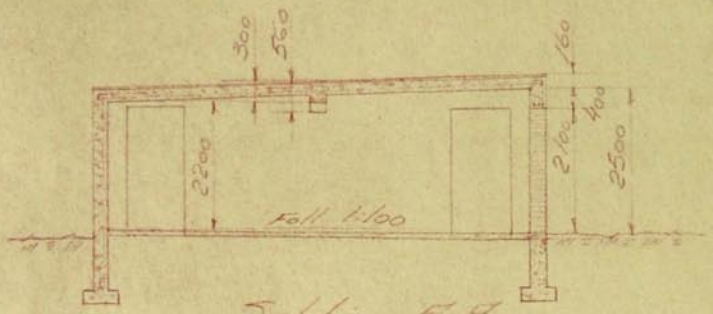

Sektion A-A

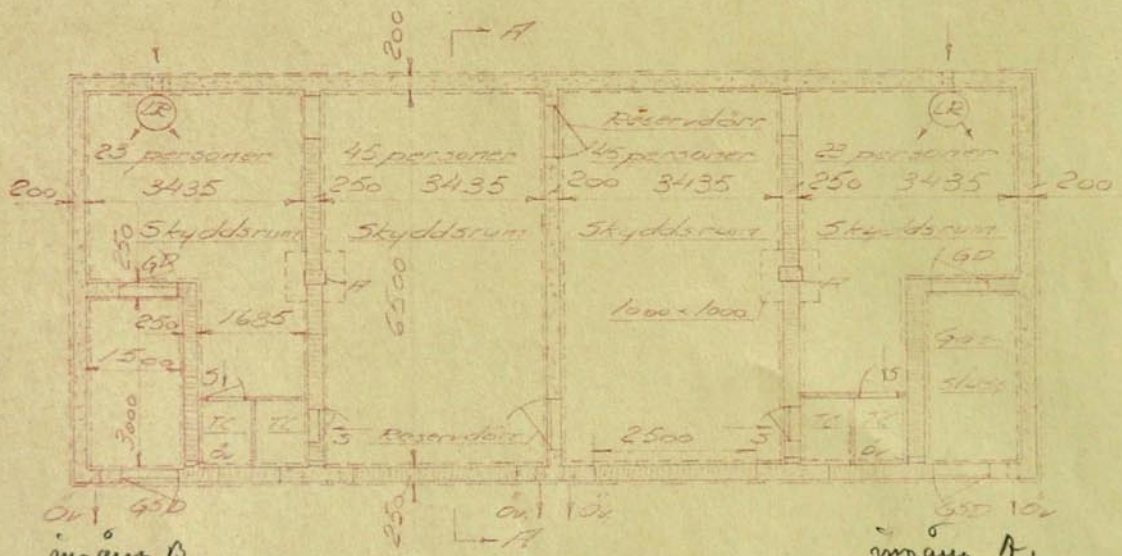

ingång B.
för hus 210, 211, 212 = 213

Plan

ingång A.
för hus 214, 215, 216 = 231.

ingångarna ligga mot gata i villervallan

Normalskyddsrum enligt ritning nr. 10293
Skala 1:100

4

PLAN

följande för 11

för inrättande av skyddsrum ~~i~~ fastighet.n Bolaget nr 14, 15, 18, 131, 132, 227, 232, 233, 234, 235 - 236

Fastigheten är belägen å ~~tomt n:r~~ ..... inom kvarteren se nedanstående specifikation

vid ..... — ..... gatan i Höganäs.

Ägare: Höganäs — Billesholms Aktiebolag, Höganäs
(titel) (namn) (adress)

telefon Höganäs Bolaget

Planen har uppgjorts den 23/9 1940 av Höganäs-Bolaget

Fastigheterna äro belägna:

nr 14 inom Fabriksområdet nedre Kullag. 49.
" 15 " " " " 45.
" 18 " " " " 47.
" 131 " Ro. Kärnan
" 132 " " "
" 227 " " "
" 232 - 236 inom " Villaområdet vid Triangeln och Kullagatorna

Skyddsrumsplan skall för granskning och godkännande ingivas i två exemplar till luftskyddsbyrån. Sådan plan, som skall bestå av ritning eller tydlig skiss, omfattande planer och sektioner jämte beskrivning över skyddsrumsanläggningen, skall innehålla uppgift å det antal personer, för vilket skyddsutrymmet är avsett, samt tydligt utvisa dels utrymmets läge såväl inom fastigheten och i förhållande till angränsande gator, dels till skyddsutrymmet ledande trappor, gångar och reservutgångar, dels åtgärder för förstärkning av utrymmets tak och väggar och dels åtgärder för beredande av splitter- och gasskydd samt för ventilation.

Fastighetens ägare eller innehavare är skyldig att anmäla skyddsutrummet till besiktning.

Besiktning av färdigställt skyddsrum verkställes genom luftskyddschefens försorg, varvid även ev. befintliga luftreningsaggregat och övertrycksventiler avprovas.

I ovanstående beräkningen äro endast nr 132 av sådan storlek att skyldighet för Bolaget föreligger att häröver uppföra skyddsrum.

A. Byggnadens beskaffenhet m. m.

1) Antal våningar .....
2) „ lägenheter .....
3) „ butiker .....

Antal personer:

1) bosatta ..... 130.—
2) sysselsatta ..... —
3) besökande ..... —

S:ma 130.

Byggnaden är utförd med bärande väggar av mursten
„ „ „ som skeletthus
„ „ „ „ helgjutet betonghus

(det tillämpliga understrykes.)

Bjälklagen äro utförda av .....

B. Plan för skyddsrum.

1) Läge och utrymme. se planen å motsatta sidan

Skyddsrum ~~avses att anordnas i byggnadens~~ .....

för sammanlagt 136 personer. Följande utrymmen tagas i anspråk:

a) ..... för ..... personer — rumsvolym ..... kbm.
b) ..... „ ..... „ — „ ..... „
c) ..... „ ..... „ — „ ..... „

2. Erforderliga förstärkningsarbeten m. m. (Här upptages kortfattad beskrivning av vilka åtgärder, som erfordras såsom förstärkning av bjälklag, anordnande av splitterskydd, gastäta dörrar, torrklosetter m. m.

4.

En skyddsrumsbyggnad, avdelad i 4 rum, rymmande sammanlagt c:a 136 personer.

Byggnaden uppföres enligt bifogade ritning nr 10297, som friliggande inom kvarteret Kärnan, utmed en nyanlagd över Bruksområdet gående gata.

Byggnaden är försedd med 2 gasslussar och 2 luftreningsaggregat, vardera för 100 personer, samt splitter- och gastäta ytterdörrar.

Skyddsrummet skall bereda plats för samtliga i hus 232, 233, 234, 235 och 236 inom kvarteret Villervallan boende, samt i hus 131, 132 och 227 inom kvarteret Kärnan boende och slutligen för i hus 15, adr. nr 45 vid Kullagatan boende. ÷ 18 vid Kullag. 47.

Av ifrågavarande bostadshus är endast hus 132 av sådan storlek att det ingår under förordningen, så att Bolaget har skyldighet att för detsamma uppföra skyddsrum. Övriga ingå icke under nämnda förordning.

I hus 132 bor sammanlagt 19 personer.

Höganäs den 22 maj 1940.

Skyddsrum 4

ligger inom Kv. Kåman vid Falkenbergsområdet

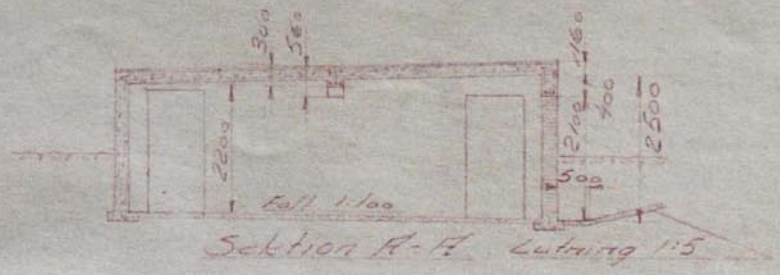

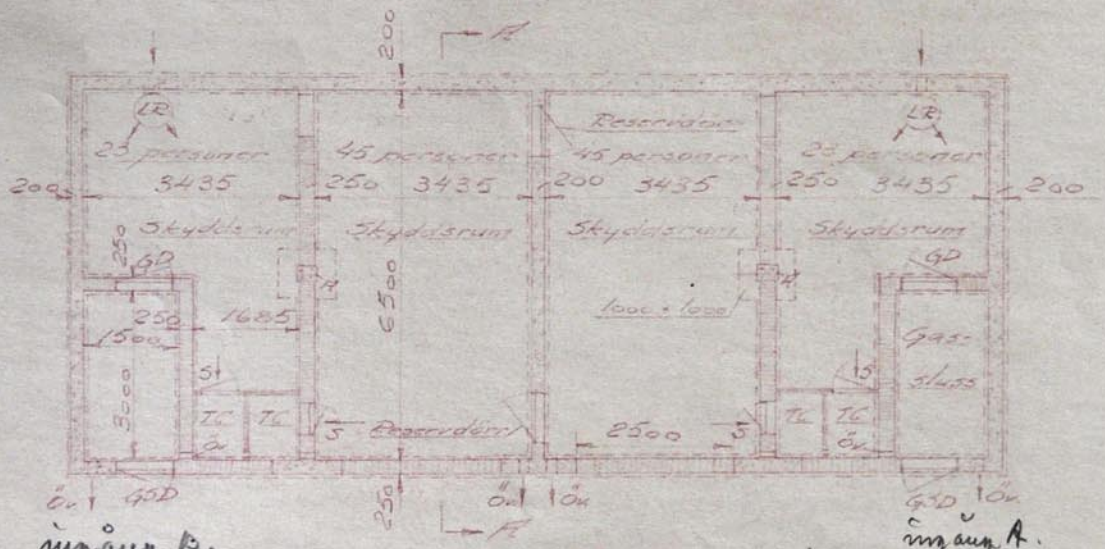

ingång B.
fr hus 14, 15, 131, 132, 227-236.

ingång A.
fr hus n. 18, 232, 233, 234-235

Obs.
ingångarna ligga mot nya vägen över Falkenbergsområdet å Tjorsöd no 1.

Normalskyddsrum enl. ritn. 10297.
Skala 1:100

55 521

PLAN

för inrättande av skyddsrum i fastigheten Bolagets nr 56, 58, 60, 173, 174 & 218

Fastigheten är belägen ~~å tomt nr~~ ..... inom kvarteret nr. nedanstående specifikation

vid ..... gatan i Höganäs.

Ägare: Höganäs — Bjuvs kommun Aktiebolag, Höganäs.
(titel) (namn) (adress)

telefon Höganäs bolaget

Planen har uppgjorts den 23/2 1940 av Höganäs Bolaget

Fastigheterna äro belägna:

nr 56	inom	kvarteret	Hohen	Allegatan	16–26
" 58	"	"	Tretten	Långgatan	6
" 60	"	"	Tvenaden	Tivoligatan	4
" 173	"	"	Höhen	Långgatan	4
" 174	"	"	"	"	2
" 218	"	"	"	Frejgatan	2

Skyddsrumsplan skall för granskning och godkännande ingivas i två exemplar till luftskyddsbyrån. Sådan plan, som skall bestå av ritning eller tydlig skiss, omfattande planer och sektioner jämte beskrivning över skyddsrumsanläggningen, skall innehålla uppgift å det antal personer, för vilket skyddsutrymmet är avsett, samt tydligt utvisa dels utrymmets läge såväl inom fastigheten och i förhållande till angränsande gator, dels till skyddsutrymmet ledande trappor, gångar och reservutgångar, dels åtgärder för förstärkning av utrymmets tak och väggar och dels åtgärder för beredande av splitter- och gasskydd samt för ventilation.

Fastighetens ägare eller innehavare är skyldig att anmäla skyddsutrummet till besiktning.

Besiktning av färdigställt skyddsrum verkställes genom luftskyddschefens försorg, varvid även ev. befintliga luftreningsaggregat och övertrycksventiler avprovas.

De förestående bostadshus äro endast nr 56 av sådan storlek att skyldighet för Bolaget föreligger att härför uppföra skyddsrum.

A. Byggnadens beskaffenhet m. m.

1) Antal våningar .....

2) „ lägenheter .....

3) „ butiker .....

Antal personer:

1) bosatta 125

2) sysselsatta .....

3) besökande ..... 10 —

S:ma 135

Byggnaden är utförd med bärande väggar av mursten
„ „ „ som skeletthus
„ „ „ „ helgjutet betonghus
(det tillämpliga understrykes.)

Bjälklagen äro utförda av .....

B. Plan för skyddsrum.

1) Läge och utrymme. se planen å motsatta sidan

Skyddsrum ~~avses att anordnas i byggnadens~~

för sammanlagt 136 personer. Följande utrymmen tagas i anspråk:

a) ..... för ..... personer — rumsvolym ..... kbm.

b) ..... „ ..... „ — „ ..... „

c) ..... „ ..... „ — „ ..... „

2. Erforderliga förstärkningsarbeten m. m. (Här upptages kortfattad beskrivning av vilka åtgärder, som erfordras såsom förstärkning av bjälklag, anordnande av splitterskydd, gastäta dörrar, torrklosetter m. m.

5.

En skyddsrumsbyggnad, avdelad i 4 rum, rymmande sammanlagt c:a 136 personer.

Byggnaden uppföres enligt bifogade ritning nr 10297, som friliggande å Långaröd nr 5, utmed Långgatan.

Byggnaden är försedd med 2 gasslussar och 2 luftreningsaggregat, vardera för 100 personer, samt splitter- och gastäta ytterdörrar.

Skyddsrummet skall bereda plats för samtliga i följande bostadshus boende personer, nämligen:

Hus	nr	56	med	adress	nr	16 - 26	vid Allégatan
"	"	58	"	"	"	6	" Långgatan
"	"	60	"	"	"	4	" Tivoligatan
"	"	173	"	"	"	4	" Långgatan
"	"	174	"	"	"	2	" "
"	"	218	"	"	"	2	" Frejgatan

Av ifrågavande bostadshus är endast ett, nr 56, av sådan storlek att det ingår under förordningen, så att Bolaget har skyldighet att för detsamma uppföra skyddsrum. Övriga ingå icke under nämnda förordning.

I hus 56 bor sammanlagt 41 personer.

Höganäs den 22 maj 1940.

Skyddsrum 5
ligger å Döngarör 5³,
öster om Malmögatan

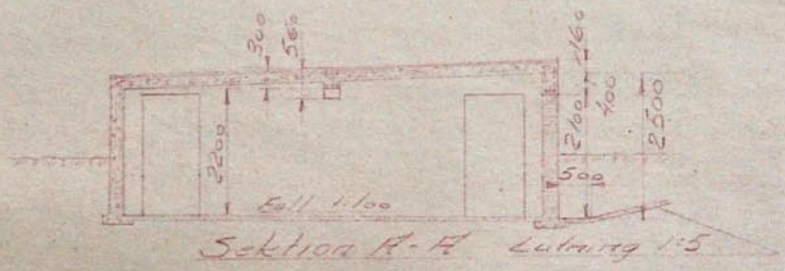

Sektion K-K Lutning 1:5

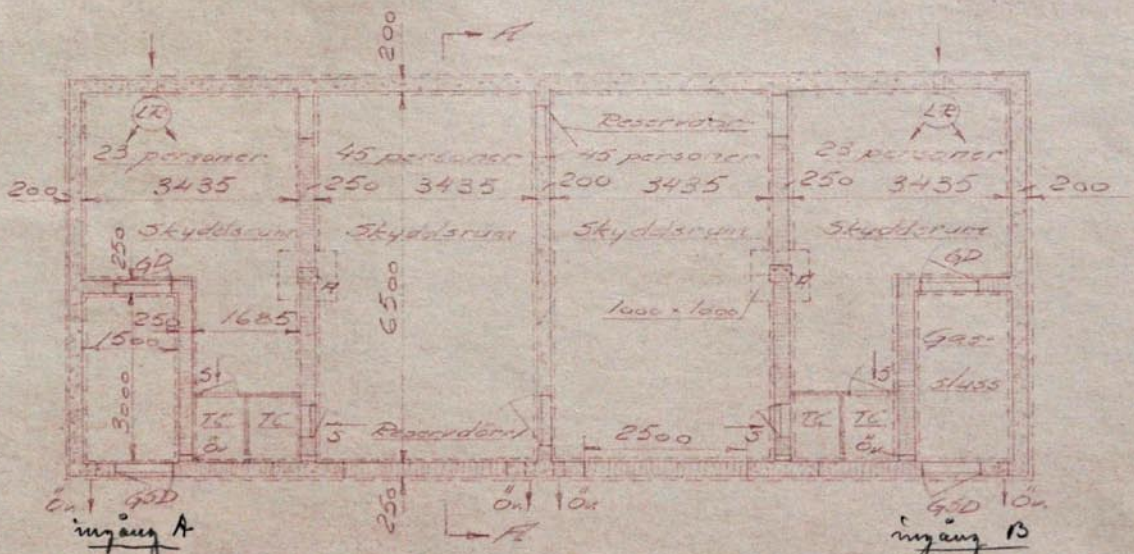

Hori.

ingångarna ligga mot Döngatan.

Normalskyddsrum enl. ritn. 10287.
Skala 1:100

55 521

21.1.41 ×5

6.

PLAN

för inrättande av skyddsrum i fastighet. Bolagets n:r 36, 59, 123, 152, 168, 169, 172, 184, 202, 203.

Fastigheten är belägen å ~~tomt n:r~~ ..... inom kvarteret se nedanstående specifikation

vid ..... gatan i Höganäs.

Ägare: Höganäs Kuvaskolans Aktiebolag, Höganäs.
(tjänl) (namn) (adress)

telefon Höganäs Bolaget

Planen har uppgjorts den 23/2 19 20 av Höganäs Bolaget

Fastigheterna äro belägna:

N:r 36	inom	Kvarteret	Ålgen,	Villagatan 4.
" 59	"	"	Piraten,	~~Långgatan~~ 8.
" 123	"	"	Bävern,	Rundelgatan 18.
" 152	"	"	"	Långgatan 12.
" 168	"	"	"	" 16.
" 169	"	"	Presedan,	Tivoligatan 23.
" 172	"	"	Bävern,	Långgatan 14.
" 184	"	"	Rendan,	Potatisgatan 6.
" 202 och 203	"	Långarör	53,	Långgatan.

Skyddsrumsplan skall för granskning och godkännande ingivas i två exemplar till luftskyddsbyrån. Sådan plan, som skall bestå av ritning eller tydlig skiss, omfattande planer och sektioner jämte beskrivning över skyddsrumsanläggningen, skall innehålla uppgift å det antal personer, för vilket skyddsutrymmet är avsett, samt tydligt utvisa dels utrymmets läge såväl inom fastigheten och i förhållande till angränsande gator, dels till skyddsutrymmet ledande trappor, gångar och reservutgångar, dels åtgärder för förstärkning av utrymmets tak och väggar och dels åtgärder för beredande av splitter- och gasskydd samt för ventilation.

Fastighetens ägare eller innehavare är skyldig att anmäla skyddsutrummet till besiktning.

Besiktning av färdigställt skyddsrum verkställes genom luftskyddschefens försorg, varvid även ev. befintliga luftreningsaggregat och övertrycksventiler avprovas.

Ifrågavarande bostadshus äro icke av sådan storlek att skyldighet för bolaget föreligger att härför uppföra skyddsrum.

A. Byggnadens beskaffenhet m. m.

1) Antal våningar .....
2) „ lägenheter .....
3) „ butiker .....

Antal personer:

1) bosatta ..... 103.
2) sysselsatta .....
3) besökande .....

S:ma 103.

Byggnaden är utförd med bärande väggar av mursten
„ „ „ som skeletthus
„ „ „ „ helgjutet betonghus

(det tillämpliga understrykes.)

Bjälklagen äro utförda av .....

B. Plan för skyddsrum.

1) Läge och utrymme. se planen å motsatta sida

Skyddsrum ~~avses att anordnas i byggnadens~~ .....

för sammanlagt 136 personer. Följande utrymmen tagas i anspråk:

a) ..... för ..... personer — rumsvolym ..... kbm.
b) ..... „ ..... „ — „ ..... „
c) ..... „ ..... „ — „ ..... „

2. Erforderliga förstärkningsarbeten m. m. (Här upptages kortfattad beskrivning av vilka åtgärder, som erfordras såsom förstärkning av bjälklag, anordnande av splitterskydd, gastäta dörrar, torrklosetter m. m.

En skyddsrumsbyggnad, avdelad i 4 rum, rymmande sammanlagt c:a 136 personer.

Byggnaden uppföres enligt bifogade ritning nr 10297, som friliggande å Långaröd nr 5, utmed Långgatan.

Byggnaden är försedd med 2 gasslussar och 2 luftreningsaggregat, vardera för 100 personer, samt splitter- och gastäta ytterdörrar.

Skyddsrummet skall bereda plats för samtliga i följande hus boende personer, nämligen:

Hus	nr	36	med	adress	nr 4	vid	Villagatan
"	"	59	"	"	" 8	"	Långgatan
"	"	123	"	"	"18	"	Rundelsgatan
"	"	152	"	"	"12	"	Långgatan
"	"	168	"	"	"16	"	"
"	"	169	"	"	"23	"	Tivoligatan
"	"	172	"	"	"14	"	Långgatan
"	"	184	"	"	" 6	"	Petersgatan
"	"	202	"	"	Långaröd 5	vid	Långgatan
"	"	203	"	"	" 5	"	"

Ifrågavarande bostadshus äro icke av sådan storlek att de ingå under förordningen, så att Bolaget skulle ha skyldighet att för desamma uppföra skyddsrum.

Höganäs den 22 maj 1940.

Skyddsrum C.
ligger å Långgatan 53.
västra om Kolonigatan

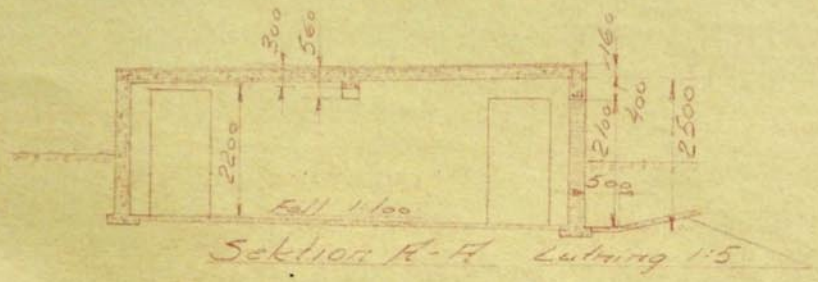

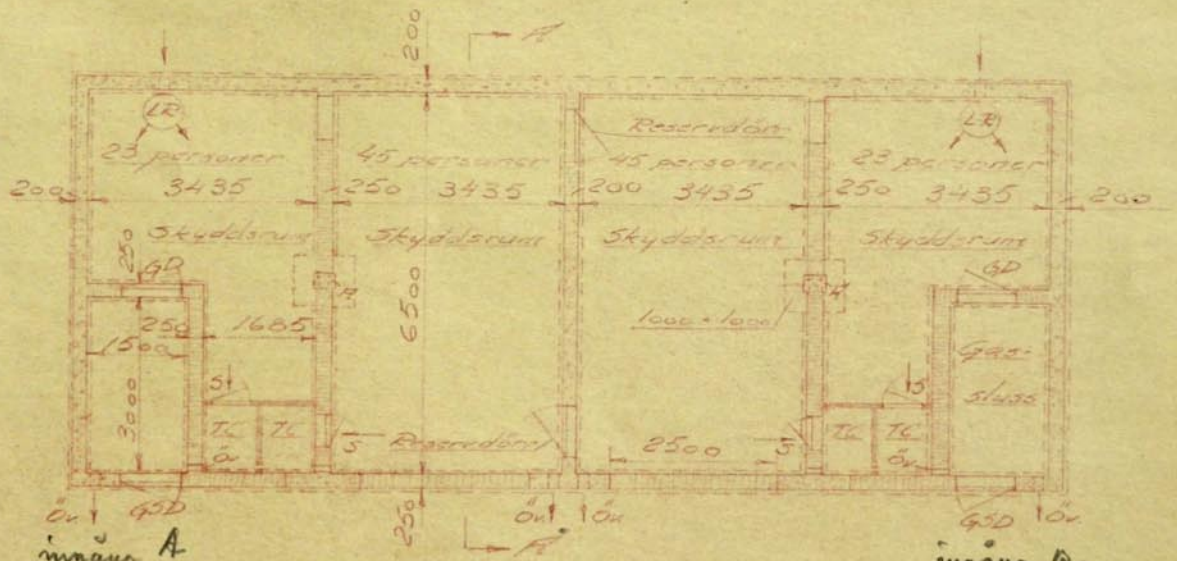

ingångarna ligga mot Långgatan

Normalskyddsrum enl. ritn. 10297.
Skala 1:100

55 521

7.

PLAN

Tillägande för 10

för inrättande av skyddsrum i fastigheten Bolagets nr 1, 2, 3, 7, 16, 29, 30, 71, 72 och 225.

Fastigheten är belägen ~~å tomt nr~~ ..... inom kvarteret se nedanstående specifikation

vid ——— gatan i Höganäs.

Ägare: Höganäs – Bjuresholms Aktiebolag, Höganäs.
(titel) (namn) (adress)

telefon Höganäs Bolaget

Planen har uppgjorts den 23/2 1940 av Höganäs Bolaget

Fastigheterna äro belägna:

nr 1	inom	kvarteret	Valkyrian	Ruthersplanaden	2.
" 2	"	"	Saten	Kungsgatan	2.
" 3	"	"	Fortuna	Storgatan	4.
" 7	"	"	"	"	8.
" 16	"	"	Linden	Ruthersplanaden	6.
" 29	"	"	"	Ruthersplanaden	6.
" 30	"	"	"	Polhemsgatan	3.
" 71	"	"	Valkyrian	"	2=4.
" 72	"	"	Linden	"	1.
" 225	"	"	Telefon	Storgatan	16.

Skyddsrumsplan skall för granskning och godkännande ingivas i två exemplar till luftskyddsbyrån. Sådan plan, som skall bestå av ritning eller tydlig skiss, omfattande planer och sektioner jämte beskrivning över skyddsrumsanläggningen, skall innehålla uppgift å det antal personer, för vilket skyddsutrymmet är avsett, samt tydligt utvisa dels utrymmets läge såväl inom fastigheten och i förhållande till angränsande gator, dels till skyddsutrymmet ledande trappor, gångar och reservutgångar, dels åtgärder för förstärkning av utrymmets tak och väggar och dels åtgärder för beredande av splitter- och gasskydd samt för ventilation.

Fastighetens ägare eller innehavare är skyldig att anmäla skyddsutrummet till besiktning.

Besiktning av färdigställt skyddsrum verkställes genom luftskyddschefens försorg, varvid även ev. befintliga luftreningsaggregat och övertrycksventiler avprovas.

De föreliggande kontorshus äro endast ett, nr 71 av sådan storlek att skyldighet för Bolaget föreligger att härför uppföra skyddsrum.

A. Byggnadens beskaffenhet m. m.

1) Antal våningar .....
2) „ lägenheter .....
3) „ butiker .....

Antal personer:

1) bosatta ..... 77.
2) sysselsatta ..... —
3) besökande 14

S:ma 91

Byggnaden är utförd med bärande väggar av mursten
„ „ „ som skeletthus
„ „ „ „ helgjutet betonghus

(det tillämpliga understrykes.)

Bjälklagen äro utförda av .....

B. Plan för skyddsrum.

1) Läge och utrymme. se planen å motsatta sida

Skyddsrum ~~avses att anordnas i byggnad~~ens .....

för sammanlagt 91. personer. Följande utrymmen tagas i anspråk:

a) ..... för ..... personer — rumsvolym ..... kbm.
b) ..... „ ..... „ — „ ..... „
c) ..... „ ..... „ — „ ..... „

2. Erforderliga förstärkningsarbeten m. m. (Här upptages kortfattad beskrivning av vilka åtgärder, som erfordras såsom förstärkning av bjälklag, anordnande av splitterskydd, gastäta dörrar, torrklosetter m. m.

En skyddsrumsbyggnad, avdelad i 3 rum, rymmande sammanlagt c:a 94 personer.

Byggnaden uppföres enligt bifogade ritning nr 10297, som friliggande inom kvarteret Svea.

Byggnaden är försedd med 2 gasslussar och 2 luftreningsaggregat, vardera för 100 personer, samt splitter- och gastäta ytterdörrar.

Skyddsrummet skall bereda plats för samtliga i följande hus boende personer, nämligen:

Hus	nr	1	med	adress	nr	2	vid	Ruuths-Esplanaden
"	"	2	"	"	"	2	"	Allégatan
"	"	3	"	"	"	4	"	Storgatan
"	"	7	"	"	"	8	"	"
"	"	16	"	"	"	6	"	Ruuths-Esplanaden
"	"	29	"	"	"	6	"	" "
"	"	30	"	"	"	3	"	Polhemsgatan
"	"	71	"	"	"	2 & 4	"	"
"	"	72	"	"	"	1	"	"
"	"	225	"	"	"	16	"	Storgatan

Av ifrågavarande bostadshus är endast ett hus, nr 71, av sådan storlek att det ingår under förordningen för uppförande av skyddsrum. Övriga bostadshusen ingå icke under nämnda förordning.

I hus nr 71 bor sammanlagt 16 personer.

Höganäs den 22 maj 1940.

Skyddsrum 7

Ligger i Kv. Svea hörnet av Ruthsesplanaden och Polhemsgatan.

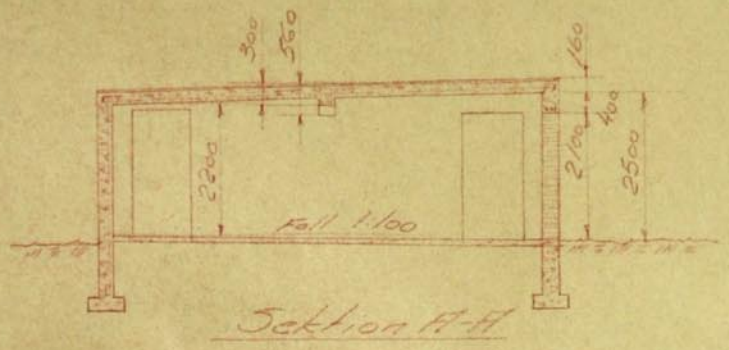

Sektion A-A

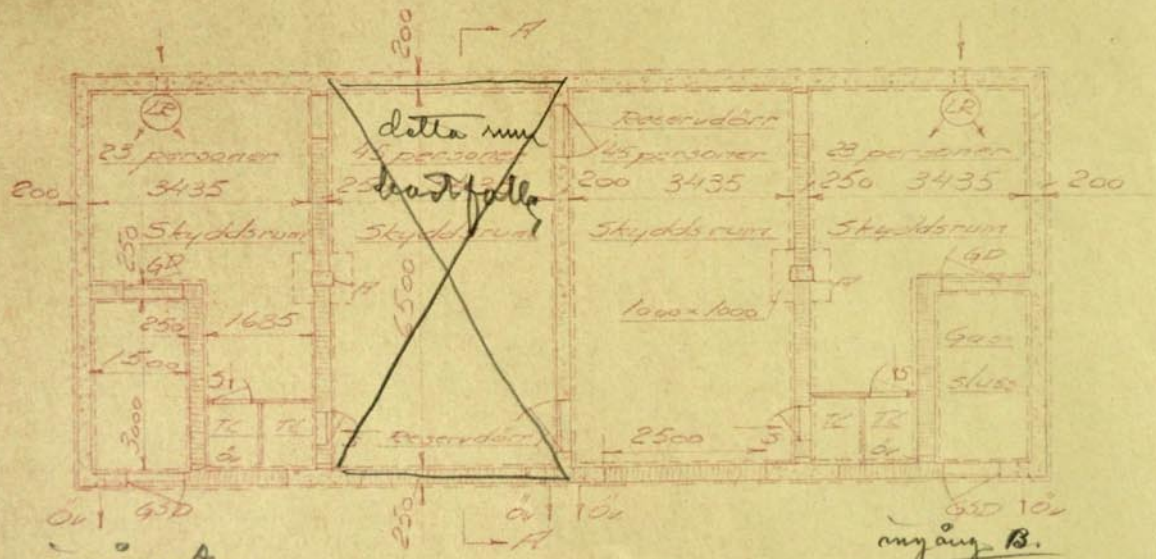

ingång A
för hus 2 och 71.

Plan

ingång B.
för hus 1, 3, 7, 16, 29, 30, 72–225.

ingångarna ligga mot Ruthsesplanaden.

Normalskyddsrum enligt ritning nr 10297.
Skala 1:100

33 521-1

30/4. 26

8.

PLAN

för inrättande av ~~skyddsrum i~~ fastighet. Bolagets nr 81, 87-88.

Fastigheten är belägen å tomt n:r 81, 87-88 inom kvarteret Tåmarn, Strandgatan 45-53 samt 31b och 31a.

vid ——— gatan i Höganäs.

Ägare: Höganäs-Billesholms Aktiebolag, Höganäs,
(titel) (namn) (adress)

telefon Höganäs Bolaget

Planen har uppgjorts den 23/2 1940 av Höganäs Bolaget

Skyddsrumsplan skall för granskning och godkännande ingivas i två exemplar till luftskyddsbyrån. Sådan plan, som skall bestå av ritning eller tydlig skiss, omfattande planer och sektioner jämte beskrivning över skyddsrumsanläggningen, skall innehålla uppgift å det antal personer, för vilket skyddsutrymmet är avsett, samt tydligt utvisa dels utrymmets läge såväl inom fastigheten och i förhållande till angränsande gator, dels till skyddsutrymmet ledande trappor, gångar och reservutgångar, dels åtgärder för förstärkning av utrymmets tak och väggar och dels åtgärder för beredande av splitter- och gasskydd samt för ventilation.

Fastighetens ägare eller innehavare är skyldig att anmäla skyddsutrummet till besiktning.

Besiktning av färdigställt skyddsrum verkställes genom luftskyddschefens försorg, varvid även ev. befintliga luftreningsaggregat och övertrycksventiler avprovas.

Endast hus, med beteckning, nr 81 inom kv. Tåmarn, äro av sådan storlek att skyldighet för Bolaget föreligger att härför uppföra skyddsrum.

A. Byggnadens beskaffenhet m. m.

1) Antal våningar .....
2) „ lägenheter .....
3) „ butiker .....

Antal personer:

1) bosatta 84
2) sysselsatta ..... —
3) besökande ..... —

S:ma 84

Byggnaden är utförd med bärande väggar av mursten
„ „ „ som skeletthus
„ „ „ „ helgjutet betonghus

(det tillämpliga understrykes.)

Bjälklagen äro utförda av .....

B. Plan för skyddsrum.

1) Läge och utrymme. se plann å motsatta sidan

Skyddsrum avses att anordnas i byggnadens .....

för sammanlagt 91 personer. Följande utrymmen tagas i anspråk:

a) ..... för ..... personer — rumsvolym ..... kbm.
b) ..... „ ..... „ — „ ..... „
c) ..... „ ..... „ — „ ..... „

2. Erforderliga förstärkningsarbeten m. m. (Här upptages kortfattad beskrivning av vilka åtgärder, som erfordras såsom förstärkning av bjälklag, anordnande av splitterskydd, gastäta dörrar, torrklosetter m. m.

8.

En skyddsrumsbyggnad, avdelad i 3 rum, rymmande sammanlagt c:a 94 personer.

Byggnaden uppföres enligt bifogade ritning nr 10297, som friliggande inom kvarteret Tärnan.

Byggnaden är försedd med 2 gasslussar och 2 luftreningsaggregat, vardera för 100 personer, samt splitter- och gastäta ytterdörrar.

Skyddsrummet skall bereda plats för samtliga i hus nr 81, med adress nr 45 - 53 vid Strandgatan, inom kvarteret Tärnan, boende personer, samt för personer boende i hus nr 87 och 88, med adress Strandgatan nr 31.

Endast hus 81 är av sådan storlek att det ingår under förordningen för uppförande av skyddsrum.

I hus 81 bor sammanlagt 74 personer.

Höganäs den 22 maj 1940.

Skyddsrum 8.

ligger å Kv. Tåman vid Strandgatan

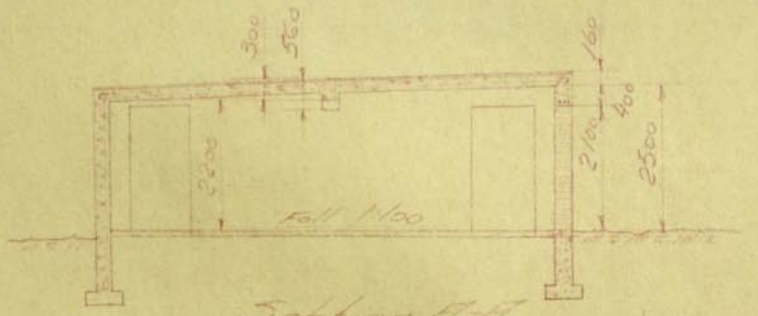

Sektion A-B

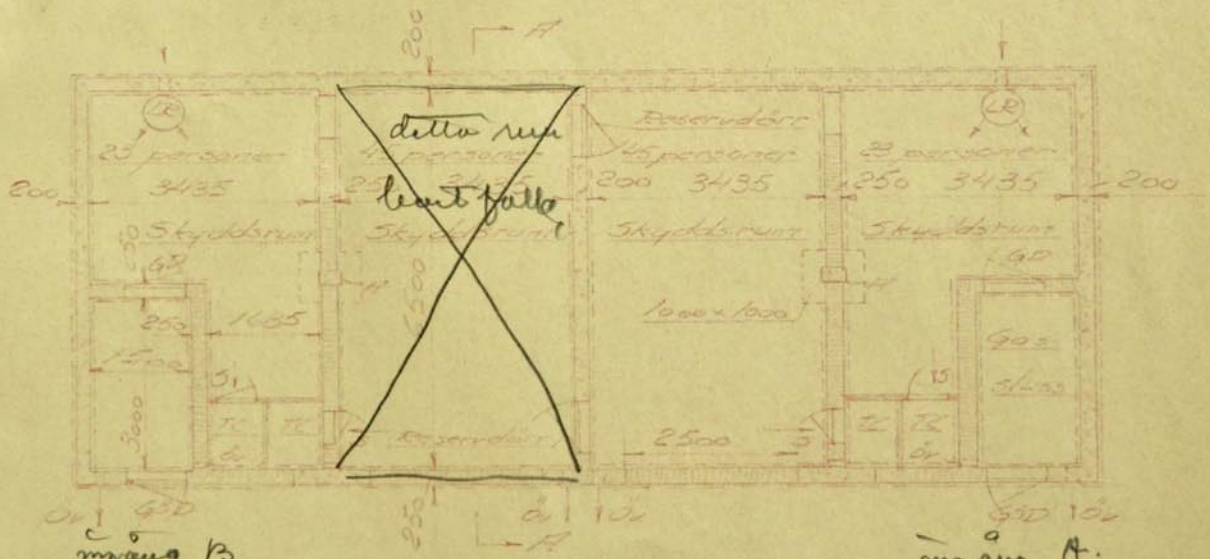

Plan

ingångarna ligga mot Strandgatan

Normalskyddsrum enligt cirkulär nr 10297

Skala 1:100

30/1 41. 26.

DD 521-1

9.

PLAN

för inrättande av ~~i~~ följande bil 2 skyddsrum i fastigheter Bolagets nr 156, 157, 167, 208, 209, 244 och 245.

Fastigheten är belägen ~~å tomt nr~~ ..... inom kvarteret se nedanstående specifikation

vid ——— gatan i Höganäs.

Ägare: Höganäs – Billesholms Aktiebolag (titel) (namn), Höganäs (adress)

telefon Höganäs Bolaget

Planen har uppgjorts den 27/2 1940 av Höganäs Bolaget

Fastigheterna äro belägna:

nr 156	inom	Kvarteret	Broxbacka Västra,	Västra Parkgatan	
" 157	"	"	Banerset —	Storgatan —	25.
" 167	"	"	Vädurn —	Borgarregatan	3.
" 208	"	"	Broxbacka Västra	Storgatan	37.
" 209	"	"	" "	"	39.
" 244	"	"	" "	Borgarregatan	
" 245	"	"	Columbus	"	

Skyddsrumsplan skall för granskning och godkännande ingivas i två exemplar till luftskyddsbyrån. Sådan plan, som skall bestå av ritning eller tydlig skiss, omfattande planer och sektioner jämte beskrivning över skyddsrumsanläggningen, skall innehålla uppgift å det antal personer, för vilket skyddsutrymmet är avsett, samt tydligt utvisa dels utrymmets läge såväl inom fastigheten och i förhållande till angränsande gator, dels till skyddsutrymmet ledande trappor, gångar och reservutgångar, dels åtgärder för förstärkning av utrymmets tak och väggar och dels åtgärder för beredande av splitter- och gasskydd samt för ventilation.

Fastighetens ägare eller innehavare är skyldig att anmäla skyddsutrummet till besiktning.

Besiktning av färdigställt skyddsrum verkställes genom luftskyddschefens försorg, varvid även ev. befintliga luftreningsaggregat och övertrycksventiler avprovas.

De förestående bostadshus äro endast ett, nr 208 av sådan storlek att skyldighet för Bolaget föreligger att häröver uppföra skyddsrum.

A. Byggnadens beskaffenhet m. m.

1) Antal våningar .....
2) „ lägenheter .....
3) „ butiker .....

Antal personer:

1) bosatta ..... 35.
2) sysselsatta ..... —
3) besökande ..... 15.

S:ma 50

Byggnaden är utförd med bärande väggar av mursten
„ „ „ som skeletthus
„ „ „ „ helgjutet betonghus

(det tillämpliga understrykes.)

Bjälklagen äro utförda av .....

B. Plan för skyddsrum.

1) Läge och utrymme. se planen å motsatta sidan

Skyddsrum ~~avses att anordnas i byggnadens~~

för sammanlagt 68 personer. Följande utrymmen tagas i anspråk:

a) ..... för ..... personer — rumsvolym ..... kbm.
b) ..... „ ..... „ — „ ..... „
c) ..... „ ..... „ — „ ..... „

2. Erforderliga förstärkningsarbeten m. m. (Här upptages kortfattad beskrivning av vilka åtgärder, som erfordras såsom förstärkning av bjälklag, anordnande av splitterskydd, gastäta dörrar, torrklosetter m. m.

9.

En skyddsrumsbyggnad, avdelad i 2 rum, rymmande sammanlagt c:a 68 personer.

Byggnaden uppföres enligt bifogade ritning nr 10297, som friliggande inom kvarteret Brorsbacke Västra.

Byggnaden är försedd med 1 gassluss och 1 luftreningsaggregat, för 100 personer , samt splitter- och gastät ytterdörr jämte en splitter- och gastät dörr för reservutgång.

Skyddsrummet skall bereda plats för samtliga i följande hus boende personer, nämligen:

Hus	nr	156	med	adress	nr	-	vid Västra Parkgatan
"	"	157	"	"	"	25	" Storgatan
"	"	167	"	"	"	3	" Borgaregatan
"	"	208	"	"	"	37	" Storgatan
"	"	209	"	"	"	39	" "
"	"	244	"	"	"	-	" Borgaregatan
"	"	245	"	"	"	4	" "

Av ifrågavarande bostadshus är endast ett, nr 208, av sådan storlek att det ingår under förordningen för uppförande av skyddsrum. Övriga bostadshus ingå icke under nämnda förordning.

I hus 208 beräknas att tidvis kunna vistas c:a 20 personer.

Höganäs den 22 maj 1940.

Skyddsrum 9.

ligger på tomten till hus 208, "Storgatan 37" inne på gården.

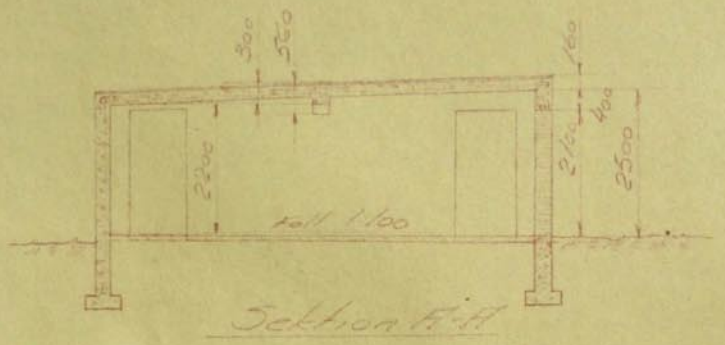

Sektion A-A

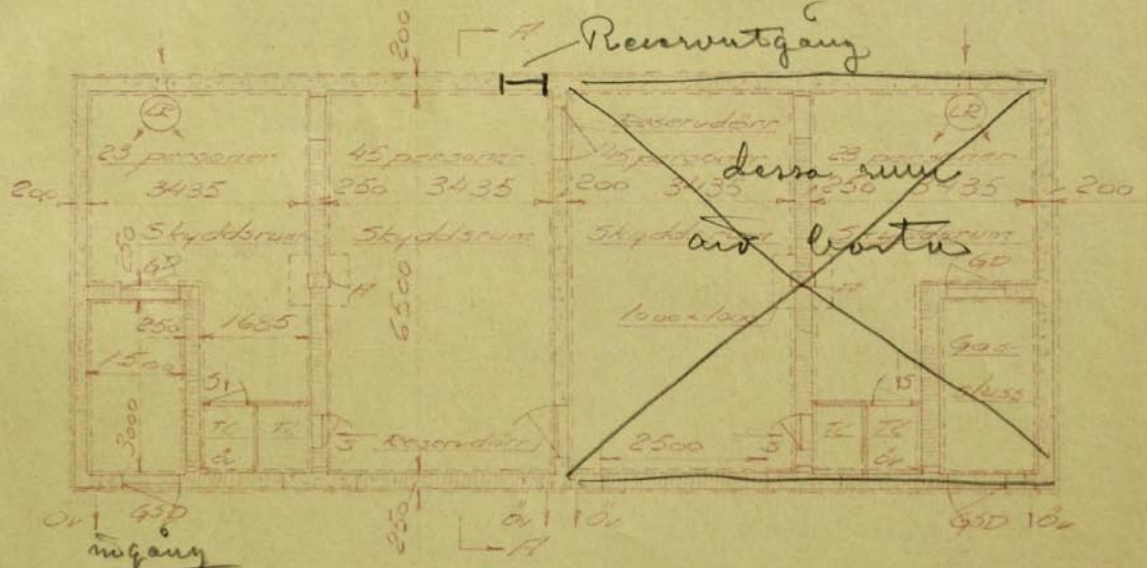

för hus 156, 157, 167, 208, 209, 244 och 245.

Plan

Normalskyddsrum enligt ritning nr 10297

Skala 1:100

DS 521-1

B e r ä k n i n g a r

till luftskyddsrum enligt ritning nr 10297.

Antagen nyttig last 600 kg/m^2

" egenvikt 0,2o x2400 480 -"-

Σ q 1080 -"-

avrundas till Σ q = 1100 kg/m^2.

$$\mu = \frac{3,6}{6,8} = \frac{1}{1,9}$$

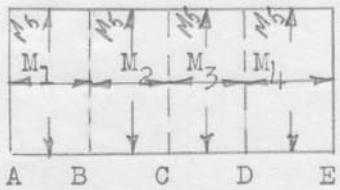

antages valvet korsarmerat erhålles:

$$\mu = \frac{6,8}{3,6} = 1,9 \qquad \alpha = 0,9287 \qquad \beta = 0,0713$$

antages vidare plattan upplagd på 5 stöd

$M_{1-4} = 0,077 \times 1100 \times 3,6^2 = 0,077 \times 16900 = 1300$ kgm.

$M_{2-3} = 0,036 \times 1100 \times 3,6^2 = 0,036 \times 16900 = 610$ kgm

$M_{1-4} = 1300 \times 0,9287 = 1210$ kgm.

$M_{2-3} = 610 \times 0,9287 = 568$ kgm.

$$M_5 = \frac{1100 \times 6,8^2}{8} = 6380 \text{ kgm.}$$

$M_5 = 6380 \times 0,0713 = 454$ kgm.

Stödmoment (-).

$-M_{B-D} = 0,107 \times 1100 \times 3,6^2 = 0,107 \times 16900 = 1810$ kgm.

$-M_C = 0,071 \times 1100 \times 3,6^2 = 0,071 \times 16900 = 1200$ kgm.

Upplagstryck.

A = 0,393 x 1100 x 3,6 = 1550 kg.
B = 1,143 x 1100 x 3,6 = 4550 kg.
C = 0,929 x 1100 x 3,6 = 3680 kg.
D = 1,143 x 1100 x 3,6 = 4550 kg.
E = 0,393 x 1100 x 3,6 = 1550 kg.
15880 kg.

Kontroll:
4 x 3,6 x 1100 = 15880 kg.
Max. upplagstryck för ½ tegelvägg i cementbruk

forts

$Q = 4550 + 480 = 5030$

$A = 100 \times 12 = 1200\ cm^2$

$\sigma = \frac{5030}{1200} = 4{,}2\ kg/cm^2$ tillåtet 11 kg/cm^2

Armering 1. $M = 1210$ kgm.

$fe = 0{,}293 \sqrt{1210} = 10{,}2\ cm^2$

$h' = 0{,}39 \sqrt{1210} = 13{,}6$ cm säg 14

$x = 0{,}375 \times 14 = 5{,}25$

$$\sigma_e = \frac{121000}{11{,}3(14 - 1{,}75)} = 890\ kg/cm^2$$

$$\sigma_b = \frac{2 \times 121000}{100 \times 5{,}25(14 - 1{,}75)} = 37{,}6\ kg/cm^2$$

$$Q = \frac{1100 \times 3{,}6}{2} = 1980$$

$$\tau = \frac{1980}{100\ (14-1{,}75)} = 1{,}62\ kg/cm^2$$

$\therefore$ 10st. 120Ø $fe = 11{,}3\ cm^2$.

Armering 2. $M = 610\ (568)$ kgm.

$fe = 0{,}293 \sqrt{610} = 7{,}25\ cm^2$.

7 st. 12 Ø $fe = 7{,}8\ cm^2$.

$h' = 0{,}39 \sqrt{610} = 9{,}65$ enligt föregående.

väljes $h' = 14$.

$x = 0{,}375 \times 14 = 5{,}25$ cm.

$$\sigma_e = \frac{61000}{7{,}8(14 - 1{,}75)} = 640\ kg/cm^2$$

$$\sigma_b = \frac{2 \times 61000}{100 \times 5{,}25\ (14-1{,}75ü)} = 19\ kgcm^2.$$

$$Q = \frac{1100 \times 3{,}6}{2} = 1980$$

$$\tau = \frac{1980}{100(\ 14 - 1{,}75)} = 1{,}62\ kg/cm^2$$

$\therefore$ 7 st. 12 Ø $fe = 7{,}8\ cm^2$

forts.

Armering 3. $M = 454$ kgm.

$fe = 0{,}293 \sqrt{454} = 6{,}25$

8 st. 10 Ø $fe = 6{,}25$

$h' = 0{,}39 \sqrt{454} = 8{,}4$ enligt föregående.

$h' = 14$.cm.

$x = 0{,}375 \times 14 = 5{,}25$ cm.

$$\sigma_e = \frac{45400}{6{,}25\ (14 - 1{,}75)} = 594 \text{ kg/cm}^2$$

$$\sigma_b = \frac{2 \times 45400}{100 \times 5{,}25\ (14-1{,}75)} = 14{,}1 \text{ cm}^2$$

$$Q = \frac{1100 \times 6{,}8}{2} = 3740 \text{ kg.}$$

$$\tau = \frac{3740}{100\ (14 - 1{,}75)} = 3{,}05 \text{ kg/cm}^2$$

Stödarmering B, D.

$-M = 1810$ kgm.

$fe = 0{,}293 \sqrt{1810} = 12{,}5 \text{ cm}^2$

11 st. 12 Ø $fe = 12{,}3$

$h' = 0{,}39 \sqrt{1810} = 16{,}5$ säger 18

$x = 0{,}375 \times 18 = 6{,}75$

$$\sigma_e = \frac{181000}{12{,}6(18 - 2{,}25)} = 915 \text{ kg/cm}^2$$

$$\sigma_b = \frac{2 \times 181000}{100 \times 6{,}75(18 - 2{,}25)} = 34 \text{ kg/cm}^2$$

∴ 11 st. 12 Ø $fe = 12{,}3 \text{ cm}^2$

Vid stöden utföres voter.

Stödarmering C.

$-M = 1200$ kgm.

$fe = 0{,}293 \sqrt{1200} = 10{,}3$

10 st. 12 Ø $fe = 11{,}3 \text{ cm}^2$.

$h' = 0{,}39 \sqrt{1200} = 13{,}5$ givet 14

forts

forts. 4.-

$$x = 0{,}375 \times 14 = 5{,}25$$

$$\sigma_e = \frac{120000}{11{,}3(14 - 1{,}75)} = 865 \text{ kg/cm}^2$$

$$\sigma_b = \frac{2 \times 120000}{100 \times 5{,}25(14-1{,}75)} = 37{,}5 \text{ kg/cm}^2$$

$\therefore$ 10 st. 12 Ø fe = 11,3

Balkar I.

Belastning $q = 3{,}o \times \frac{6{,}8}{4} \times 1100 = 5600$ kg.

$$M = \frac{5600 \times 3}{8} = 2100 \text{ kgm.}$$

$$fe = 0{,}003 \times 25 \sqrt{\frac{210000}{25}} =$$

$$fe = 0{,}075 \times 91{,}5 = 6{,}85$$

3 st. 18 Ø $fe = 3 \times 2{,}55 = 7{,}65 \text{ cm}^2$

$h' = 0{,}39 \times 91{,}5 = 35{,}5$ cm säg 36

$x = 0{,}375 \times 36 = 13{,}5$ cm.

$$\sigma_e = \frac{210000}{7{,}65(36 - 4{,}5)} = 870 \text{ kg.}$$

$$\sigma_b = \frac{2 \times 210000}{25 \times 13{,}5\ (36-4{,}5)} = 39{,}4 \text{ kg /cm}^2$$

$$V = \frac{5600}{2} = 2800 \text{ kg.}$$

$$\tau = \frac{2800}{25(36 - 4{,}5)} = 3{,}52 \text{ kg/cm}^2$$

forts. 5.-

Balk II.

$$M = 0{,}077 \times \frac{6{,}8}{2} \times 3{,}6 \times 1100 = 1035 \text{ kgm.}$$

$$fe = 0{,}003 \times 25 \frac{\sqrt{103500}}{25} =$$

$$fe = 0{,}075 \times 64{,}2 = 4{,}8 \text{ cm}^2.$$

3 st. 18 ø $= 3 \times 2{,}55 = 7{,}65$

$$h' = 0{,}39 \times 64{,}2 = 25 \text{ cm.}$$

$$X = 0{,}375 \times 25 = 94 \text{ cm.}$$

$$\sigma_e = \frac{103500}{7{,}65(25 - 3{,}1)} = 620 \text{ kg/cm}^2$$

$$\sigma_b = \frac{2 \times 103500}{25 \times 9{,}4(25 - 3{,}1)} = 39{,}5 \text{ kg/cm}^2$$

$$V_a = \frac{13450}{2} = 6725 \text{ kg.}$$

$$\tau = \frac{6725}{25(25-3{,}1)} = 12{,}3 \text{ kg.}$$

$$q = \frac{13450}{3{,}6} = 3740 \text{ kg.}$$

$$V = 6725 \times \frac{4}{12{,}3} = 2200 \text{ kg.}$$

$$z = \frac{6725 - 2200}{3740} = 1{,}21 \text{ m.}$$

$$Z = 0{,}707\ (12{,}3 - 4) \times 25 \times 25 = 3640 \text{ kg.}$$

uppböjes 2 järn erhålles

$$\sigma_e = \frac{3640}{2 \times 2{,}55} = 715 \text{ kg/cm}^2$$

Överkant-armering för balk II.

$$M_{max} = 0{,}107 \times 3740 \times 3{,}6^2 = 5200 \text{ kgm.}$$

$$fe = 0{,}003 \times 25 \frac{\sqrt{520000}}{25} =$$

$$fe = 0{,}075 \times 144 = 10{,}8 \text{ cm}^2$$

4 st. 18 ø $fe = 4 \times 2{,}55 = 10{,}2$ cm.

$$h' = 0{,}39 \times 144 = 56 \text{ cm.}$$

$$X = 0{,}375 \times 56 = 21$$

forts.

forts. 6.-

$$\sigma_e = \frac{520000}{10,2(56-7)} = 1040 \text{ kg/cm}^2$$

$$\sigma_b = \frac{2 \times 520000}{25 \times 21(56-7)} \cong 40 \text{ kg/cm}^2$$

Balk III.

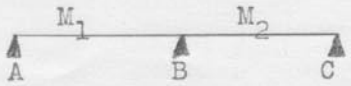

$$M_1 = 0,07 \times 4450 \times (\frac{6,8}{2}) = 3620 \text{ kgm.}$$

$$M_2 = 0,07 \times 4450 \times (\frac{6,8}{2}) = 3620 \text{ kgm.}$$

Stödmoment:

$$-M_B = 0,125 \times 4450 \times (\frac{6,8}{2}) = 6450 \text{ kgm.}$$

Pelartryck:

$$B = 1,25 \times 4450 \times (\frac{6,8}{2}) = 19000 \text{ kg.}$$

$$M_1 = M_2 = 3620 \text{ kgm.}$$

$$fe = 0,003 \times 30 \sqrt{\frac{362000}{30}}$$

$$fe = 0,09 \times 110 = 9,9 \text{ cm}^2$$

$$h' = 0,39 \times 110 = 43 \text{ cm.}$$

$$X = 0,375 \times 43 = 16,1 \text{ cm (i tryckplattan)}$$

4 st. 18 ø $\quad fe = 4 \times 2,55 = 10,2$

$$fe = \frac{362000}{10,2(43 - 5,4)} = 945 \text{ kg/cm}^2.$$

$$\sigma_b = \frac{2 \times 362000}{30 \times 16,1(43-5,4)} = 40 \text{ kg/cm}^2$$

$$Va = 4450 \times \frac{3,4}{2} = 7600 \text{ kg.}$$

$$\tau = \frac{7600}{30\ (43 - 5,4)} = 6,75 \text{ kg/cm}^2$$

$$V = 7600 \times \frac{4}{6,75} = 4500 \text{ kg.}$$

$$z = \frac{7600 - 4500}{4450} = 0,7 \text{ m.}$$

$$Z = 0,707(\ 6,75 - 4) \times 30 \times 43 = 2500 \text{ kg.}$$

Uppböjes 2 järn erhålles

$$\sigma_e = \frac{2500}{2 \times 2,55} = 490 \text{ kg/cm}^2$$

forts.

forts. 7.-

Stödarmering.

$-M = 6450$ kgm.

$fe = 0{,}003 \times 30 \sqrt{\frac{645000}{30}} =$

$fe = 0{,}09 \times 146 = 13{,}2 \text{ cm}^2.$

4 st. 22 ø $\quad fe = 15{,}2 \text{ cm}^2$

$h' = 0{,}39 \times 146 = 57$ cm.

balken utföres med 2 voter
15 x 45 cm.

$X = 0{,}375 \times 57 = 21{,}3$

$$\sigma_e = \frac{645000}{15{,}2(57 - 7{,}1)} = 860 \text{ kg/cm}^2$$

$$\sigma_b = \frac{2 \times 645000}{30 \times 21{,}3(57 - 7{,}1)} = 40 \text{ kg/cm}^2.$$

Pelare A.

$P = 19000$ kg.

$$\frac{P}{\sigma} = \frac{19000}{35} = 543 \text{ cm}^2.$$

med 2 % järn erhålles
pelare 24 x 24 $\quad fe = 11{,}52$
4 st. 20 ø $\quad fe = 12{,}6 \text{ cm}^2.$

$$\sigma_b = \frac{19000}{24^2 + 15 \times 12{,}6} = 25 \text{ kg/cm}^2$$

$\sigma_e = 15 \times 25 = 375 \text{ kg/cm}^2$

$I_1 = 70 \times 19 \times 2{,}3^2 = 7050 \text{ cm}^4$

$I_1 = \frac{24^4}{12} + 15 \times 12{,}6 \times 9 = 29300 \text{ cm}^4$

$l' = 20 \quad \therefore 20 = \frac{512 \times d}{\sqrt{375}} \quad \therefore d \cong 8$ ø

Basplatta under pelare (A).

$P = 19000 \qquad A = \frac{19000}{2} = 9500$

$S = \sqrt{9500} = 97{,}5$ cm.

Basplatta = 100 x 100 cm.

forts.

forts. 8.-

Väggarna korsarmeras med 6 st. 10 Ø pr breddmeter i vardera riktningen enligt luftskyddsinspektionens anvisningar.

Konstruktionen är så dimensionerad, att samtliga tegelväggar kunna avlägsnas utan extra förstärkningar.

Höganäs den 23 februari 1940.

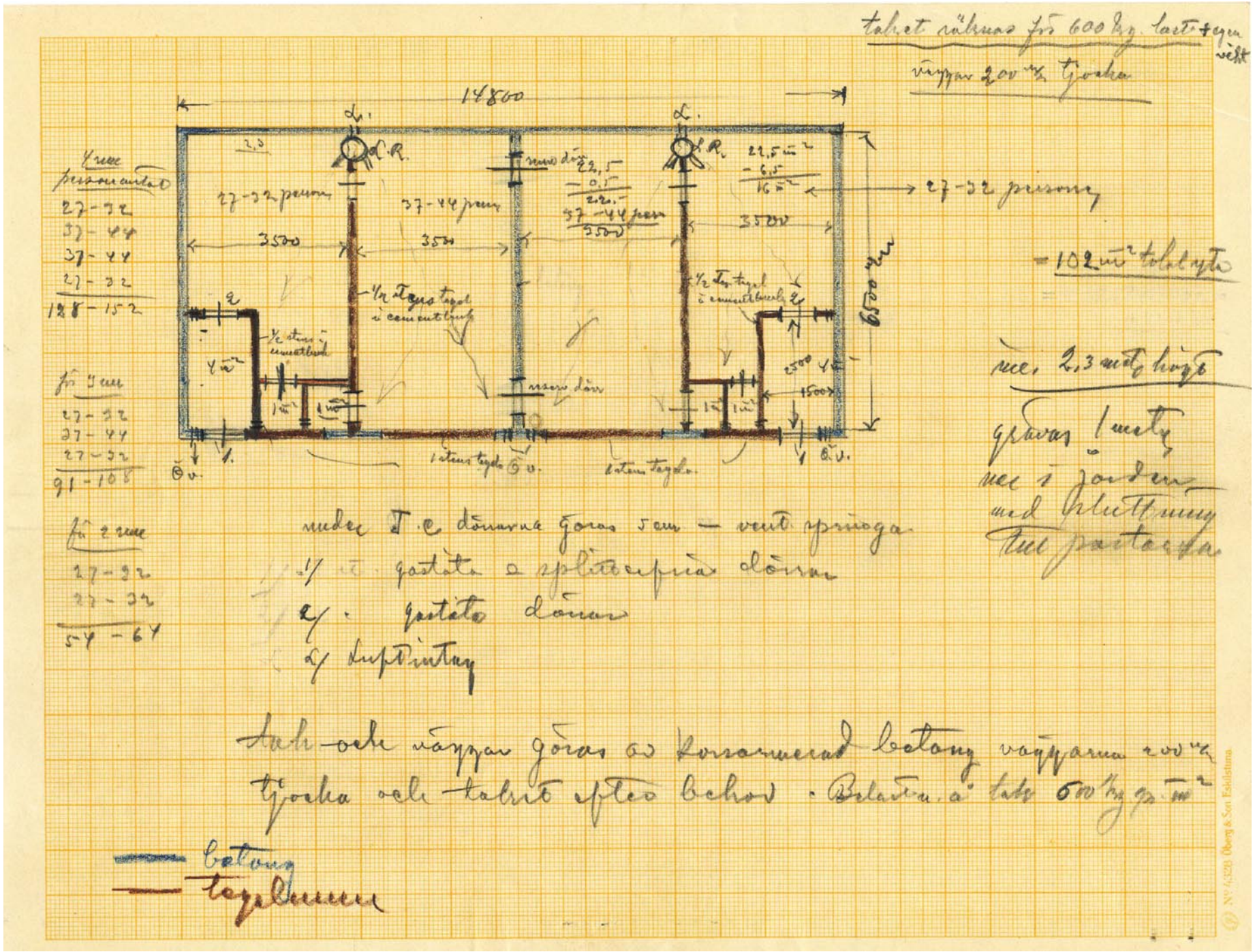
14800
27-32 personer
37-44 pers
3500
22,5 m²
6,5
16 m²
102 m² totalyta
6500 mm
2,3 meter höjd
grovas 1 meter
under T.C dörrarna göras 5 cm — vent springa
1/ gallerdörr a splitscreen dörr
2/ gallerdörr
4/ luftventil
Tak- och väggar göras av konsumerad betong väggarna 200 m/m tjocka och taket efter behov. Belastn. å tak 600 kg pr m²
betong
tegelmur

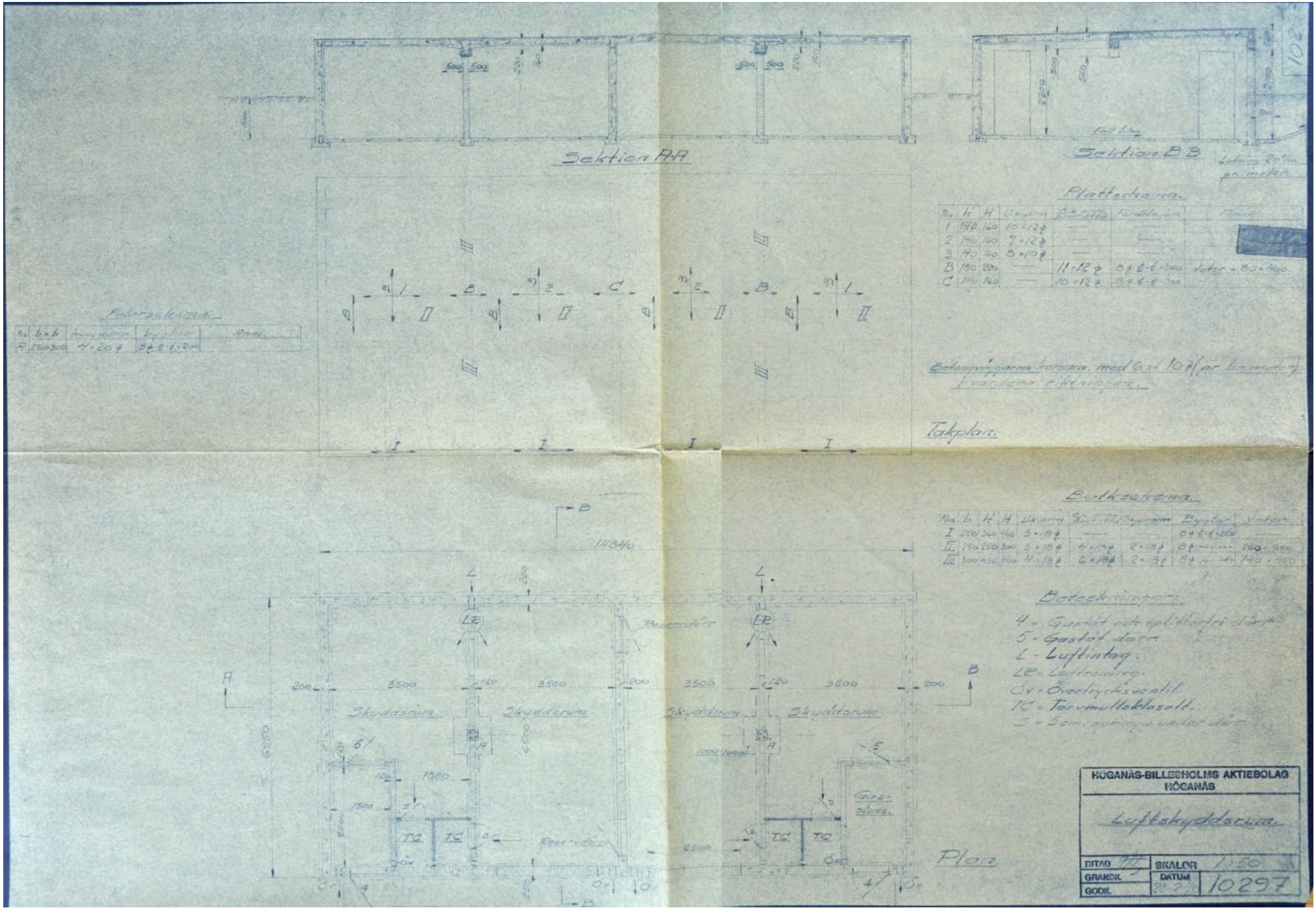
Sektion AA
Sektion BB
Plattschema
Balkschema
Takplan
Plan
Beteckningar:
4 = Gastät och splitterfri dörr
5 = Gastät dörr
L = Luftintag
LR = Luftrening
Ov = Övertrycksventil
TC = Torvmulleklosett
Skyddsrum
HÖGANÄS-BILLESHOLMS AKTIEBOLAG
HÖGANÄS
Luftskyddsrum
SKALOR 1:50
10297

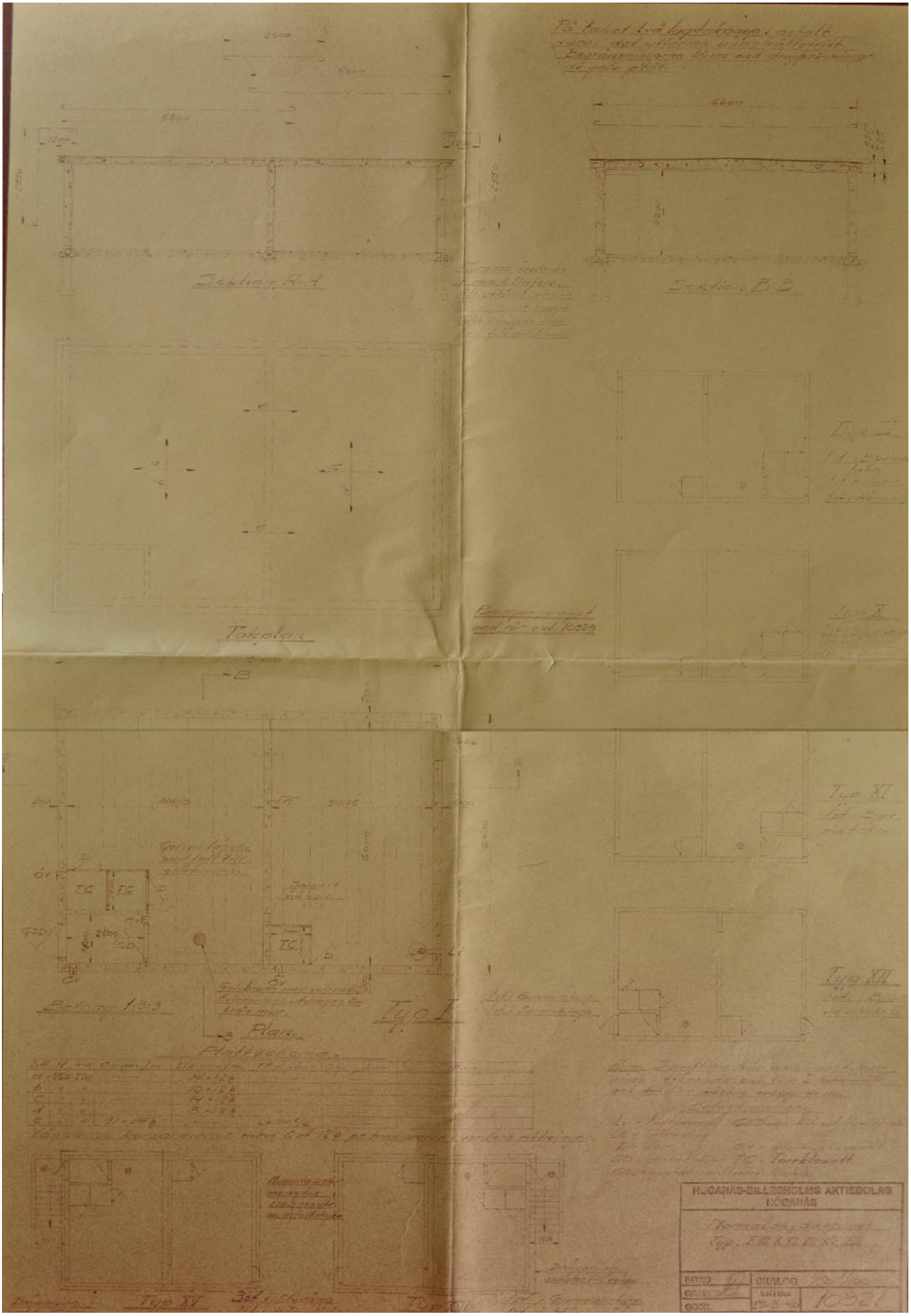
Sektion A-A
Sektion B-B
Takplan
Typ I
Typ II
Typ III
Typ IV
Typ V
Typ VI
Typ VII
Typ XII
Plan
Plattsnitt
TC
ÖV
HJCANÄS-GILLBOHOLMS AKTIEBOLAG
HJCANÄS
10321

HÖGANÄSBOLAGET	Benämning	Reg.-nr	Sid.
		Datum	Sign.

Tillverkning av luftskyddsrum

Till luftskyddsrum

n:o 1. hör hus n:o 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200 o. 201

n:o 2 " " " 4, 5, 10, 32, 46, 48, 49, 50, 51, 65, 149
och bostadshus n:o 17

n:o 3 " " " 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216 o. 231.

n:o 4 " " " 14, 15, 131, 132, 227, 232, 233, 234, 235, 23

n:o 5 " " " 56, 58, 60, 173, 174 o. 218

n:o 6 " " " 36, 59, 123, 152, 168, 169, 172, 184, 202 o. 203

n:o 7 " " " 1, 2, 3, 7, 16, 29, 30, 71, 720. 225

n:o 8 " " " 81, 87 o. 88.

n:o 9 " " " 156, 157, 167, 208, 209, 244 o. 245

1. 36. 2b. 100x100. 2. 53. 20 T13803

Beskrivning

å uppförande av skyddsrum för Höganäsbolaget i enlighet med ritning nr 10297.

Grävning. Grävning utföres till det djup som ritningen angiver. Matjorden och den uppgrävda fyllningen upplägges på anvisad plats, särskilt var för sig, i närheten av byggnaden.

Framför gasslussarnas ingångar uppgrävas tillräckligt breda lutande nergångar med stigning omkring 20 centimeter pr meter.

Gjutning. Byggnaden uppföres i enlighet med ritningen av korsarmerad betong, som armeras till en sammanhängande helhet. Endast några här nedan nämnda murar uppföras av tegel. Betongblandningen skall hava sammansättning i förhållande 1:3:3. Armeringen utföres i enlighet med förteckning å ritningen. Bottensulorna och väggarna förenas med ankarjärn så, att de komma att utgöra ett sammanhängande helt stycke. Om betongen gjutes mot hyvlade bräder är putsning av väggarna överflödig och behöva endast upplagas och slammas.

Golvet i byggnaden gjutes av 75 m/m tjockt betonglag, varpå ytan avputsas.

Murning. De två skiljeväggarna mellan rummen samt de gasslussarna omfattande inre väggarna jämte ett 2,5 meter brett parti, på framsidan av byggnaden, framför varje rum uppföras av tegelmur i gott cementbruk.

Golvet lägges med fall mot framsidan av byggnaden, där en 6" gjutjärnsavloppsbrunn insättes i golvet, från vilken avloppsledning drages ut genom grundmuren. Avloppsledningen vidare framdragning utföres av beställaren.

Isolering. Ovanpå betongtaket pålägges ett lag underlagspapp och därpå icopalpapp kvalitet B, för att hindra vatten att ovanifrån intränga i rummet. Pappen klistras på betongen. Taket lägges med c:a 100 m/m fall åt byggnadens baksida, för vattnets avrinning.

I golvets ovankant strykas alla väggar två gånger med flintkote innan gjutningen fortsättes på väggen. Likaledes bestrykas väggarna såväl under som ovan marken utvändigt två gånger med flintkote.

Sedan bestrykningen torkat företages igenfyllning till väggarna under markytan.

Diverse. Å leverans av gastäta samt splittersäkra och gastäta dörrar jämte övertrycksventiler lämnas särskilt pris.

Luftintag insättas till luftrenarna.

Avstängning för klosetterna utföres av trä och insättas dörrar med beslag.

Klosetter levereras av Bolaget.

Alla materialier, med undantag av vad ovan nämnts att levereras av Bolaget, skall ingå i entreprenaden, likaledes skall allt arbete och alla transporter ingå, så att arbetet utföres komplett färdigt.

Platsen skall efter arbetets avslutande väl rengöras.

Uppgift lämnas på huru stor prisreduktionen blir om samma byggnad förlägges i markens plan.

I ett andra förslag uppgives kostnaden för byggnaden minskad med ett rum men försedd med två gasslussar, samt i ett tredje förslag med byggnaden minskad med två rum och försedd med endast en gassluss, men i stället en reservdörr insatt till andra rummet.

I båda dessa fall skall alt.priser uppgivas för byggnaden förlagd dels 1 meter nere i marken och dels i markens plan.

Höganäs den 24 februari 1940.

Ytterligare

Alla murade väggar slätputras å båda sidor.

För att hindra vatten från taket att rinna ner å sidorna å väggarna sättas å bakrinnar och å gavlarna å byggnaden springblechar av galv. plåt. Grundlocken lackas med sen gyllene kant något ryspråt.

Om byggnaden förlägges med golvet i markens plan gräves grundmurarna ner 1 meter under ledvande markytan och armeras muren helt ner.

Vid de byggnader som gräves ner 1 meter i marken avschaktas framför ingångarna en lutande plan till samma djup och c.a 6 meter utåt från byggnaden samt till samma bredd som ingångsdörren eller 3500 m/m.

HJALM. ELGSTRÖM & C:o.

BYGGNADSFIRMA.
Snickerifabrik för tillverkning av alla slag av
BYGGNADSSNICKERIER.
CEMENTGJUTERI & ASFALTARBETEN.

Försäljning av alla slags
BYGGNADSMATERIALIER.

TELEFONER:
Kontoret *537*
Hj. Elgströms bostad . *112*
Joel Elgström..... *484*

Höganäs den 26 febr. 1940.

Höganäs-Billesholms A.-B.
Ingeniör Herr B. Engzell
H ö g a n ä s.

Betr. Luftskyddsrum.

Härmed erbjuda vi oss att för en kostnad av Kronor Sextusen-niohundra-femtio /6.950:-/ utföra luftskyddsrum enligt ritning nr. 10297 och arbetsbeskrivning av d. 24/2-40.

Om samma byggnad förlägges i markens plan minskas priset med 200:- kr. och blir således Kr. 6.750:-.

Byggnaden minskad med ett rum samt försedd med 2 st. gasslussar kostar resp. Kr. 5.250:- och Kr. 5.050:-.

Byggnaden minskad med två rum och försedd med endast 1 st. gassluss kostar resp. Kr. 3.900:- och Kr. 3.800:-

Högaktningsfullt
Hjalm. Elgström & C:o.

Alla offerter och avslutningar gälla med reservation för strejk, lockout, krig, olyckshändelse eller annan force majeur som berör firman eller dess leverantörer och som står utanför vår kontroll och som vi icke rimligtvis kunna avhjälpa. Då särskild tid icke angives äro våra offerter bindande endast mot svar pr omgående.

Detta anbud är baserat på nu gällande materialpriser och arbetslöner. Därest på grund av krig eller därmed sammanhängande förhållanden materialpriser eller arbetslöner skulle komma att avvika från vad sålunda lagts till grund för anbudet gäller detta med motsvarande ökning eller minskning av anbudspriset.

Svenska *Byggnadsentreprenörföreningens form. 1/39.*

Haraldsson & Andersson

Tel. 263 & 283.

Höganäs den 4 – 3 1940

Höganäs Billesholms Aktiebolag
Höganäs

Erbjuda vi oss utföra Luftskyddsrum i enighet med ritning 10297 med tillhörande beskrivning utfört under normala förhållande för en summa av:

Dörrar		6850.	ovan jord	4 rum
Att. 1	"	6950.	i mot. 5 jord	4 "
" 2	"	5440.		3 "
" 3	"	3725.		2 "

Gas och splitter säkra dörrar pr st. 275. kr.
Ventil " " " 155. "
Övertryckventiler " 18,50 "
Luftrenningsaggregat för handkraft
1200 minutliter pr st 590. "

Högaktningsfullt
Haraldsson & Andersson
gen. T. Haraldsson

Entreprenadkontrakt.

Emellan Höganäs-Billesholms Aktiebolag, såsom byggherre och Byggmästare Hjalmar Elgström & C:o, i Höganäs, såsom entreprenör, är följande avtal träffat:

§ 1.

Entreprenören förbinder sig, att, i överensstämmelse med detta kontrakt samt av Höganäsbolaget uppgjord ritning nr 10297 och beskrivning av den 24 februari 1940, med nedanstående tillägg, uppföra fem byggnader, avsedda för luftskyddsändamål, enligt nedan angivna storlek och å nedan angivna platser i Höganäs, på ett i allo tillfredställande sätt, även om ritning och beskrivning i ett eller annat avseende skulle vara ofullständiga eller otydliga.

Till beskrivningen göres följande tillägg:

Alla murade väggar slätputsas å båda sidor.

För att hindra vatten från taket att rinna ner åt sidorna å väggarna sättas å baksidan samt å gavlarna å byggnaden språngbleck av galv. plåt. Gavelblecken bockas med sin yttre kant något uppåt.

Där byggnaden förlägges med golvet i markens plan gräves grundmurarna ner 1 meter under blivande markyta och armeras muren helt ner.

Vid de byggnader, som gräves ner i marken 1 meter djupt, avschaktas framför ingångarna en lutande plan till samma djup och c:a 6 meter utåt från byggnaden, samt till samma bredd som rummets bredd, eller 3500 m/m.

I de byggnader, som förläggas i markens plan, bortgräves matjorden och pålägges därefter, där så erfordras, innan golvet gjutes lämplig fyllning i sådan mängd att det färdiggjutna golvet kommer att ligga något över blivande markhöjd.

Arbetet skall till avsyning avlämnas fullt färdigt, samt plats och byggnad väl rengjord.

De olika byggnaderna skola hava följande storlekar och uppföras å här angivna samt på marken närmare utsatta platser, nämligen:

1 byggnad med utvändiga mått, gräves ner i marken 1 meter, 14,84 x 6,95 met. inom kv. Lampan.

1 " " " " , liggande i markens plan, 14,85 x 6,95 meter inom kv. Orren.

2 " " " " , gräves ner i marken 1 meter, 14,85 x 6,95 met. å Långaröd 5^3

1 " " " " , liggande i markens plan, 7,52 x 6,95 meter inom kv. Brorsbacke Vestra.

§ 2.

Alla materialier skola vara av fullgod beskaffenhet.

Alla materialier, med undantag av i beskrivningen upptagna att levereras av beställaren, jämte all transport, anskaffas och bekostas av entreprenören.

Alla arbeten skola utföras omsorgsfullt och efter bästa arbetsmetoder av i sina yrken skickliga arbetare.

§ 3.

Skulle det visa sig att arbetet utförts vårdslöst, att underhaltiga materialier använts, att ritning och beskrivning ej blivit följda, eller att entreprenören ej ställt sig givna anvisningar till eventuella ändrings- och tilläggsarbeten till efterrättelse, skall kontraktet, om byggherren så påfordrar, anses brutet och entreprenören vara skyldig gälda den ökade kostnad för återstående arbeten, som kan föranledas av deras utförande av annan person eller firma.

§ 4.

Arbetet skall påbörjas omedelbart efter kontraktets undertecknande och så bedrivas, att det i sin helhet är färdigt till avsyning 6 veckor därefter

Skulle entreprenören på grund av eget förvållande icke fullgöra leveransen på den i kontraktet föreskrivna tiden äger byggherren rätt att för varje full arbetsdag, varmed arbetet försenas, som skadestånd från entreprenadbeloppet avdraga 10 kronor för var och en av de icke fullbordade byggnaderna.

För allmän strejk eller lockout får entreprenören tillgodoräkna sig en motsvarande förlängning av arbetstiden, så framt icke byggherren enligt § 9 själv utför arbetet.

§ 5.

Entreprenören är skyldig att hålla materialier och byggnader brandförsäkrade till fulla värdet under byggnadstiden.

§ 6.

Under byggnadstiden är entreprenören ensam ansvarig för och skyldig ersätta den skada, som å materialier eller å utfört arbete kan uppstå genom väderleksförhållanden, olyckshändelse o.dyl., ävensom för den skada, som av arbetarna eller i följd av arbetet förorsakas.

Dessutom skall entreprenören under ett års tid, efter det arbetet blivit slutbesiktigat och godkänt, ansvara för det av honom verkställda arbetets goda beskaffenhet och är för den skull skyldig att ofördröjligen och utan särskild kostnad för ägaren fullständigt och ändamålsenligt avhjälpa

alla de bristfälligheter i det utförda arbetet, vilka under sagda tid uppkommit och ej av annan vållats. Undandrager sig entreprenören denna sin skyldighet, må det bristfälliga på hans bekostnad genom ägarens försorg avhjälpas.

§ 7.

För vad entreprenören sålunda har förbundit sig utföra, betalar byggherren i ett för allt
som utbetalas vid färdigställande av varje byggnad för sig, den sista utbetalningen verkställes då arbetet slutförts, avsynats och godkänts.

§ 8.

Tvist mellan byggherren och entreprenören rörande rätta tolkningen och tillämpningen av detta kontrakt med tillhörande bilagor må ej dragas under domstols prövning, utan skall hänskjutas till avgörande av skiljenämnd enligt lagen om skiljemän. - Skiljemännen skola äga befogenhet avgöra i vad ersättningen för deras arbete skall betalas av den ena eller andra parten.

§. 9.

Skulle till följd av strejk eller lockout byggnadsarbetet bliva inställt under mer än två veckor, äger byggherren själv låta utföra byggnadsarbetet. För tidigare utfört arbete erhåller entreprenören ersättning. Kan överenskommelse ej träffas om ersättningsbelopp, skall detsamma bestämmas av skiljemän, på sätt som i § 8 omförmäles.

§ 10.

Detta kontrakt, varav tvenne lika lydande exemplar blivit upprättade och utväxlade, får icke utan byggherrens medgivande på annan person eller firma överlåtas.

Höganäs den 17 april 1940.

Entreprenadkontrakt.

Emellan Höganäs-Billesholms Aktiebolag, såsom byggherre och byggnadsfirman Haraldsson & Andersson, i Höganäs, såsom entreprenör, är följande avtal träffat:

§ 1.

Entreprenören förbinder sig, att, i överensstämmelse med detta kontrakt samt av Höganäsbolaget uppgjord ritning nr 10297 och beskrivning av den 24 februari 1940, med nedanstående tillägg, uppföra fyra byggnader, avsedda för luftskyddsändamål, enligt nedan angivna storlek och å nedan angivna platser i Höganäs, på ett i allo tillfredställande sätt, även om ritning och beskrivning i ett eller annat avseende skulle vara ofullständiga eller otydliga.

Till beskrivningen göres följande tillägg:

Alla murade väggar slätputsas å båda sidor.

För att hindra vatten från taket att rinna ner åt sidorna å väggarna sättes å baksidan samt å gavlarna å byggnaden språngbleck av galv. plåt. Gavelblecken bockas med sin yttre kant något uppåt.

Där byggnaden förlägges med golvet i markens plan gräves grundmurarna ner 1 meter under blivande markyta och armoras muren helt ner.

Vid de byggnader, som gräves ner i marken 1 meter djupt, avschaktas framför ingångarna en lutande plan till samma djup och c:a 6 meter utåt från byggnaden samt till samma bredd som rummets bredd, eller 3500 m/m.

I de byggnader som förlägges i markens plan bortgräves matjorden och pålägges därefter där så erfordras, innan golvet gjutes lämplig fyllning i sådan mängd att det färdiggjutna golvet kommer att ligga något över blivande markhöjd.

Arbetet skall till avsyning avlämnas fullt färdigt, samt plats och byggnad väl rengjord.

De olika byggnaderna skola hava följande storlekar och uppföras å här angivna samt på marken närmare utsatta platser, nämligen:

1 byggnad med utvändiga mått, liggande i markens plan, 11,22 x 6,95 meter inom kv. Svea

1 " " " " , liggande i markens plan, 14,84 x 6,95 meter i kv. Villervallan

1 " " " " , gräves ner i marken 1 meter, 14,84 x 6,95 meter i kv. Kärnan å Tjörröd nr 1

1 " " " " , gräves ner i marken 1 meter, 11,22 x 6,95 " i kv. Tårnan.

§ 2.

Alla materialier skola vara av fullgod beskaffenhet.

Alla materialier, med undantag av i beskrivningen upptagna att levereras av beställaren, jämte all transport, anskaffas och bekostas av entreprenören.

Alla arbeten skola utföras omsorgsfullt och efter bästa arbetsmetoder av i sina yrken skickliga arbetare.

§ 3.

Skulle det visa sig att arbetet utförts vårdslöst, att underhaltiga materialier använts, att ritning och beskrivning ej blivit följda, eller att entreprenören ej ställt sig givna anvisningar till eventuella ändrings- och tilläggsarbeten till efterrättelse, skall kontraktet, om byggherren så påfordrar, anses brutet och entreprenören vara skyldig gälda den ökade kostnad för återstående arbeten, som kan föranledas av deras utförande av annan person eller firma.

§ 4.

Arbetet skall påbörjas omedelbart efter kontraktets undertecknande och så bedrivas, att det i sin helhet är färdigt till avsyning 8 veckor därefter

Skulle entreprenören på grund av eget förvållande icke fullgöra leveransen på den i kontraktet föreskrivna tiden äger byggherren rätt att för varje full arbetsdag varmed arbetet försenas, som skadestånd från entreprenadbeloppet avdraga 10 kronor för var och en av de icke fullbordade byggnaderna.

För allmän strejk eller lockout får entreprenören tillgodoräkna sig en motsvarande förlängning av arbetstiden, så framt icke byggherren enligt § 9 själv utför arbetet.

§ 5.

Entreprenören är skyldig att hålla materialier och byggnader brandförsäkrade till fulla värdet under byggnadstiden.

§ 6.

Under byggnadstiden är entreprenören ensam ansvarig för och skyldig ersätta den skada, som å materialier eller å utfört arbete kan uppstå genom väderleksförhållanden, olyckshändelse o.dyl., ävensom för den skada, som av arbetarna eller i följd av arbetet förorsakas.

Dessutom skall entreprenören under ett års tid, efter det arbetet blivit slutbesiktigat och godkänt, ansvara för det av honom verkställda arbetets goda beskaffenhet och är för den skull skyldig att ofördröjligen och

utan särskild kostnad för ägaren fullständigt och ändamålsenligt avhjälpa alla de bristfälligheter i det utförda arbetet, vilka under sagda tid uppkommit och ej av annan vållats. Undandrager sig entreprenören denna sin skyldighet, må det bristfälliga på hans bekostnad genom ägarens försorg avhjälpas.

§ 7.

För vad entreprenören sålunda har förbundit sig utföra, betalar byggherren i ett för allt
som utbetalas vid färdigställande av varje byggnad för sig, den sista utbetalningen verkställes då arbetet slutförts, avsynats och godkänts.

§ 8.

Tvist mellan byggherren och entreprenören rörande rätta tolkningen och tillämpningen av detta kontrakt med tillhörande bilagor må ej dragas under domstols prövning, utan skall hänskjutas till avgörande av skiljenämnd enligt lagen om skiljemän. - Skiljemännen skola äga befogenhet avgöra i vad ersättningen för deras arbete skall betalas av den ena eller andra parten.

§ 9.

Skulle till följd av strejk eller lockout byggnadsarbetet bliva inställt under mer än två veckor, äger byggherren själv låta utföra byggnadsarbetet. För tidigare utfört arbete erhåller entreprenören ersättning. Kan överenskommelse ej träffas om ersättningsbelopp, skall detsamma bestämmas av skiljemän, på sätt som i § 8 omförmäles.

§ 10.

Detta kontrakt, varav tvenne lika lydande exemplar blivit upprättade och utväxlade, får icke utan byggherrens medgivande på annan person eller firma överlåtas.

Höganäs den 17 april 1940.

HÖGANÄSVERKEN.

den 20 april 1940.

Byggnadsfirman Hjalmar Elgström & C:o,

Höganäs.

Angående uppförande av skyddsrum i Höganäs.

I enlighet med Edert anbud av den 26 februari d.å., bekräfta vi härmed den muntliga gjorda beställningen å uppförande av 5 skyddsrum, att förlägga på olika platser i Höganäs, för ett pris pr st. byggnad, av största storlek Kr. 6.950:- , samt för de övriga skyddsrummen av mindre storlek i proportion till den kostnad som angivits i Edert ovannämnda anbud, dock med det tillägg som skäligen motsvarar den efter anbudets avgivande inträffande stegringen i materialpriser och arbetslöner.

Läget för skyddsrummen jämte dess storlek är upptaget i ett förslag till entreprenadkontraktet av den 17 april d.å., vilket icke är undertecknat, men vari ett tillägg till beskrivningen av den 24 februari har upptagits och vilket tillägg vid utförandet bör följas.

Arbetet bör utföras snarast möjligt.

Tacksam för bekräftelsen å beställningen teckna vi

Högaktningsfullt

7/6 - '40 avlastat 15.000:- 2n

Höganäs-Billesholms Aktiebolag

Vk

HÖGANÄSVERKEN.

den 20 april 1940.

Byggnadsfirman Haraldsson & Andersson,

Höganäs.

Angående uppförande av skyddsrum i Höganäs.

I enlighet med Edert anbud av den 4 mars d.å., bekräfta vi härmed den muntliga gjorda beställningen å uppförande av 4 skyddsrum, att förläggas p olika platser i Höganäs, för ett pris pr st. byggnad, av största storleken Kr. 6.950:-, samt för de övriga skyddsrummen av mindre storlek i proportio till den kostnad som angivits i Edert ovannämnda anbud, dock med det tillä som skäligen motsvarar den efter anbudets avgivande inträffande stegringen av materialpriser och arbetslöner.

Läget för skyddsrummen jämte dess storlek är upptaget i ett förslag till entreprenadkontraktet av den 17 april d.å., vilket icke är underteckn men vari ett tillägg till beskrivningen av den 24 februari har upptagits o vilket tillägg vid utförandet bör följas.

Arbetet bör utföras snarast möjligt.

Tacksam för bekräftelsen å beställningen teckna vi

Högaktningsfullt

Höganäs-Billesholms Aktiebolag

g:m

Aktiebolaget Skånska Cementgjuteriet

AB/L. Entreprenörfirma inom Husbyggnads- samt Väg- och Vattenbyggnadsfacket

MALMÖAVDELNINGEN
HANS MICHELSENSGAT. 1 B
TELEGRAMADRESS:
CEMENTGJUTERIET
TELEFON:
NAMNANROP:
"CEMENTGJUTERIET"
POSTGIROKONTO N:o 39310

SAF
DELÄGARE I SVENSKA ARBETSGIVAREFÖRENINGEN

Malmö den 1 mars 1940.

Höganäsverken,
Herr Ingenjör Engsell,
Höganäs.

Ank.-2 MRS 1940
Besv.

Betr. rörskyddsrum.

Härmed översända vi ritn. nr 15174 och 15192 å rubr. och offerera:

Rör-element	I	pr st. kronor	100:-
" "	II med G.S.D.	" " "	320:-
" "	II med S.D.	" " "	305:-
" "	III med G.S.L.	" " "	240:-
" "	III med S.L.	" " "	230:-
" "	IV ingång med splitterskydd av betong	" " "	120:-

Leverans fritt å bil vår fabrik Limhamn c:a 3 veckor efter order.

Varje rör-element I, II och III om 1,o m längd rymmer ledigt 3 à 4 personer.

Rörskyddsrummen äro godkända av Luftskyddsinspektionen, Stockholm.

Vi framhålla, att luftreningsaggregat med lätthet kan inmonteras i våra rörskyddsrum.

Gärna till tjänst med vidare event. upplysningar och emotse tacksamt Edra v. order.

Högaktningsfullt
Aktiebolaget
Skånska Cementgjuteriet
Malmöavdelningen
för Nils Kjellström
Alf Balck

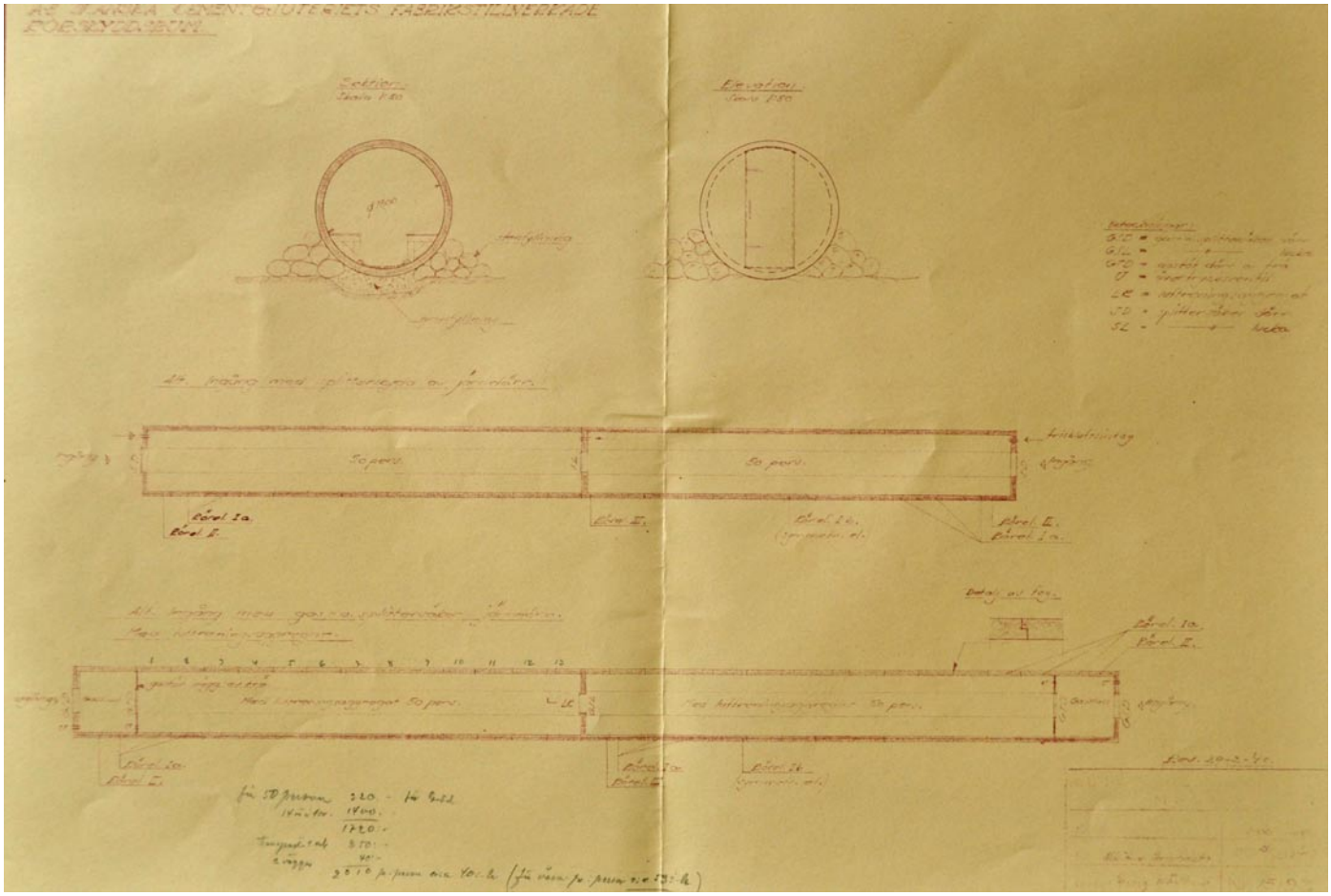

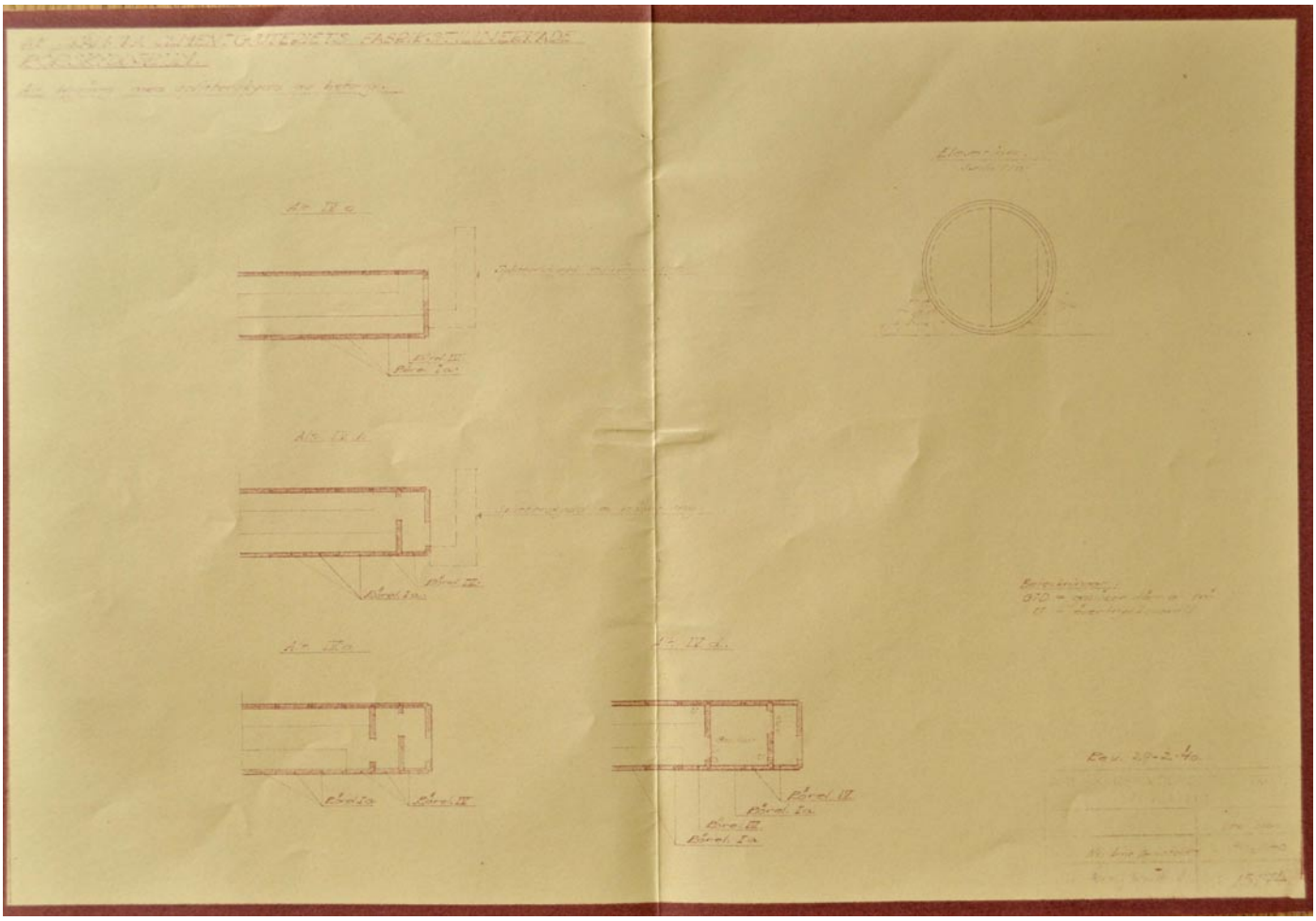

Förteckning å fastigheter för vilka skyddsrum enligt Länsstyrelsens förordning av den 26 april 1940 skall anordnas.

Följande nedanupptagna Höganäsbolaget tillhöriga fastigheter, belägna inom den tätare bebyggda delen av staden, hava sådan storlek att de falla under mom. 5 och 6 i ovannämnda förordning om anordning av skyddsrum , och då Bolaget, som av bifogade beskrivning av den 8 maj d.å. framgår, redan har planerat uppförande av skyddsrum på 9 platser inom staden, och vilket arbete redan pågår, har såsom av denna förteckning framgår plats redan beretts för ifrågavarande fastigheter inom dessa skyddsrum.

Fastigheterna utgöra:

12 personer 1 fastighet, Väsbygatan nr 2 (Bol.hus nr 4) belägen inom kvart. Boken,
27 " 1 " " " 4 (" " " 49)
18 " 1 " " " 8 (" " " 48)
14 " 1 " " " 12 (" " " 46) samt
18 " 1 " Vattugatan " 1 (" " " 51) dessa 4 sistnämnda fastigheter
89 personer belägna å Fabriksområdet Övre.

Samtliga fem fastigheter ha tillgång till skyddsrummet i kartan betecknad nr 2 och beläget inom kvart. Orren vid Väsbygatan.

19 pers 1 fastighet , benämnd Finnagården (Bol.hus nr 132) inom kvart. Kärnan, vilken fastighet har tillgång till skyddsrum i kartan betecknad nr 4.

41 pers 1 fastighet, Allégatan 16 - 26 (Bol.hus nr 56) belägen inom kvart. Höken, vilken fastighet har tillgång till skyddsrum i kartan betecknad nr 5.

16 pers 1 fastighet, Polhemsgatan nr 2 och 4 (Bol.hus nr 71) inom kvart. Valkyrian, vilken fastighet har tillgång till skyddsrum i kartan betecknad nr 7.

74 pers 1 fastighet, Strandgatan 45 - 53 (Bol.hus nr 81) belägen inom kvart.Tärnan, vilken fastighet har tillgång till skyddsrum i kartan betecknad nr 8.

23 pers 1 fastighet, Storgatan nr 37 (Bol.hus nr 208) inom kvart. Brorsbacke Västra, vilken fastighet har tillgång till skyddsrum i kartan betecknad nr 9.

Höganäs den 8 maj 1940.

Bruggen

Beskrivning

å uppförande av skyddsrum för en del av Höganäsbolagets bostadshus, belägna inom den tätare bebyggda delen av Höganäs.

Sammanlagt komma 9 skyddsrumsbyggnader att uppföras, därav 6 st. rymmande vardera c:a 136 personer, 2 st. rymmande vardera c:a 94 personer, samt slutligen 1 rymmande c:a 68 personer, eller sammanlagt c:a 1072 personer.

Byggnaderna uppföras i enlighet med ritning nr 10297 samt beskrivning av den 24 februari 1940.

De större byggnaderna, vilka rymma 136 personer indelas i 4 rum med två ingångar, försedda med gasslussar samt splitter- och gastäta ytterdörrar. De byggnader som rymma 94 personer indelas i 3 rum och äro i likhet med föregående försedda med två ingångar med gasslussar, samt splitter- och gastäta ytterdörrar, samt slutligen byggnaden, som rymmer 68 personer, vilken indelas i två rum med en ingång som är försedd med gassluss, samt en reservutgång med splitter- och gastäta ytterdörrar. Skyddsrummen förses med luftreningsaggregat.

De olika skyddsrummen uppföras såsom friliggande byggnader, i närheten av bostadshusen, vilka ligga i grupper intill varandra.

Skyddsrumsbyggnaderna äro i plankartan betecknade med siffror 1 - 9 och märkta med blå färg, under det att de till resp. skyddsrum hörande bostadshusen äro märkta med röd färg.

Skyddsrummen, å kartan märkta 1 - 6 äro av storleken för 136 personer, 7 och 8 för 94 personer, samt 9 för 68 personer.

Höganäs den 8 maj 1940.

Till

Länsstyrelsen i Malmöhus län,

Malmö.

Undertecknade Höganäs-Billesholms A.B. får härmed vördsamt anhålla om befrielse från anordnande av skyddsrum för nedanangivna, inom Höganäs stads område belägna byggnader:

1:o. Hus 45 vid Väsbygatan nr 30

Huset består av 1 våning inredd till 6 bostadslägenheter, därav 1 lägenhet står obebodd. I huset bor sammanlagt 21 personer.

Huset saknar källare och ligger golvet i ungefär markens nivå. Huset är flera decennier gammalt och dess konstruktion tillåter icke inredande av skyddsrum under huset.

2:o. Hus 102 och 104 med adress nr 5 och 1 vid Humlegatan

I fastigheterna finnes: i hus nr 102 - 6 lägenheter bebodda av 23 personer och i hus nr 104 - 5 lägenheter bebodda av 20 personer.

Om dessa byggnader gälla detsamma som angivits för byggnaden i pos. 1:o härovan.

3:o. Hus 139 och 140 belägna å Långaröd nr 3

I den första av dessa byggnader finnes 6 lägenheter bebodda av tillsamman 26 personer och i den senare byggnaden finnes 7 lägenheter bebodda av tillhopa 27 personer.

Om dessa byggnader gälla detsamma som ovan sagts under pos. 1:o härovan.

4:o. Hus 175 med adress nr 5 vid Nygatan

Huset bebos av åldriga personer, gamla änkor och pensionärer, vilka säkerligen komma att förflyttas (evakueras) vid inträdande fara. Vi anse därför att ett särskilt skyddsrum för detta hus skulle draga en oskälig kostnad, då husets konstruktion är synnerligen svag.

5:o. Hus 121 med adress nr 4 b vid Gruvgatan

Huset innehåller 5 bostadslägenheter bebodda av tillhopa 19

personer. Om denna byggnad gäller detsamma som under pos.1:o härovan.

Därest skyddsrum skulle inrättas för nämnda byggnader bleve kostnaden oskäligt stor och säkerligen föga effektiv.

I detta sammanhang vilja vi upplysningsvis meddela, att vi inom den tätare bebyggda delen av staden hava under uppförande 9 skyddsrumsbyggnader för bostadshusen, inrymmande nära 1100 personer eller c:a en sjättedel av hela stadens befolkning och dessutom inreda vi skyddsrum för industriområdet. Kostnaden härför är så betydande att vi gärna se befrielse från inredande av skyddsrum för ovannämnda gamla byggnader, vilka hellre böra evakueras vid inträdande fara för anfall från luften.

Höganäs den 17 maj 1940.

Vördsamt

HÖGANÄS-BILLESHOLMS AKTIEBOLAG

Gen. [illegible]

Översändes till luftskyddschefen för Höganäs luftskyddsområde, som anmodas i ärendet avgiva yttrande samt därmed jämte remisshandlingarna hitkomma.

Malmö i landskansliet den 20 maj 1940.

På tjänstens vägnar:

oläsligt namn

Yttrande:

Under förhandenvarande förhållande har jag intet att erinra emot befrielse från inrättandet av skyddsrum i ifrågavarande fastigheter. I förenämnda fastigheter bo flera gamla personer, vilka komma att beröras av utrymningen i Höganäs.

Höganäs den 27 maj 1940

Folke Magnusson /

FÖRSVARSASSISTENTEN Oscar Fredriksson

Sökanden synes utgå från att skyddsrummen ovillkorligen måste anordnas inom byggnaderna. Detta är emellertid icke nödvändigt (jfr skyddsrumslagen § 3, andra stycket). Måhända kunna friliggande skyddsrum, (exv rörskyddsrum) anordnas utan oskälig kostnad. Utredning härom synes önskvärd, innan beslut i ärendet fattas.

Malmö den 30 maj 1940

Otto Broman

Avskrift.

H J A L M. E L G S T R Ö M & C : o.

Höganäs den 8 juni 1940.

Höganäs-Billesholms A.-B.
Ingeniör Herr B. Engzell

H ö g a n ä s.

Betr. Anordnandet av skyddsrum.

Anmodade att avgiva utredning och kostnader för skyddsrumsanläggningar för följande Bolaget tillhörande fastigheter i Höganäs ber vi få framhålla:

1. Hus 45 vid Väsbygatan nr. 30.
6 lägenheter bebos av 21 personer. Friliggande skyddsrum anordnas helt ovan jord samt utan reningsaggregat. 21 pers. x 3 kbm. x 2 m. höjd = 32 kvm. Med luckor, klosett samt i övrigt som normalskyddsrum. Kostnad Kr. 3.100:-

2. Hus 102 och 104 med adress nr. 5 och 1 vid Humlegatan.
Ett hus 6 lägenheter med 23 personer, ett hus 5 lägenheter med 20 personer = 43 pers. Anordnas friliggande skyddsrum helt ovan jord samt förses med reningsaggregat.
43 pers. x 0,6 kvm. yta = 26 kvm.
Kostnad Kr. 4.700:-

3. Hus 139 och 140 belägna å Långaröd nr 3.
Ett hus med 6 lägenheter o. 26 pers. Ett hus med 7 lägenheter o. 27 pers. = 53 pers. Anordnas friliggande skyddsrum helt ovan jord samt förses med reningsaggregat.
53 pers. x 0,6 kvm. yta = 32 kvm.
Kostnad Kr. 5.500:-

4. Hus 175 med adress nr. 5 vid Nygatan.
9 bostäder bebos av 17 personer. Skyddsrum anordnas under byggnaden genom utgrävning. Förses med trappa och reservutgång. Golv, väggar och tak gjutes av betong och förses ej med reningsaggregat.
17 pers. x 3 kbm. x 1,8 m. höjd = 30 kvm. yta.
Kostnad Kr. 3.900:-

5. Hus 121 med adress nr. 4 b vid Gruvgatan.
5 lägenheter bebos av 19 personer. Friliggande skyddsrum anordnas helt ovan jord samt utan reningsaggregat. 19 pers. x 3 kbm. x 2 m. höjd = 28 kvm. yta. Kostnad Kr. 3.100:-

Högaktningsfullt

HJALM. ELGSTRÖM & C:o
Hjalm.Elgström

Vidimeras:

Till

Länsstyrelsen i Malmöhus län,

Malmö.

Genom resolution av den 31 maj 1940 har Länsstyrelsen anmodat oss att inkomma med påminnelser,med anledning av Landsfiskalen Folke Magnussons och Försvarsassistenten Otto Bromans yttranden angående vår ansökan till Länsstyrelsen den 17 sistlidne maj,angående befrielse från inredande av skyddsrum för vissa oss tillhöriga byggnader. Med anledning därav få vi vördsamt anföra följande:

Vi fullfölja vår ansökan och hemställa vördsamt om bifall till densamma.

Den begärda utredningen angående den ungefärliga kostnaden för inrättande av skyddsrum för de i ifrågavarande byggnader boende personerna, vilken utredning verkställts av Byggnadsfirman Hjalmar Elgström & C:o,i Höganäs, bifogas.

Av denna utredning framgår att den sammanlagda kostnaden för ifrågavarande skyddsrum skulle uppgå till mer än 20.000 kronor, vartill kommer anordnande av belysning, bänkplatser m.m., för vilket kostnaden säkerligen uppgår till 4 á 5.000 kronor. Dessa kostnader å tillhopa c:a Kr. 25.000:- anse vi vara oskäliga, varför fog torde finnas för tillämpning av § 14 i lagen den 1 mars 1940 om skyldighet för ägare av byggnader att anordna skyddsrum.

Vi fästa stort avseende vid Landsfiskalens yttrande den 27 maj 1940, vari han förklarar sig hava intet att erinra mot befrielse från inrättande av skyddsrum i ifrågavarande fastigheter av samma skäl som vi anfört i vår ansökan, nämligen att de i fastigheterna boende gamla personerna givetvis i första hand komma att beröras av en event. evakuering vid bombfara.

Höganäs den 15 juni 1940

Vördsamt

Höganäs-Billesholms Aktiebolag

LÄNSSTYRELSEN
I
MALMÖHUS LÄN

LANDSKANSLIET

Nr 996.

Ank. 25. JUN. 1940
Besv.

Till Höganäs-Billesholms Aktiebolag.

Uti en den 20 maj 1940 inkommen skrift har Ni begärt befrielse från anordnande av skyddsrum för följande bolaget tillhöriga byggnader i Höganäs, nämligen

hus 45 med adressnummer 30 vid Väsbygatan,

hus 102 och 104 med adressnummer 5 och 1 vid Humlegatan,

hus 139 och 140 å nr 3 Långaröd,

hus 175 med adressnummer 5 vid Nygatan, och

hus 121 med adressnummer 4 b vid Gruvgatan.

Sedan luftskyddschefen i Höganäs och försvarsassistenten i länet avgivit yttranden över framställningen, har Ni på given anledning inkommit med utredning angående kostnaderna för inrättande av skyddsrum för ifrågavarande byggnader.

Uti därefter avgivet förnyat yttrande har försvarsassistenten i länet avstyrkt bifall till framställningen, därvid åberopats att enligt inhämtade upplysningar intet hinder föreligger att för samtliga byggnader anordna s.k. rörskyddsrum, varför kostnaden kan beräknas till i medeltal 80 kronor per skyddad person.

Länsstyrelsen har vid prövning av Eder framställning ej funnit skäl bifalla densamma, varom Ni härmed underrättas.

Malmö i landskansliet den 22 juni 1940.

Haraldsson & Andersson

Tel. 263 & 283.

Höganäs den 5 Juli 1940

Höganäs Billistelms Aktiebolag
Höganäs

Erbjuda vi oss utföra luftskyddsrum i enlighet med ritning 10297 samt med de förändringar som vidtagits vid de rum som äro under uppförande för en summa av Kronor.

Alt. I 8125. för 4 rum
" II 6450. för 3 rum
" III 4470. för 2 rum.

Högaktningsfullt
Haraldsson & Andersson
genom H. Haraldsson

Avskrift.

enligt Överst. Hermans beslut den 4/11 lyftes för 60 % av personantalet.

för 2: för 26 personer en klosett och gavelrum hushållet aggregat med elektr. lampor.

H J A L M. E L G S T R Ö M & C:o

7 rör för folk 1 för aggregatet + 2 för olcus och ett för klosett + vattenhållp

11 rör sammanlagt

Höganäs den 7 aug. 1940.

1 klosett

Höganäs-Billesholms A.-B.
Ingeniör Herr B. Engzell
Höganäs.

Betr. Anordnandet av skyddsrum.

Anmodade att avgiva utredning och kostnader för skyddsrumsanläggningar för följande Bolaget tillhörande fastigheter i Höganäs ber vi få framhålla:

Samtliga skydd utföres som rörskydd 1500 m/m i diameter.

1. Hus 45 vid Väsbygatan nr. 30.

6 lägenheter bebos av 20 personer. Kostnad enl. nedanst. specifikation:

4 st. rör	400:-	kr.	
2 st. rör med gavlar	300:--	"	
Läggning av d:o	225:-	"	
Utvidgning för klosett o. vatten	200:-	"	
Bänkar	40:-	"	
Klosett med avstängning	70:-	"	
Reningsaggregat	470:-	"	
Uppsättning av d:o	50:-	"	
Rörledningar	100:--	"	
1 st. övertrycksventil	20:-	"	
1 st. gas- o. splitterfri dörr	300:-	"	
Elektriska ledningar	100:-	"	= S:a 2.275:-

26

2. Hus 102 och 104 med adress nr. 5 och 1 vid Humlegatan.

Ett hus 6 lägenheter med 23 personer, ett hus 5 lägenheter med 20 personer = 43 pers. Kostnad enl. nedanst. spec.:

11 st. rör	1100:-	kr.	
2 st. rör med gavlar	300:-	"	
Läggning av d:o	400:-	"	
Utvidgning för klosett	200:-	"	
Bänkar	80:-	"	
1 st. gas- o. splitterfri dörr	300:-	"	
1 st. mellandörr	200:-	"	
2 st. klosetter	70:-	"	
Reningsaggregat	625:-	"	
Uppsättning av d:o	50:-	"	
Rörledningar	110:-	"	
Elektriska ledningar	125:-	"	
2 st. övertrycksventiler	40:-	"	= S:a 3.600:-

Forts.

för 3: = 39 personer = 2 klosetter och gårdslus. 53
6
8 m för folk 1 för aggregat + 2 för dass — 318
och 1 för 2 klosetter + vattenkokare
12 m mot 13.

3. Hus 139 och 140 belägna å Långaröd nr,3.

Ett hus med 6 lägenheter o. 26 pers. Ett hus med 7 lägenheter o. 27 pers. = 53 pers. Kostnad enl. nedanst. spec.:

13 st. rör	1300:-	kr.
2 st. rör med gavlar	300:-	"
Läggning av d:o	425:-	"
Utvidgning för klosett	200:-	"
Bänkar	85:-	"
1 st. gas- o. splitterfri dörr	300:-	"
1 st. mellandörr	200:-	"
2 st. klosetter	70:-	"
Reningsaggregat	625:-	"
Uppsättning av d:o	50:-	"
Rörledningar	110:-	"
Elektriska ledningar	125:-	"
2 st. övertrycksventiler	40:-	" = S:a 3.830:-

4. Hus 175 med adress nr 5 vid Nygatan.

9 bostäder bebos av 17 personer. Kostnad enl. samma spec. som pos. 1. Kr. 2.275:-

5. Hus 121 med adress nr. 4 b vid Gruvgatan.

5 lägenheter bebos av 19 personer. Kostnad enl. samma spec. som pos. 1. Kr. 2.275:-

Högaktningsfullt

HJALM. ELGSTRÖM & C:o
Hjalm. Elgström

Vidimeras:

H. Pruessen A. Roslund

Till

Länsstyrelsen i Malmöhus län

M a l m ö

Sedan Länsstyrelsen genom beslut den 22 sistlidne juni icke funnit skäl bifalla vår ansökan av den 17 maj 1940 angående befrielse från anordnande av skyddsrum för vissa, till antalet 7 st, oss tillhöriga husbyggnader i Höganäs, så hava vi vid personligt besök av ombud för vårt Bolag hos Länsstyrelsen erfarit, att vi kunde inkomma med förnyad ansökan om sådan befrielse i vad angår ifrågavarande byggnader, därest kostnaden för s.k. rörskyddsrum för byggnaderna komme att nämnvärt överstiga av Försvarsassistenten i Länet beräknad kostnad av i medeltal 80:-- kronor pr skyddad person.

Vi hava nu infordrat anbud från den förnämsta byggnadsfirman i Höganäs, Hjalmar Elgström & Co., beträffande anordnande av rörskyddsrum för ifrågavarande 7 husbyggnader. Detta anbud bifogas. Det framgår av anbudet, att kostnaderna för rörskyddsrum skulle uppgå till:

pos.	1:o	hus	45 vid Väsbygatan	kr.	114:--	pr	person
"	2:o	"	102 & 104 vid Humlegatan ..	"	84:--	"	"
"	3:o	"	139 & 140 å Långaröd nr 3 .	"	73:--	"	"
"	4:o	"	175 vid Nygatan	"	134:--	"	"
"	5:o	"	121 vid Gruvgatan	"	120:--	"	"

Till detta förslag vilja vi beträffande huset under pos. 1:o anmärka, att antalet erforderliga rör synas hava beräknats i underkant. Vi tro, att det här erfordras ytterligare rör. Dessutom torde kostnaden för elektriska ledningar jämväl hava beräknats i underkant. I följd härav torde den verkliga kostnaden för dessa skyddsrum komma att ökas med ca 10:-- kr. pr person.

Kostnadsförslaget utvisar, att rörskyddsrum för byggnaderna under pos. 1, 4 och 5 skulle avsevärt överstiga det av försvarsassistenten såsom normalkostnad beräknade beloppet av 80:-- kr. pr skyddad person.

Vi tillåta oss därför under åberopande av § 14 i lagen den 1 mars 1940 om skyldighet för ägare av byggnader att anordna skyddsrum vördsamt anhålla om befrielse från anordnande av skyddsrum för sistberörda tre fastigheter. Kostnaderna för anordnande av dessa rörskyddsrum skulle uppenbart medföra sådan oskälig kostnad, som avses i det åberopade lagrummet.

Höganäs den 14 augusti 1940

Vördsamt

för HÖGANÄS-BILLESHOLMS AKTIEBOLAG

BE/GE

Bil.

LÄNSSTYRELSEN
I
MALMÖHUS LÄN

LANDSKANSLIET

Ank. 12 SEP 1940
Besv.

Nr 1320.

Till Höganäs-Billesholms Aktiebolag.

En av Eder i skrivelse den 14 augusti 1940 gjord framställning om befrielse från skyldighet att anordna skyddsrum för fastigheten nr 30 vid Väsbygatan, fastigheten nr 5 vid Nygatan och fastigheten nr 4 b vid Gruvgatan i Höganäs har länsstyrelsen funnit skäligt på det sätt bifalla att länsstyrelsen medgiver Eder befrielse tillsvidare från skyldighet att vid inrättande av skyddsrum för en var av nämnda fastigheter vidtaga sådana anordningar, att skyddsrummen erbjuda skydd mot giftgaser.

Härom vill länsstyrelsen underrätta Eder.

Malmö i landskansliet den 11 september 1940.

Eric Sverne

/Eric Sverne/

T. Kinnman

/T. Kinnman/

1

Skyddsanordningar

till byggnadsnämnden

i Oktober 1840

Inkom den

Prot. N:r

Till

Byggnadsnämnden.

1. Undertecknad anhåller härmed att enligt bifogade 1 st. ritningar med kopior få

uppföra nybyggnad / ~~förändra fastigheten~~ / ~~tillbygga fastigheten~~ } på tomten / ~~området~~ } nr 3 i kvarteret Lampan

med adress invid Kyrkogårdsgatan

Nybyggnaden / ~~Tillbyggnaden~~ } är avsedd att användas till skyddsrum

och uppföres av betong i en våningar under tak av betong

~~Inv. trappor utföras av~~ ~~Utv. väggar~~

~~Förändringsarbetet avser~~

Byggnaden är redan uppförd. Den innehåller 4 rum för sammanlagt 136 personer.

Byggnaden har försetts med 2 luftreningsaggregat, vardera för 100 personer.

Ifrågavarande skyddsrumsanläggning är uppförd för sådana Bolaget tillhöriga bostadsfastigheter, vilka icke ingå under den av Länsstyrelsen den 26 april 1940 utfärdade förordningen för Höganäs, med skyldighet för Bolaget att härför anordna skyddsrum.

Höganäs den 18 sept. 19 40

Höganäs-Billesholms Aktiebolag

Namn g:m

Titel

Adress

1

PLAN

för inrättande av skyddsrum i fastigheten (tillhörande fr. 8) Kol. nr 194–201.

Fastigheten är belägen ~~å tomt nr~~ 4 st. 194, 195, 196, 197 Lilla Rydsg. resp. nr 1, 3, 5 och 7 i Kv. Tackan inom kvarteret 4 st. 198, 199, 200, 201 Lilla Rydsg. resp. nr 8, 6, 4 och 2, 5 Kv. Lanyran

vid Lilla Rydsg — gatan i Höganäs.

Ägare: Höganäs-Viksholmens Aktiebolag, Höganäs
(titel) (namn) (adress)

telefon Höganäs Bolaget

Planen har uppgjorts den 23/2 1940 av Höganäs Bolaget.

Skyddsrumsplan skall för granskning och godkännande ingivas i två exemplar till luftskyddsbyrån. Sådan plan, som skall bestå av ritning eller tydlig skiss, omfattande planer och sektioner jämte beskrivning över skyddsrumsanläggningen, skall innehålla uppgift å det antal personer, för vilket skyddsutrymmet är avsett, samt tydligt utvisa dels utrymmets läge såväl inom fastigheten och i förhållande till angränsande gator, dels till skyddsutrymmet ledande trappor, gångar och reservutgångar, dels åtgärder för förstärkning av utrymmets tak och väggar och dels åtgärder för beredande av splitter- och gasskydd samt för ventilation.

Fastighetens ägare eller innehavare är skyldig att anmäla skyddsutrummet till besiktning.

Besiktning av färdigställt skyddsrum verkställes genom luftskyddschefens försorg, varvid även ev. befintliga luftreningsaggregat och övertrycksventiler avprovas.

Ifrågavarande kontorshus äro icke av sådan storlek att skyldighet för Bolaget föreligger att härför uppföra skyddsrum.

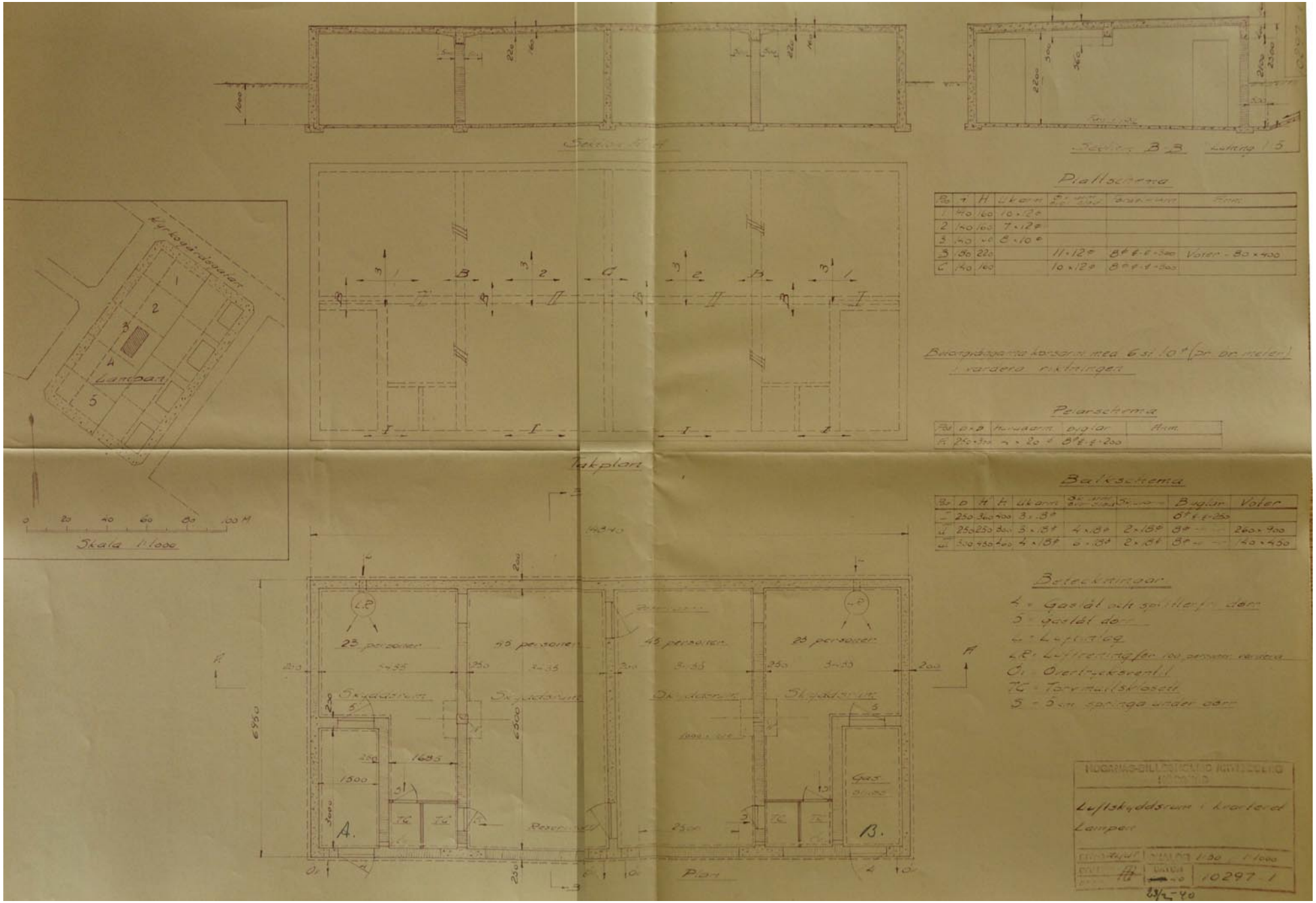
Sektion A-A
Sektion B-B
Kungsgårdsgatan
Lampan
Skala 1:1000
Takplan
Plan
23 personer
48 personer
23 personer
Skyddsrum
Reservoar
Gas
A.
B.
Pallschema
Pelarschema
Balkschema
Beteckningar
4 = Gasrät och spillerpl. dörr
5 = gasrät dörr
6 = Luftslag
LR = Luftrenningsfläkt 100 personer
Ot = Overtryckventil
TC = Torrtoalettsäte
S = 5 cm springa under dörr
Luftskyddsrum i kvarteret Lampan
1:50 - 1:100
10297-1
23/2-40

Inkom den

Prot. N:r

Till

Byggnadsnämnden.

2. Undertecknad anhåller härmed att enligt bifogade 1 st. ritningar med kopior få

uppföra nybyggnad / ~~förändra fastigheten~~ / ~~tillbygga fastigheten~~ ~~på~~ ~~tomten~~ / ~~området~~ inom kvarteret Orren

med adress vid Väsbygatan

Nybyggnaden / ~~Tillbyggnaden~~ är avsedd att användas till skyddsrum

och uppföres av betong i en våning~~ar~~ under tak av betong

~~Inv. trappor utföras av~~ ~~Utv. väggar~~

~~Förändringsarbetet avser~~

Byggnaden är redan uppförd. Den innehåller 4 rum för sammanlagt 136 personer.

Byggnaden har försetts med 2 luftreningsaggregat, vardera för 100 personer.

Ifrågavarande skyddsrumsanläggning är avsedd att inrymma c:a 89 personer, boende inom sådana Bolaget tillhöriga bostadsfastigheter för vilka Bolaget enligt Länsstyrelsens förordning av den 26 april 1940 för Höganäs, har skyldighet att anordna skyddsrum, övriga platser inom skyddsrumsanläggningen besättes av personer boende i sådana fastigheter, för vilka Bolaget enl. förordningen icke har någon skyldighet att anordna skyddsrum.

Höganäs den 18 sept. 1940

Namn Höganäs-Billesholms Aktiebolag g:m

Titel

Adress

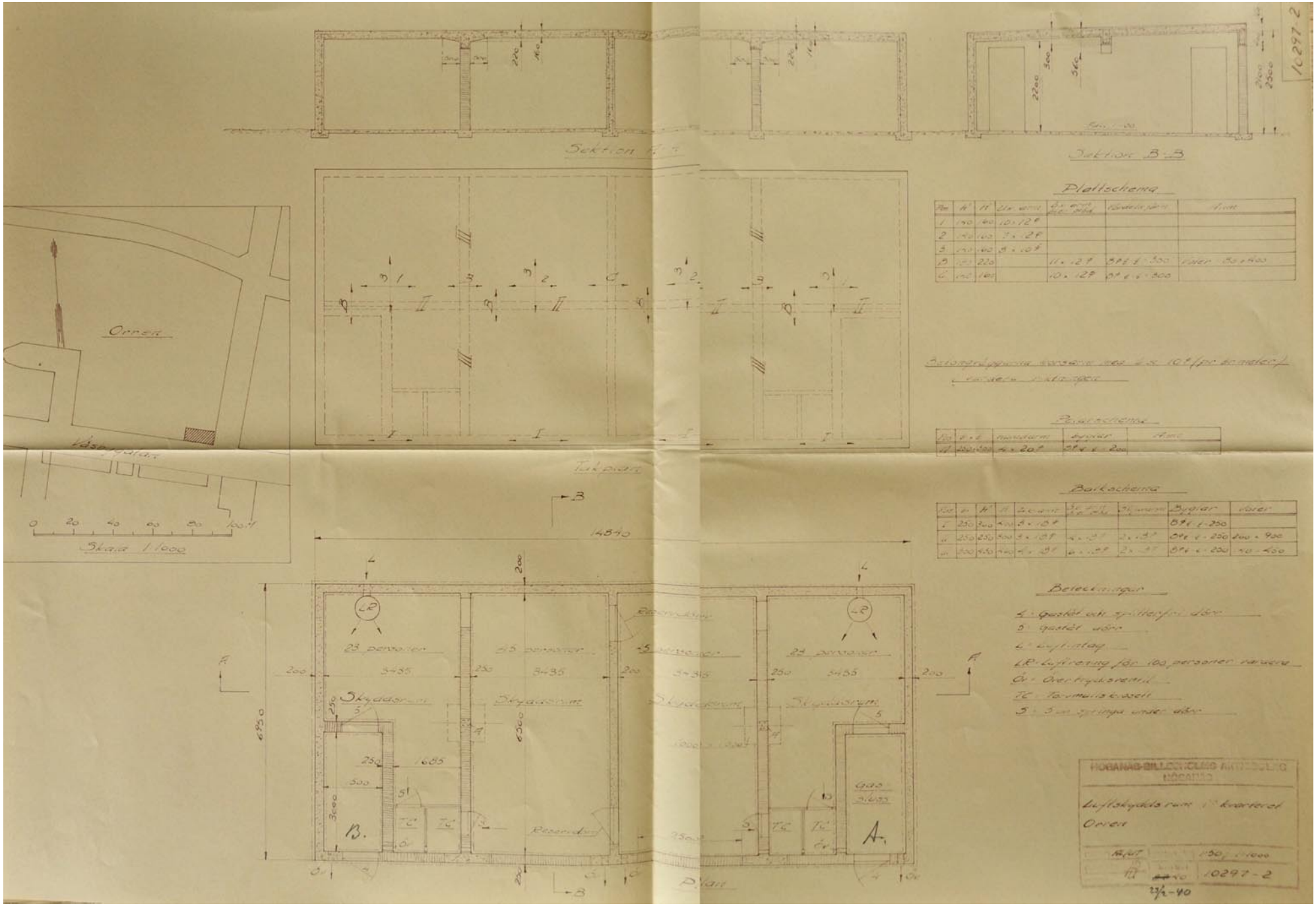
Sektion A-A
Sektion B-B
Plattschema
Orren
Skala 1:1000
Takplan
Balkschema
Beteckningar
23 personer
Skyddsrum
Reservdel
Plan
Luftskyddsrum i kvarteret Orren
10297-2
23/2-40

Inkom den

Prot. N:r

Till

Byggnadsnämnden.

3. Undertecknad anhåller härmed att enligt bifogade 1 st. ritningar med kopior få

uppföra nybyggnad / ~~förändra fastigheten~~ / tillbygga fastigheten ~~på~~ ~~tomten~~ / ~~området~~ inom kvarteret Villervallan

~~med adress~~

Nybyggnaden / ~~Tillbyggnaden~~ är avsedd att användas till skyddsrum

och uppföres av betong i en våningar under tak av betong

~~Inv. trappor utföras av~~ ~~Utv. väggar~~

~~Förändringsarbetet avser~~

Byggnaden är redan uppförd. Den innehåller 4 rum för sammanlagt 136 personer.

Byggnaden har försetts med 2 luftreningsaggregat, vardera för 100 personer.

Ifrågavarande skyddsrumsanläggning är uppförd för sådana Bolaget tillhöriga bostadsfastigheter, vilka icke ingå under den av Länsstyrelsen den 26 april 1940 utfärdade förordningen för Höganäs, med skyldighet för Bolaget att härför anordna skyddsrum.

Höganäs den 18 sept. 19 40

Höganäs-Billesholms Aktiebolag

Namn g:m

Titel

Adress

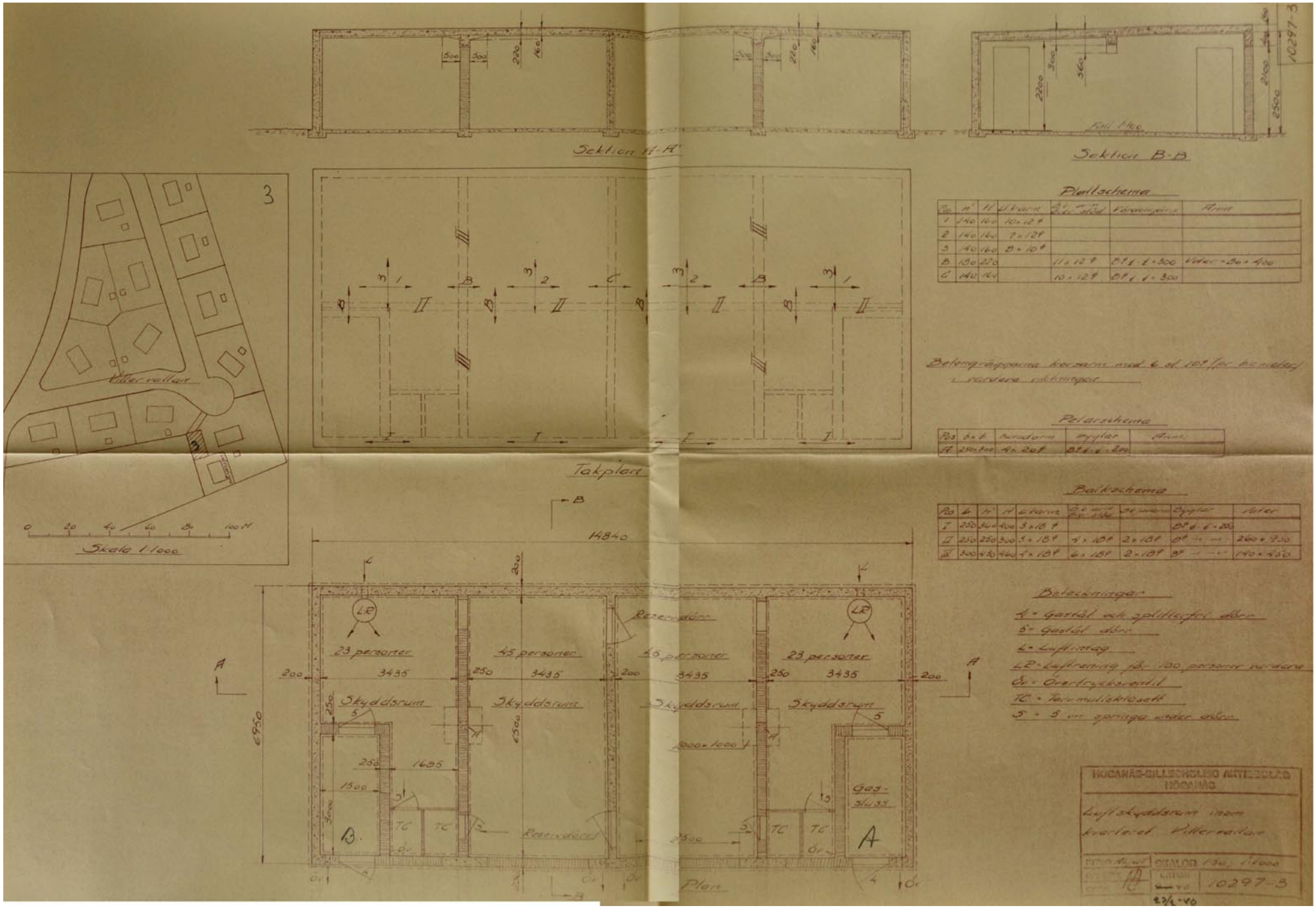
Sektion A-A
Sektion B-B
Plattschema
Takplan
Pelarschema
Balkschema
Skala 1:1000
Villervallar
23 personer
45 personer
46 personer
23 personer
Skyddsrum
Reservdörr
Gas-
Beteckningar
A = Gastät och splitterfri dörr
B = Gastät dörr
L = Luftinlag
LR = Luftrening för 100 personer nedanför
Ör = Överfrysningsventil
TC = Termoplastklosett
S = 5 cm springa under dörr
HÖGANÄS-BILLESHOLMS AKTIEBOLAG
HÖGANÄS
Luftskyddsrum inom kvarteret Villervallar
10297-3
Plan

Inkom den _____

Prot. N:r _____

Till

Byggnadsnämnden.

4. *Undertecknad anhåller härmed att enligt bifogade* 1 *st. ritningar med kopior få*

uppföra nybyggnad / ~~*förändra fastigheten*~~ / ~~*tillbygga fastigheten*~~ } *på* ~~*tomten*~~ / ~~*området*~~ } inom kvarteret Kärnan

~~*med adress*~~

Nybyggnaden / ~~*Tillbyggnaden*~~ } *är avsedd att användas till* skyddsrum

och uppföres av betong *i* en *våningar under tak av* betong

~~*Inv. trappor utföras av*~~ ~~*Utv. väggar*~~

~~*Förändringsarbetet avser*~~

Byggnaden är redan uppförd. Den innehåller 4 rum för sammanlagt 136 personer.

Byggnaden har försetts med 2 luftreningsaggregat, vardera för 100 personer.

Ifrågavarande skyddsrumsanläggning är avsedd att inrymma c:a 19 personer, boende inom sådana Bolaget tillhöriga bostadsfastigheter för vilka Bolaget enligt Länsstyrelsens förordning av den 26 april 1940 för Höganäs, har skyldighet att anordna skyddsrum, övriga platser inom skyddsrumsanläggningen besättes av personer boende i sådana fastigheter, för vilka Bolaget enl. förordningen icke har någon skyldighet att anordna skyddsrum.

Höganäs den 18 sept. *19* 40

Namn Höganäs-Billesholms Aktiebolag
g:m

Titel

Adress

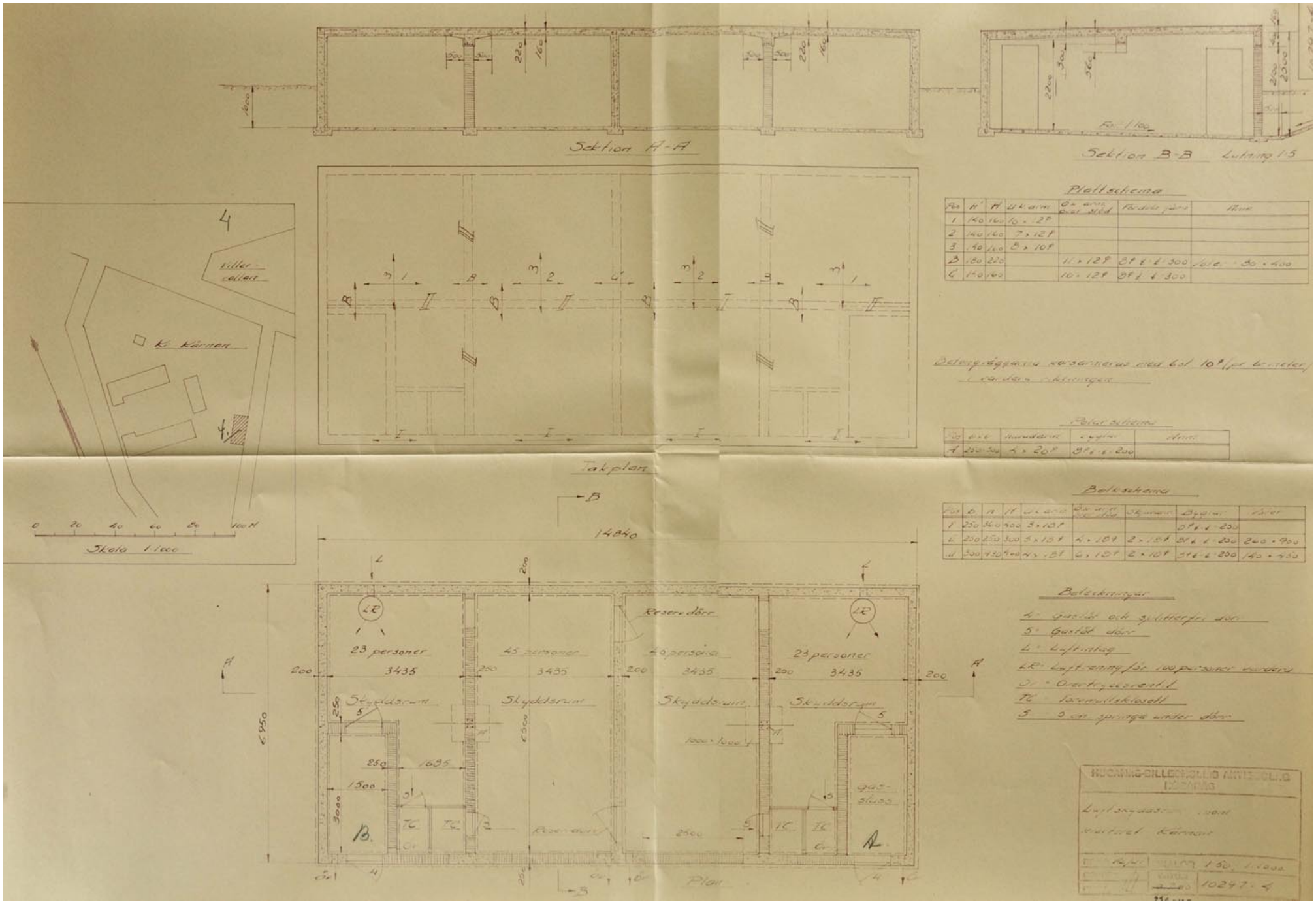
Sektion A-A
Sektion B-B
Plattschema
Takplan
Skala 1:1000
Bolkschema
Bolecknings
23 personer
45 personer
40 personer
23 personer
Skyddsrum
Reservdörr
Plan

Inkom den _____

Prot. N:r _____

Till

Byggnadsnämnden.

5 och 6. *Undertecknad anhåller härmed att enligt bifogade* 1 *st. ritning~~ar~~ med kopior få*

uppföra nybyggnad / *~~förändra fastigheten~~* / *~~tillbygga fastigheten~~* *på* *~~tomten~~* / *~~området~~* på fastigheten Långaröd 5^3

med adress vid Långgatan

Nybyggnaden / *~~Tillbyggnaden~~* *är avsedd att användas till* skyddsrum

och uppföres av betong *i* en *våning~~ar~~ under tak av* betong

~~Inv. trappor utföras av~~ *~~Utv. väggar~~*

~~Förändringsarbetet avser~~

Båda byggnaderna äro redan uppförda. De innehålla vardera 4 rum för 136 personer.

Vardera byggnaden är försedd med 2 luftreningsaggregat för 100 personer.

Höganäs den 18 september *1940*

Höganäs-Billesholms Aktiebolag

Namn g:m

Titel

Adress

5/ Ifrågavarande skyddsrumsanläggning är avsedd att inrymma c:a 41 personer, boende inom sådana Bolaget tillhöriga bostadsfastigheter för vilka Bolaget enligt Länsstyrelsens förordning av den 26 april 1940 för Höganäs, har skyldighet att anordna skyddsrum, övriga platser inom skyddsrumsanläggningen besättes av personer boende i sådana fastigheter, för vilka Bolaget enl. förordningen icke har någon skyldighet att anordna skyddsrum.

6/ Ifrågavarande skyddsrumsanläggning är uppförd för sådana Bolaget tillhöriga bostadsfastigheter, vilka icke ingå under den av Länsstyrelsen den 26 april 1940 utfärdade förordningen för Höganäs, med skyldighet för Bolaget att härför anordna skyddsrum.

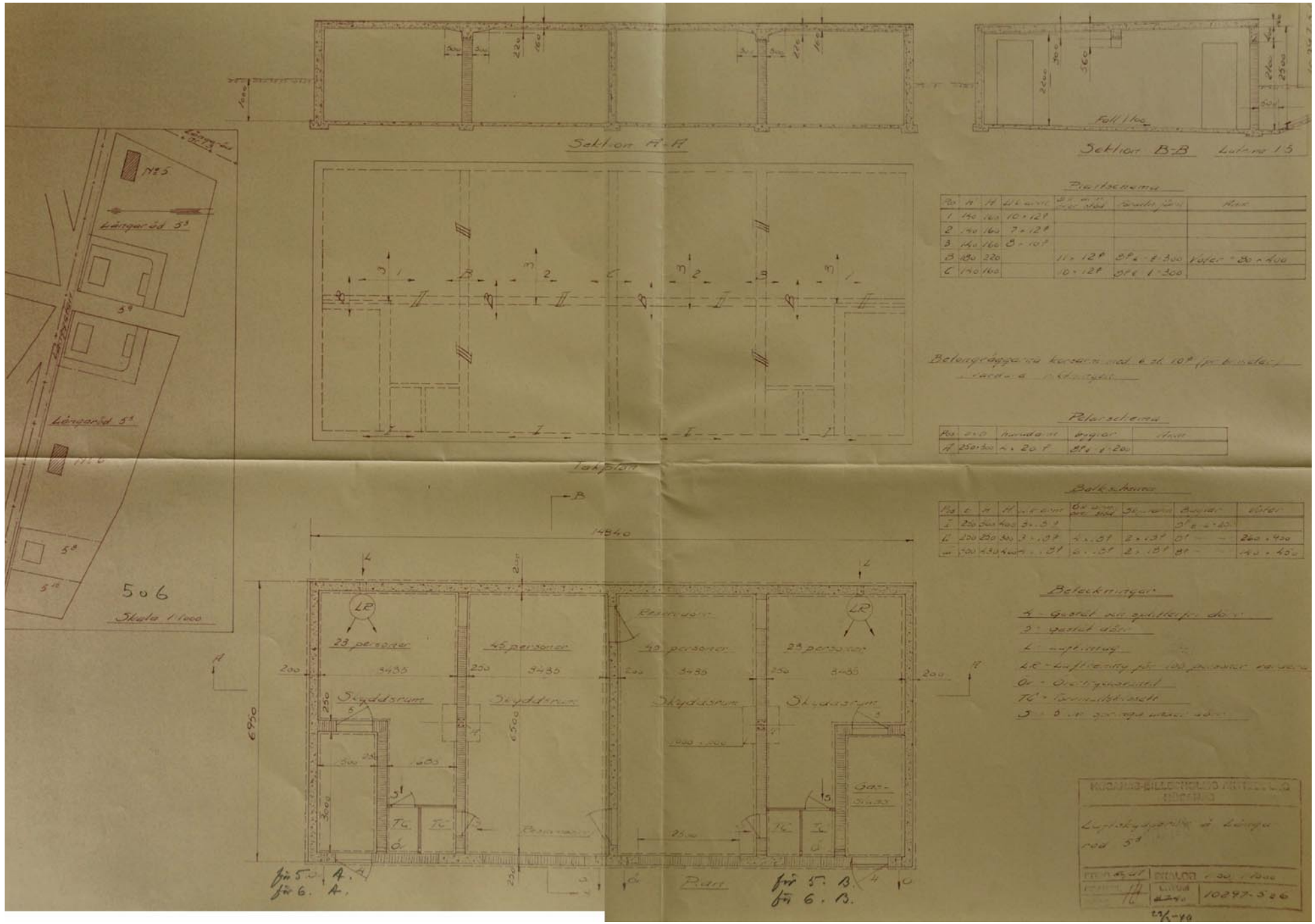
Sektion A-A
Sektion B-B
Lutrum 15
Fall 1:100
Plattschema
Betongrägor
Rörschema
Takplan
Balkschema
Beteckningar
Längsprofil
506
Skala 1:1000
14840
6950
6500
23 personer
45 personer
40 personer
23 personer
Skyddsrum
Gas-
Rum
Lufthskyddsrum vid Längsgatan
10297-326

Inkom den _____

Prot. N:r _____

Till

Byggnadsnämnden.

7. *Undertecknad anhåller härmed att enligt bifogade* 1 *st. ritningar med kopior få*

uppföra nybyggnad / ~~*förändra fastigheten*~~ / ~~*tillbygga fastigheten*~~ } *på* ~~*tomten*~~ / ~~*området*~~ } inom kvarteret Svea

med adress vid Ruuths-Esplanaden

Nybyggnaden / ~~*Tillbyggnaden*~~ } *är avsedd att användas till* skyddsrum

och uppföres av betong *i* en *våningar under tak av* betong

~~*Inv. trappor utföras av*~~ ~~*Utv. väggar*~~

~~*Förändringsarbetet avser*~~

Byggnaden är redan uppförd. Den innehåller 3 rum för sammanlagt 91 personer.

Byggnaden är försedd med 2 luftreningsaggregat, vardera för 100 personer.

Ifrågavarande skyddsrumsanläggning är avsedd att inrymma c:a 16 personer, boende inom sådana Bolaget tillhöriga bostadsfastigheter för vilka Bolaget enligt Länsstyrelsens förordning av den 26 april 1940 för Höganäs, har skyldighet att anordna skyddsrum, övriga platser inom skyddsrumsanläggningen besättes av personer boende i sådana fastigheter, för vilka Bolaget enligt förordningen icke har någon skyldighet att anordna skyddsrum.

Höganäs den 18 sept. *19* 40

Namn Höganäs-Billesholms Aktiebolag g:m

Titel

Adress

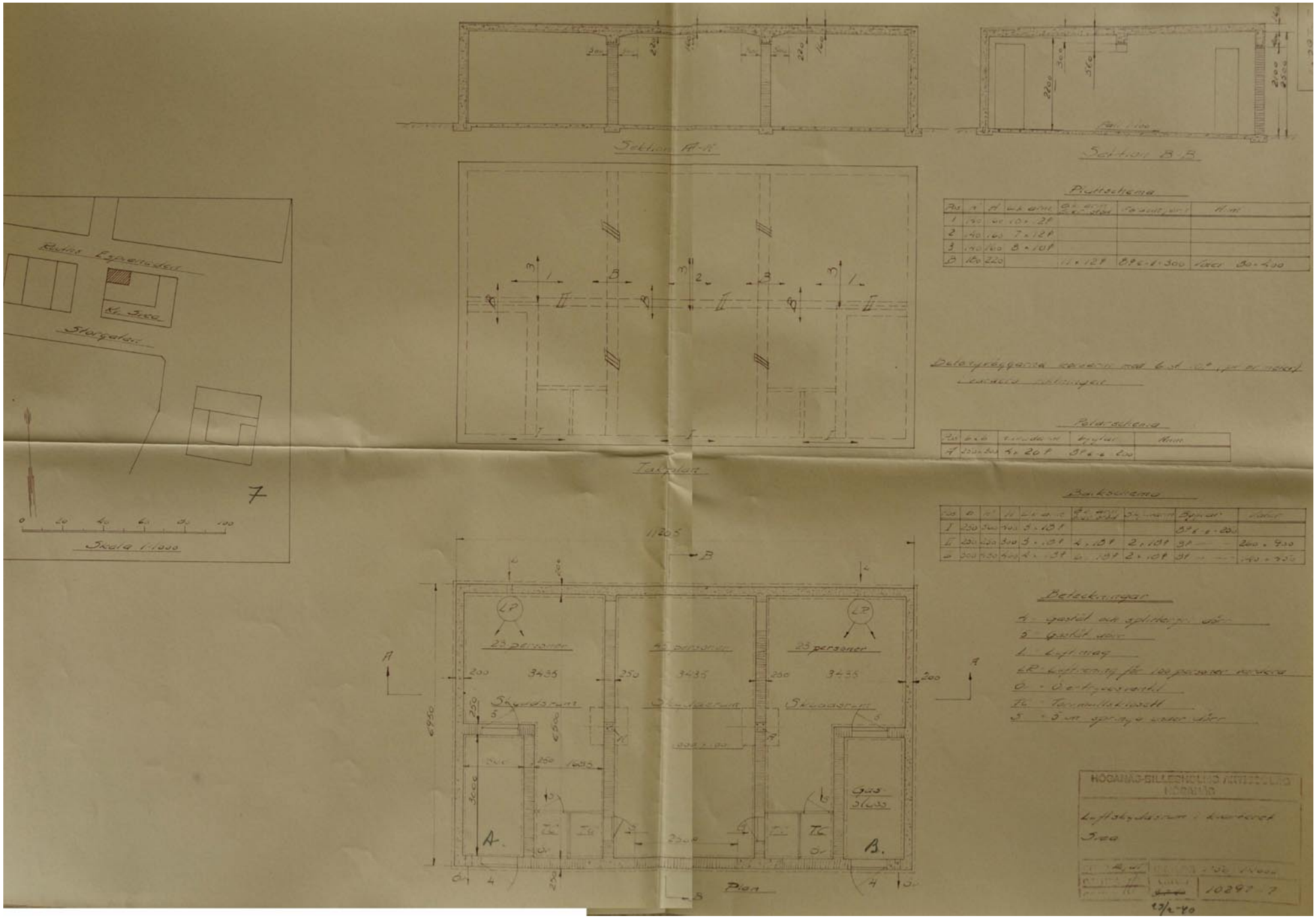
Sektion A-A
Sektion B-B
Pilotschema
Betongpelgarna kanske mot 6 st 10" pr er nedrammade enligt ritningen
Pelarschema
Takplan
Balkschema
Betecknings
Plan
23 personer
Skyddsrum
Gas sluss
A.
B.
Skala 1:1000
Storgatan
Kv. Sveg
7
HÖGANÄS-BILLESHOLMS AKTIEBOLAG
HÖGANÄS
Luftskyddsrum i kvarteret
Sveg
10297-7
17/2-40

Inkom den _____

Prot. N:r _____

Till

Byggnadsnämnden.

8. *Undertecknad anhåller härmed att enligt bifogade* 1 *st. ritningar med kopior få*

uppföra nybyggnad / ~~*förändra fastigheten*~~ / ~~*tillbygga fastigheten*~~ } *på* *tomten* / ~~*området*~~ } nr 17 i kvart. Tärnan

med adress vid Strandgatan

Nybyggnaden / ~~*Tillbyggnaden*~~ } *är avsedd att användas till* skyddsrum

och uppföres av betong *i* en *våningar under tak av* betong

~~*Inv. trappor utföras av*~~ ~~*Utv. väggar*~~

~~*Förändringsarbetet avser*~~

Byggnaden är redan uppförd. Den innehåller 3 rum för sammanlagt 91 personer.

Byggnaden är försedd med 2 luftreningsaggregat, vardera för 100 personer.

Ifrågavarande skyddsrumsanläggning är avsedd att inrymma c:a 74 personer, boende inom sådana Bolaget tillhöriga bostadsfastigheter för vilka Bolaget enligt Länsstyrelsens förordning av den 26 april 1940 för Höganäs, har skyldighet att anordna skyddsrum, övriga platser inom skyddsrumsanläggningen besättes av personer boende i sådana fastigheter, för vilka Bolaget enl. förordningen icke har någon skyldighet att anordna skyddsrum.

Höganäs den 18 sept. *19* 40

Höganäs-Billesholms Aktiebolag

Namn

Titel

Adress

Inkom den _____

Prot. N:r _____

Till

Byggnadsnämnden.

9. *Undertecknad anhåller härmed att enligt bifogade* 1 *st. ritningar med kopior få*

uppföra nybyggnad / ~~*förändra fastigheten*~~ / ~~*tillbygga fastigheten*~~ *på* *tomten* / ~~*området*~~ nr 3 i kvarteret Brorsbacke västra

med adress vid Storgatan

Nybyggnaden / ~~*Tillbyggnaden*~~ *är avsedd att användas till* skyddsrum

och uppföres av betong *i* en *våningar under tak av* betong

~~*Inv. trappor utföras av*~~ ~~*Utv. väggar*~~

~~*Förändringsarbetet avser*~~

Byggnaden är redan uppförd. Den innehåller 2 rum för sammanlagt 68 personer.

Byggnaden är försedd med ett luftreningsaggregat för 100 personer.

Ifrågavarande skyddsrumsanläggning är avsedd att inrymma c:a 20 personer, boende inom sådana Bolaget tillhöriga bostadsfastigheter för vilka Bolaget enligt Länsstyrelsens förordning av den 26 april 1940 för Höganäs, har skyldighet att anordna skyddsrum, övriga platser inom skyddsrumsanläggningen besättes av personer boende i sådana fastigheter, för vilka Bolaget enl. förordningen icke har någon skyldighet att anordna skyddsrum.

Höganäs den 18 september *19* 40

Höganäs-Billesholms Aktiebolag

Namn

Titel

Adress

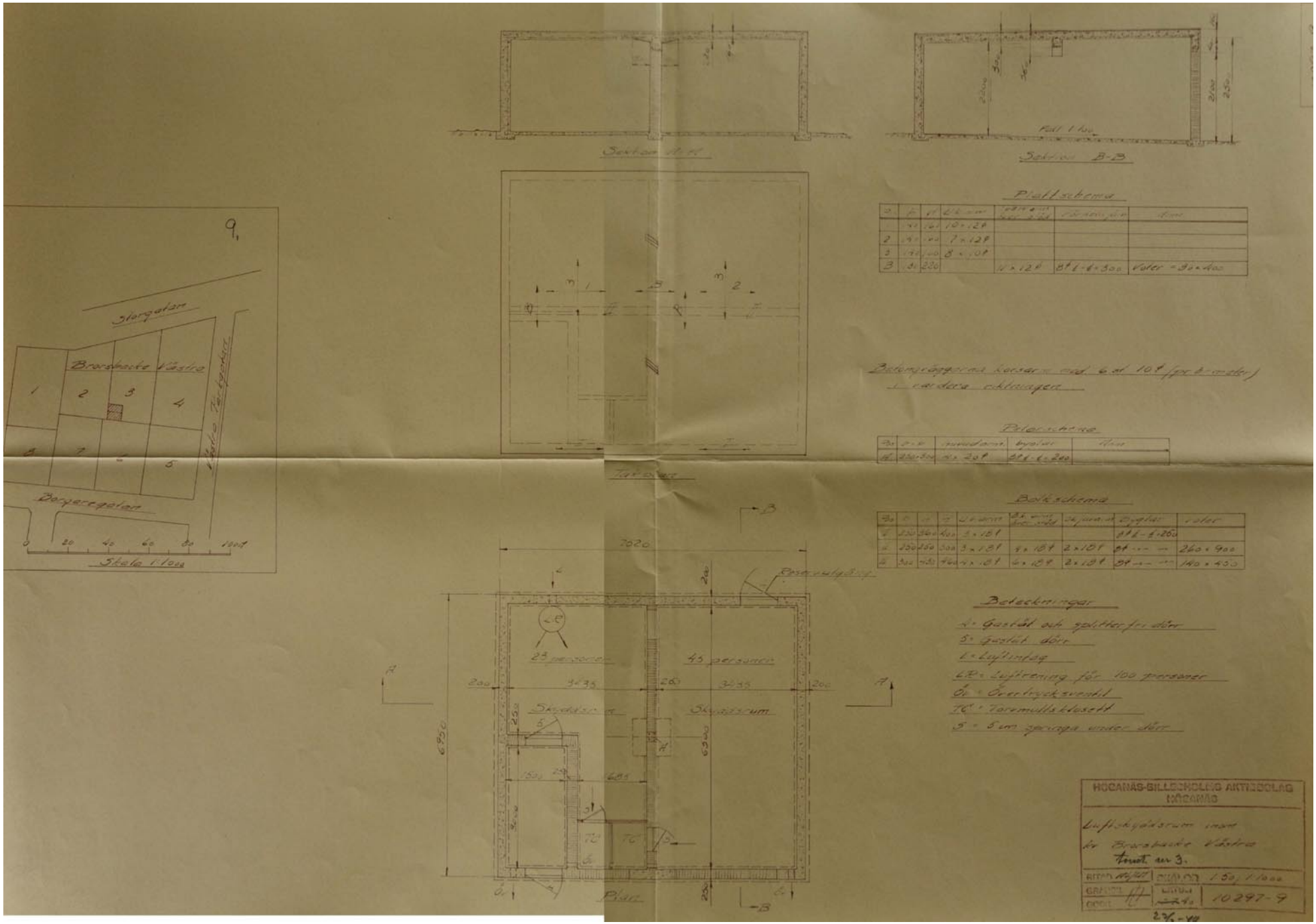
Storgatan
Borgaregatan
Skala 1:1000
Sektion A-A
Sektion B-B
Plan
Pilfattsschema
Betongbjälkar
Betongschema
Balkschema
Beteckningar
HÖGANÄS-BILLESHOLMS AKTIEBOLAG
HÖGANÄS
10297-9

HÖGANÄSVERKEN.

den 28 september 1940

Kommissionären hos Kungl. Justitie Departementet,

Stockholm.

Närslutet översända vi besvärsskrivelse med tillhörande handlinga rörande skyddsrumsanläggningar vid Bolaget, bedjande Eder inlämna hand lingarna och bevaka ärendet, samt i sinom tid översända utslaget.

Samtliga kostnader i ärendet torde benäget uttagas som postförskott.

Högaktningsfullt
Höganäs-Billesholms Aktiebolag
g:m

Bilagor

1. Registreringsbevis
2. Länsstyrelsens beslut av den 11/9 1940
3. Bolagets ansökan av den 17/5 1940
4. " " av den 14/8 1940 med tillhörande kostnadsförslag.

Till Konungen

Undertecknade Höganäs-Billesholms Aktiebolag får härmed i underdånighet anföra besvär över Länsstyrelsens i Malmöhus län beslut den 11 september 1940 angående en av oss i skrivelse den

14 augusti 1940 gjord framställning om befrielse från skyldighet att anordna skyddsrum för fastigheterna nr 30 vid Väsbygatan, nr 5 vid Nygatan och nr 4 b vid Gruvgatan i Höganäs stad.

Länsstyrelsen har funnit skäligt att på det sätt bifalla vår framställning att vi tillsvidare befriats från skyldighet att vid inrättande av skyddsrum för en var av nämnda fastigheter vidtaga sådana anordningar, att skyddsrummen erbjuda skydd mot giftgaser.

Vi våga i underdånighet hemställa att Eders Kungl. Majestät måtte i nåder med ändring av Länsstyrelsens ifrågavarande beslut helt befria oss från skyldighet att anordna skyddsrum för ifrågavarande tre fastigheter.

Vi förmena nämligen att Länsstyrelsens interimistiska befrielse för oss beträffande vidtagande av anordningar för skydd mot giftgaser icke medför för oss en verklig lindring i den för oss synnerligen tunga bördan beträffande skyddsrumsinredning för sagda fastigheter. Det torde nämligen vara att förvänta att vi längre fram belastas med tilläggskostnader för anordnande av gasskydd och då kommer totalkostnaden för ifrågavarande skyddsrum att bliva oskäligt stor. Vi hava nämligen såsom skäl för vår ansökan hos Länsstyrelsen åberopat bestämmelsen i § 14 i lagen den 1 mars 1940 om skyldighet för ägare av anläggningar av byggnader att anordna skyddsrum m.m.(nr 119), vari stadgas att Länsstyrelsen äger medgiva befrielse från vidtagande av i denna lag avsedda åtgärder om de prövas medföra oskälig kostnad. Beträffande kostnadens storlek och oskälighet åberopa vi vad vi anfört i vår ovanberörda framställning till Länsstyrelsen av den 14 sistlidne augusti. Genom det överklagade beslutet synes Länsstyrelsen hava beaktat denna vår motivering, men har samtidigt skjutit frågan på framtiden, vilket icke medför den lindring i skyddsrumskostnad varom vi ansökt.

Till belysande av ärendet tillåta vi oss i underdånighet här bifoga dels vår första framställning till Länsstyrelsen av den 17 maj 1940 och dels vår andra ansökan till Länsstyrelsen

av den 14 augusti 1940 jämte därtill fogat kostnadsförslag, allt i bestyrkta avskrifter.

Höganäs den 28 september 1940

Underdånigst

HÖGANÄS-BILLESHOLMS AKTIEBOLAG

Bevittnas:

HJALM. ELGSTRÖM & C:o.

BYGGNADSFIRMA.
Snickerifabrik för tillverkning av alla slag av
BYGGNADSSNICKERIER.
CEMENTGJUTERI & ASFALTARBETEN.

Försäljning av alla slags
BYGGNADSMATERIALIER.

TELEFONER:
Kontoret 537
Hj. Elgströms bostad . 112
Joel Elgström..... 484

Höganäs den 16 okt. 1940.

Alla offerter och avslutningar gälla med reservation för strejk, lockout, krig, olyckshändelse eller annan force majeur som berör firman eller dess leverantörer och som står utanför vår kontroll och som vi icke rimligtvis kunna avhjälpa. Då särskild tid icke angives äro våra offerter bindande endast mot svar pr omgående.

Höganäs-Billesholms A.-B.
Ingeniör Herr B. Engzell

H ö g a n ä s.

Betr. Anordnandet av rörskyddsrum.

1. Vid hus 102 och 104 med adress 5 och 1 vid Humlegatan.
Rören utföres med 1500 m/m invändig diameter och omfattar 13 st. raka rör samt 2 st. rör med gavlar, läggning av d:o, utvidgning för klosetter, bänkar, 2 st. klosetter, montering av reningsaggregat m.m.

avdrag för klosetter

Allt för ett pris av Kronor
Tvåtusen-åttahundra-fem /2805:-/.
för 1800 kr mot + kr. 387.-

2. Hus 139 och 140 belägna å Långaröd nr. 3.
Rören utföres med 1500 m/m invändig diameter och omfattar 15 st. raka rör samt 2 st. rör med gavlar, i övrigt samma utförande som ovannämnda skyddsrum.

15 st

Allt för ett pris av Kronor Tretusen /3000:-/.
för 1800 kr mot + kr 431.-

För samtliga arbeten tillhandahåller Bolaget fritt på platsen reningsaggregat samt gas- och splitterfria dörrar jämte övertrycksventiler. Målningsarbeten och elektriska ledningar ingår icke i anbudet.

Högaktningsfullt
Hjalm. Elgström & C:o.
Hjalmar Elgström

byggr dörrar både gtee och inv.

1) för 1800 kr 2805
387
3192

2) " 3431

HÖGANÄS-BILLESHOLMS AKTIEBOLAG

Rekvisition skall vara tydlig.
Angivet användningsändamål underlättar inköp.
Önskas expedition till annan plats än rekvirentens, angiv verket.

För verkställande av förmånliga inköp erfordras rimlig tid. Angiv när leveransen önskas fullgjord t. ex. inom två veckor, en månad el. dyl. Rekvirera i god tid.

REKVISITIONSNUMMER: Hbäs 236.

INKÖPSKONTORET i Höganäs anmodas för Litt.

anskaffa följande:

2 st. handdragna luftrensningsaggregat för 50 personer vardera. Stadkraven å verken bör ej vara längre än att aggregaten kunna dragas inuti rör av 1500 m diameter.
Aggregaten böra vara så anordnade att motor event. kan fronderas insättas.
2 st. gas- och splitreversiska dörrar 1100 x 750 m/m av 4/5 svenska plåt falsade off. pris 165:- kr
2 st. gastäta dörrar 1100 x 750 m/m 4/5 svenska plåt falsade pris 115:- kr. (men kan nog fås billigare)
6 st. öven tryckventiler

Leverans önskas fullgjord inom

Verkst den 17/12 1940

Antal bilagor .....

Ankom I. K. den

Förfrågan N:o den

gjord hos

Ordernummer:

I. K. 101. 200x50x2. 11. 39.

HÖGANÄSVERKEN.

den 12 december 1940.

Byggnadsfirman Hjalmar Elgström & C:o,

Höganäs.

Enligt denna dag träffad överenskommelse med Byggmästare Hjalmar Elgström beställa vi härmed till omedelbart utförande ett skyddsrum, av 1500 m/m inv. cementrör, att uppföras vid bostadshusen 139 och 140 å Långaröd nr 3, i Höganäs, för Kr. 2310:-.

Skyddsrummet består av följande delar, samt utföres enligt nedanstående beskrivning:

11 st. mellanrör med sittplatser

1 " gavelrör för luftreningsaggregat

2 " " " luftslussen

1 " mellanrör med utvidgning för 2 klosetter

Rören utföras av armerad betong i av myndigheterna godkänd konstruktion och uppläggas på anvisad plats med fullständigt gastäta rörskarvar. Före rörens uppläggning bortgräves matjorden, så att rören komma att ligga på fast underlag. Kring rören tillgjutes med betonggjutning så att de komma att ligga stadigt.

Rören förses med trägolv i botten samt med dubbla bänkrader som sittplatser.

I rören inmonteras gas- och splitterfria dörrar samt övertryckswentiler, vilka delar Bolaget fritt tillhandahåller på arbetsplatsen.

Arbetet utföres på brukligt sätt och göres skyddsrummet komplett färdigt.

Entreprenören skall ombesörja alla transporter, samt efter arbetets slut väl rengöra skyddsrummet och arbetsplatsen.

Högaktningsfullt
Höganäs-Billesholms Aktiebolag
g:m [illegible]

HÖGANÄSVERKEN.

den 18 januari 1941.

Byggnadsfirman Hjalmar Elgström & Co.,

Höganäs.

Åberopande dagens överenskommelse med Byggmästare Hjalmar Elgström beställa vi härmed till utförande,snarast möjligt,ett skydd rum,av 1500 m/m inv.cementrör,att uppföras efter anvisning,inom kv. Hjorten i Höganäs,vid de s.k.tyska husen, för Kr. 2360:--.

Skyddsrummet,som utföres i överensstämmelse med en liknande beställning av den 12 december 1940,består av följande delar och utföres enligt nedanstående beskrivning:

11 st. mellanrör med sittplatser

1 " gavelrör för luftreningsaggregat

2 " " " luftslussen

1 " mellanrör med utvidgning för 2 klosetter

Rören utföras av armerad betong i av myndigheterna godkänd konstruktion och uppläggas på anvisad plats med fullständigt gastäta rörskarvar.Före rörens uppläggning bortgräves matjorden,så att rören komma att ligga på fast underlag.Kring rören tillgjutes med betonggjutning så att de komma att ligga stadigt.

Rören förses med trägolv i botten samt med dubbla bänkrader som sittplatser.

I rören inmonteras gas- och splitterfria dörrar samt övertrycksventiler,vilka delar Bolaget fritt tillhandahåller på arbetsplatsen.

Arbetet utföres på brukligt sätt och göres skyddsrummet komplett färdigt.

Entreprenören skall ombesörja alla transporter,samt efter arbetets slut väl rengöra skyddsrummet och arbetsplatsen.

Högaktningsfullt
Höganäs-Billesholms Aktiebolag
g:m

HÖGANÄSVERKEN.

den 6 maj 1941.

Luftskyddsbyrån,

Höganäs.

Beträffande skyddsrum.

Angående skyddsrum för sju bostadshus för vilka Bolaget den 17 maj 1940 hos Länsstyrelsen sökt befrielse hava vi härmed nöje meddela följande:

I:0 Hus 45 - Väsbygatan nr 30.

Huset innehöll vid ansökningens utfärdande 5 bebodda lägenheter med sammanlagt 21 personer.

Huset är av hälsovårdsnämnden utdömt och kommer att steg för steg utrymmas och icke användas som bostad.

Den 1 mars 1941 bortflyttades från huset 1 familj.Huset bebo numera av 4 familjer om sammanlagt 13 personer.Nya inflyttningar i huset kommer icke att äga rum. Genom denna förflyttning har sk digheten för Bolaget att anordna skyddsrum för huset bortfallit.

2:0 Hus nr 102 och 104 med adress nr 5 och 1 vid Humlegatan.

För ifrågavarande hus har Bolaget inom kvarteret Hjorten uppfört ett rörskyddsrum. Detta skyddsrum är även avsett för de i hus 175 med adr.nr 5 vid Nygatan boende. Hus 175 är upptaget i pos.4:0 här nedan.

Närmare beskrivning över skyddsrummet och dess läge kommer att lämnas i en särskild handling.

3:0 Hus 139 och 140 belägna å Långaröd nr 3.

För ifrågavarande hus har Bolaget inom området uppfört ett rörskyddsrum i likhet med för husen i pos.2:0 härovan,även för detta skyddsrum kommer att i likhet med för pos. 2:0 lämnas

särskild beskrivning.

4:0 Hus 175 med adress nr 5 vid Nygatan.

Ifrågavarande hus bebos av 17 personer. De inneboende skola använda sig av det vid hus 102 och 104 uppförda skyddsrummet, vilket är uppfört med utrymme även för detta hus. Närmare beskrivning häröver lämnas tillsammans med hus 102 och 104.

5:0 Hus 121 med adress nr 4b vid Gruvgatan.

Huset innehöll vid ansökningens utfärdande fem bebodda lägenheter med sammanlagt 19 personer.

Huset är av hälsovårdsnämnden utdömt och kommer att steg för steg utrymmas och icke användas som bostad.

Den 12 december 1940 bortflyttades från huset en familj. Huset bebos numera av 4 familjer om sammanlagt 9 personer. Nya inflyttningar i huset kommer icke att äga rum. Genom denna förflyttning har skyldigheten för Bolaget att anordna skyddsrum för huset bortfallit.

Höganäs som ovan

Vbr.

10

PLAN

för inrättande av (fristående) skyddsrum ~~i~~ för 3 fastighet. nr Bol. nr 102, 104 och 175

Fastigheten nr är belägen ~~å toml. n:r~~ å 2 st. nr 102 och 104 inom kvarteret Nyckeln samt nr 175 inom kv. Freja

~~vid~~ nr 102 och 104 vid Hamle- nr 175 vid Ny — gatan i Höganäs.

Ägare: Höganäs — Superholms Aktiebolag Höganäs
(titel) (namn) (adress)

telefon Höganäs Bolaget

Planen har uppgjorts den 26/5 1941 av Höganäs Bolaget

Hus 102 adress nr Hamlegatan 5
" 104 " " " 1
" 175 " " Nygatan 5.

Hus 175 ligger c:a 130 meter från skyddsrummet
" 102 och 104 ligger inom samma kvarter som skyddsrummet.

Skyddsrumsplan skall för granskning och godkännande ingivas i två exemplar till luftskyddsbyrån. Sådan plan, som skall bestå av ritning eller tydlig skiss, omfattande planer och sektioner jämte beskrivning över skyddsrumsanläggningen, skall innehålla uppgift å det antal personer, för vilket skyddsutrymmet är avsett, samt tydligt utvisa dels utrymmets läge såväl inom fastigheten och i förhållande till angränsande gator, dels till skyddsutrymmet ledande trappor, gångar och reservutgångar, dels åtgärder för förstärkning av utrymmets tak och väggar och dels åtgärder för beredande av splitter- och gasskydd samt för ventilation.

Fastighetens ägare eller innehavare är skyldig att anmäla skyddsutrummet till besiktning.

Besiktning av färdigställt skyddsrum verkställes genom luftskyddschefens försorg, varvid även ev. befintliga luftreningsaggregat och övertrycksventiler avprovas.

A. Byggnadens beskaffenhet m. m.

1) Antal våningar .....
2) „ lägenheter .....
3) „ butiker .....

Antal personer:

1) bosatta 64
2) sysselsatta ..... —
3) besökande ..... —

S:ma 64.

Byggnaden är utförd med bärande väggar av mursten
„ „ „ som skeletthus
„ „ „ „ helgjutet betonghus

(det tillämpliga understrykes.)

Bjälklagen äro utförda av .....

B. Plan för skyddsrum.

1) Läge och utrymme. se planen å motstatta sida

Skyddsrum ~~avses att anordnas i byggnadens~~ .....

för sammanlagt 44 personer. Följande utrymmen tagas i anspråk:

a) ..... för ..... personer — rumsvolym ..... kbm.
b) ..... „ ..... „ — „ ..... „
c) ..... „ ..... „ — „ ..... „

2. Erforderliga förstärkningsarbeten m. m. (Här upptages kortfattad beskrivning av vilka åtgärder, som erfordras såsom förstärkning av bjälklag, anordnande av splitterskydd, gastäta dörrar, torrklosetter m. m.

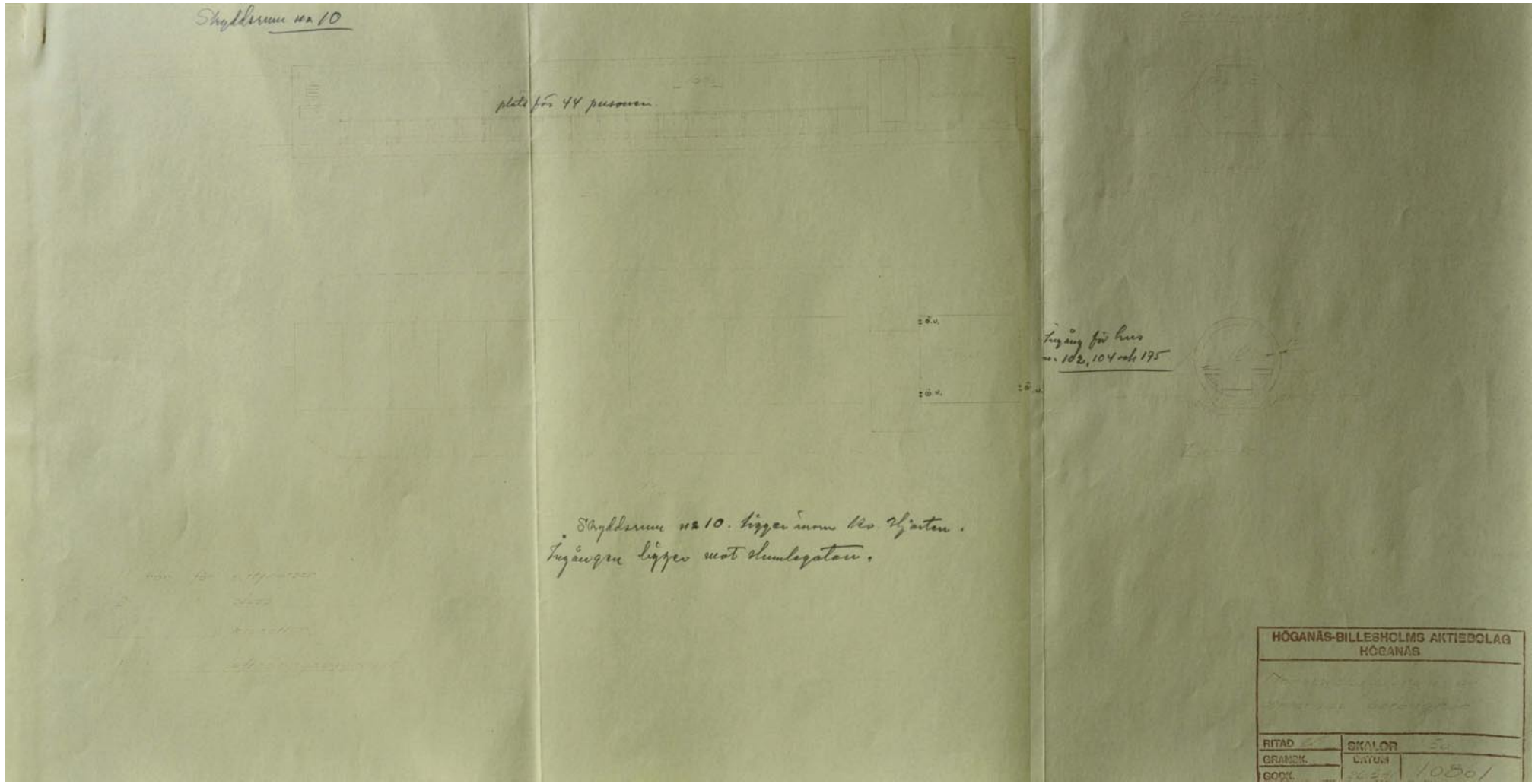
Skyddsrum nr 10
plats för 44 personer
Ingång för hus nr. 102, 104 och 175
Skyddsrum nr 10. ligger inom Ko. Gården.
Ingången ligger mot Slussgatan.
HÖGANÄS-BILLESHOLMS AKTIEBOLAG
HÖGANÄS
RITAD
SKALOR
GRANSK.
DATUM
GODK.
10801

11

PLAN

tillyggande rör för 2
för inrättande av skyddsrum ~~i~~ fastighet. ev Bol nr 139 och 140

Fastigheten ~~är~~ belägen å ~~tomt nr~~ Lugnvägen nr 3 inom ~~kvarteret~~ Höganäs stadsområde

vid Lugnvägen ~~gatan~~ i Höganäs.

Ägare: Höganäs - Viksholms Aktiebolag Höganäs
(titel) (namn) (adress)

telefon Höganäs Bolaget

Planen har uppgjorts den 26/5 1941 av Höganäs Bolaget

Skyddsrumsplan skall för granskning och godkännande ingivas i två exemplar till luftskyddsbyrån. Sådan plan, som skall bestå av ritning eller tydlig skiss, omfattande planer och sektioner jämte beskrivning över skyddsrumsanläggningen, skall innehålla uppgift å det antal personer, för vilket skyddsutrymmet är avsett, samt tydligt utvisa dels utrymmets läge såväl inom fastigheten och i förhållande till angränsande gator, dels till skyddsutrymmet ledande trappor, gångar och reservutgångar, dels åtgärder för förstärkning av utrymmets tak och väggar och dels åtgärder för beredande av splitter- och gasskydd samt för ventilation.

Fastighetens ägare eller innehavare är skyldig att anmäla skyddsutrummet till besiktning.

Besiktning av färdigställt skyddsrum verkställes genom luftskyddschefens försorg, varvid även ev. befintliga luftreningsaggregat och övertrycksventiler avprovas.

A. Byggnadens beskaffenhet m. m.

1) Antal våningar .....
2) „ lägenheter .....
3) „ butiker .....

Antal personer:

1) bosatta 49
2) sysselsatta .....
3) besökande .....

S:ma 49

Byggnaden är utförd med bärande väggar av mursten
„ „ „ som skeletthus
„ „ „ „ helgjutet betonghus
(det tillämpliga understrykes.)

Bjälklagen äro utförda av .....

B. Plan för skyddsrum.

1) Läge och utrymme. se planen å motsatta sida

Skyddsrum ~~avses att anordnas i byggnadens~~ .....

för sammanlagt 44 personer. Följande utrymmen tagas i anspråk:

a) ..... för ..... personer — rumsvolym ..... kbm.
b) ..... „ ..... „ — „ ..... „
c) ..... „ ..... „ — „ ..... „

2. Erforderliga förstärkningsarbeten m. m. (Här upptages kortfattad beskrivning av vilka åtgärder, som erfordras såsom förstärkning av bjälklag, anordnande av splitterskydd, gastäta dörrar, torrklosetter m. m.

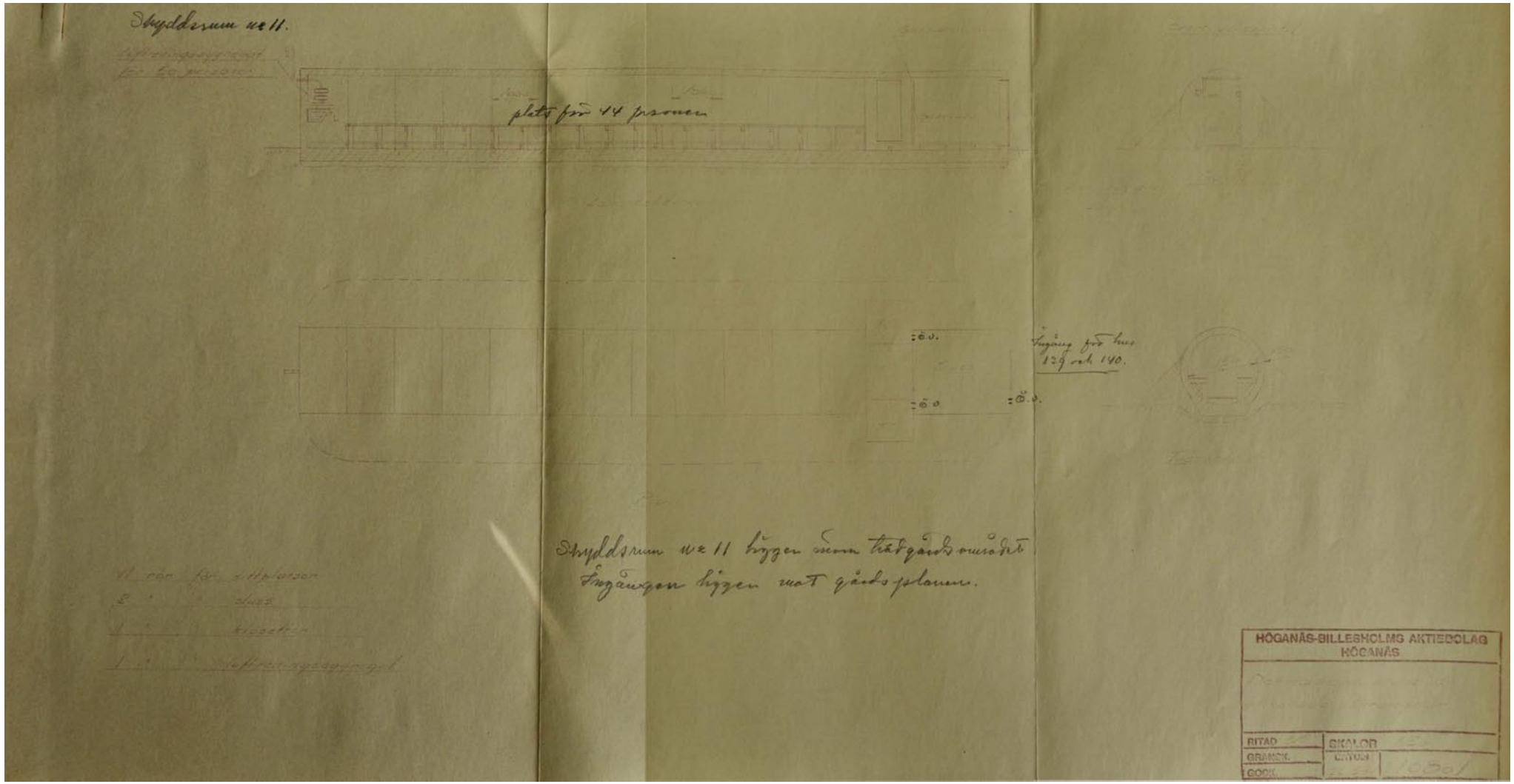
Skyddsrum nr 11.
plats för 44 personer
Ingång för hus 129 och 140.
Skyddsrum nr 11 byggen inom trädgårdsområdet
Ingången byggen mot gårdsplanen.
HÖGANÄS-BILLESHOLMS AKTIEBOLAG
HÖGANÄS
RITAD
GRANSK.
GODK.
SKALOR

bostadshus nr 35

PLAN

för inrättande av skyddsrum i fastighet.

Fastigheten är belägen å tomt n:r -- inom kvarteret Columbus

vid Långgatan gatan i Höganäs.

Ägare: Höganäs-Billesholms Aktiebolag, Höganäs
(titel) (namn) (adress)

telefon Höganäsbolaget

Planen har uppgjorts den 11/10 1943 av Byggnadsfirman Hjalmar Elgström & Co., Höganäs

---

Skyddsrumsplan skall för granskning och godkännande ingivas i två exemplar till luftskyddsbyrån. Sådan plan, som skall bestå av ritning eller tydlig skiss, omfattande planer och sektioner jämte beskrivning över skyddsrumsanläggningen, skall innehålla uppgift å det antal personer, för vilket skyddsutrymmet är avsett, samt tydligt utvisa dels utrymmets läge såväl inom fastigheten och i förhållande till angränsande gator, dels till skyddsutrymmet ledande trappor, gångar och reservutgångar, dels åtgärder för förstärkning av utrymmets tak och väggar och dels åtgärder för beredande av splitter- och gasskydd samt för ventilation.

Fastighetens ägare eller innehavare är skyldig att anmäla skyddsutrummet till besiktning.

Besiktning av färdigställt skyddsrum verkställes genom luftskyddschefens försorg, varvid även ev. befintliga luftreningsaggregat och övertrycksventiler avprovas.

A. Byggnadens beskaffenhet m. m.

1) Antal våningar ..... två
2) „ lägenheter 10
3) „ butiker ..... --

Antal personer:

1) bosatta ..... ca. 40
2) sysselsatta ..... --
3) besökande ..... --

S:ma 40

Byggnaden är utförd med bärande väggar av mursten
„ „ „ som skeletthus
„ „ „ „ helgjutet betonghus

(det tillämpliga understrykes.)

Bjälklagen äro utförda av armerad betong över källaren i övrigt av träbjälklag

B. Plan för skyddsrum.

1) Läge och utrymme. se bifogade planskiss

Skyddsrum avses att anordnas i byggnadens källare.

för sammanlagt 31 personer. Följande utrymmen tagas i anspråk:

a) ..... för 31 personer — rumsvolym 39 kbm.
b) ..... „ ..... „ — „ ..... „
c) ..... „ ..... „ — „ ..... „

2. Erforderliga förstärkningsarbeten m. m. (Här upptages kortfattad beskrivning av vilka åtgärder, som erfordras såsom förstärkning av bjälklag, anordnande av splitterskydd, gastäta dörrar, torrklosetter m. m.

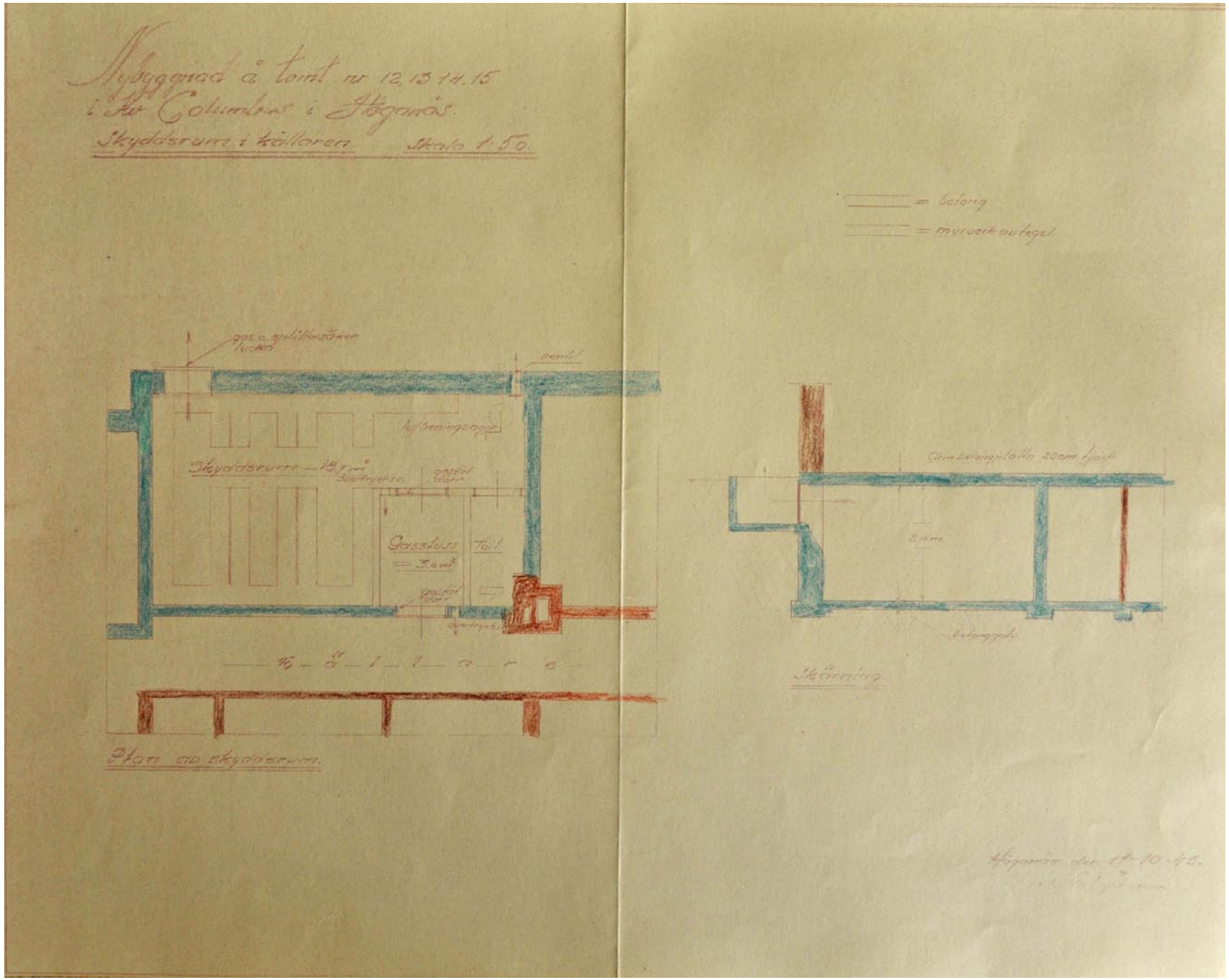
Nybyggnad å tomt nr 12, 13 + 14. 15
i Kv Columbus i Högamåls.
Skyddsrum i källaren
Skala 1:50.
= betong
= murverk av tegel
Gasslus
Plan av skyddsrum.
Sektion.
Högamåls den 11-10-45.

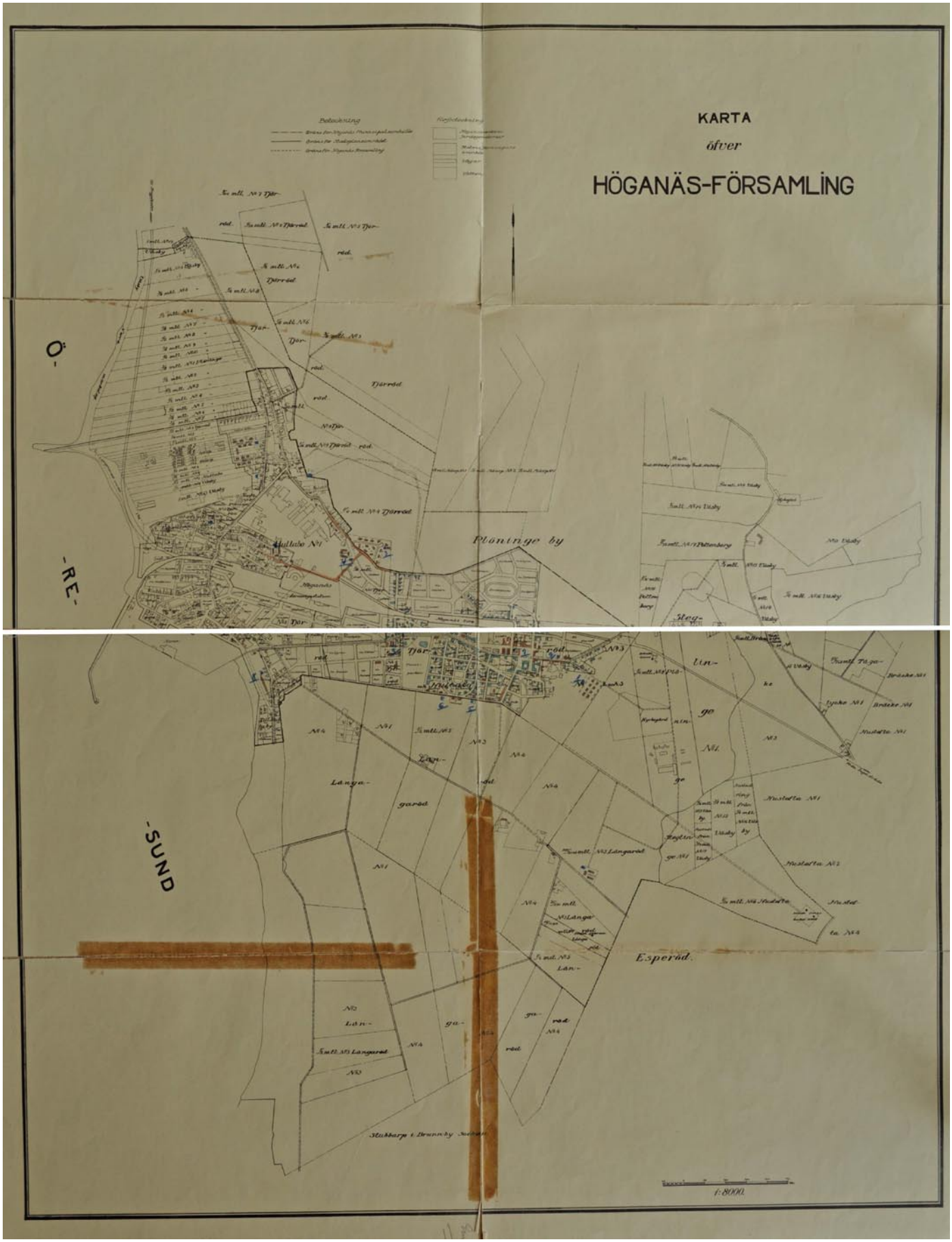
KARTA
öfver
HÖGANÄS-FÖRSAMLING
Ö-
-RE-
-SUND
Plöninge by
Esperöd
1:8000

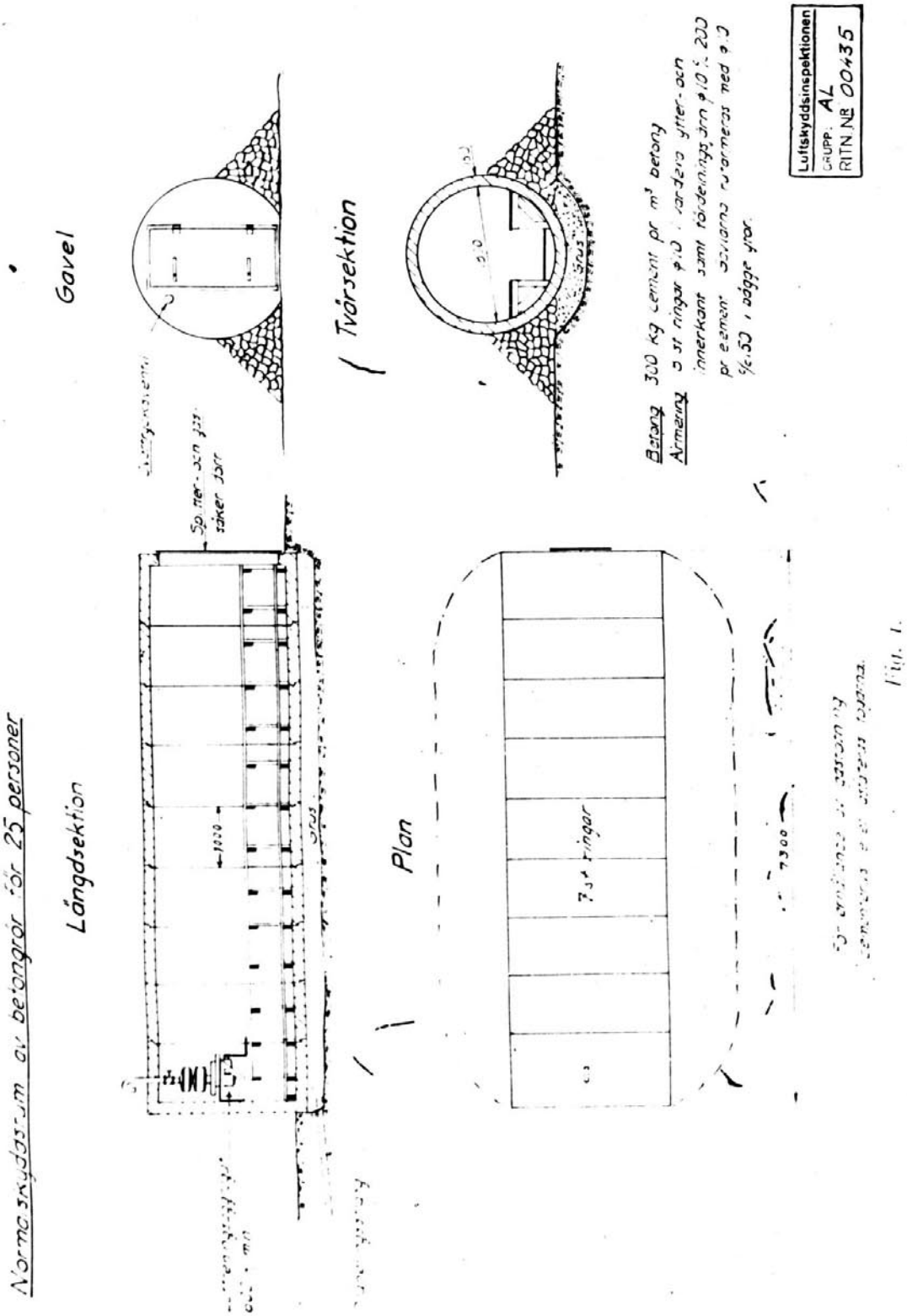
Normalskyddsrum av betongrör för 25 personer
Gavel
Tvärsektion
Längdsektion
Plan
Betong 300 kg cement pr m³ betong
Armering
Luftskyddsinspektionen
GRUPP: AL
RITN.NR 00435

Fig. 1.

SVENSK FÖRFATTNINGSSAMLING.

1940
Nr 81.

Utkom från trycket
den 23 februari 1940.

Nr 81.

Lag

om ändring i vissa delar av luftskyddslagen den 11 juni 1937 (nr 504);

given Stockholms slott den 23 februari 1940.

Vi GUSTAF, med Guds nåde, Sveriges, Götes och Vendes Konung, göra veterligt: att Vi, med riksdagen[1], funnit gott förordna, att 10, 11 och 14 §§[2] luftskyddslagen den 11 juni 1937 skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

10 §.

1 mom. Det åligger — — — lämna erforderligt biträde.

2 mom. Vill någon i enlighet med gällande plan för luftskyddet inom visst luftskyddsområde anordna skyddsrum inom fastighet eller byggnad eller del av fastighet eller byggnad, som tillhör eller innehaves av annan, må länsstyrelsen på framställning föreskriva, att tillfälle skall lämnas till utförande av arbete, som erfordras för ändamålet.

För skada och intrång, som förorsakas av skyddsrummets anordnande, skall, där ej åtgärden medför allenast ringa kostnad eller olägenhet, skälig ersättning lämnas. Kan överenskommelse om ersättning icke träffas, må den, som fordrar ersättning, väcka talan därom vid rätten i den ort, där fastigheten eller byggnaden är belägen.

Innan arbetet börjas, skall hos länsstyrelsen ställas pant eller borgen för ersättningens gäldande; dock skall vad sålunda stadgats icke gälla kronan.

3 mom Finner länsstyrelsen annan åtgärd än i 2 mom. avses vara erforderlig för beredande av luftskydd, vare ägare eller innehavare av egendom, som av åtgärden beröres, pliktig att tåla åtgärden, såvida den för honom medför allenast ringa kostnad eller olägenhet.

11 §.

1 mom. Finner Konungen beträffande viss ort erforderligt, att inom orten inrättas skyddsrum, i vilka vid luftanfall skydd kan beredas åt personal, som har att leda eller fullgöra luftskyddstjänst berörande orten i dess helhet, åt personer, som omhändertagas vid hjälpplatser, eller åt vägfarande och andra, som uppehålla sig utomhus på allmänna platser, må Konungen ålägga vederbörande kommun att inom nämnda ort anordna dylika skyddsrum.

Konungen må ock, där det finnes nödigt, att invånarna inom viss ort äro försedda med gasmasker, ålägga kommunen att anskaffa och på betryggande sätt i lager förvara gasmasker, till det antal Konungen bestämmer, för den del av befolkningen, som icke är avsedd att fullgöra luftskyddstjänst.

2 mom. Kan med utförandet av luftskyddsåtgärd, som nedan sägs, icke utan äventyrande av luftskyddet anstå och betingar åtgärden icke oskälig kostnad, må länsstyrelsen ålägga kommun:

---

[1] Riksdagens skrivelse 1940: 41.
[2] Senaste lydelse se 1939: 298.

* 48—*400024. Svensk författningssamling 1940, Nr 81.*

att inom kommunens anläggningar och inrättningar vidtaga erforderliga åtgärder för att varna personalen, då luftanfall hotar;

att verkställa sådana anordningar beträffande gatubelysningen, som erfordras för att åstadkomma mörkläggning inom kommunen;

att i den mån det lämpligen kan ske genomföra nödiga skydds- och reservanordningar för att säkerställa driften vid kommunens tekniska verk;

att vidtaga erforderliga skyddsanordningar för driftspersonalen vid nämnda verk; samt

att sörja för utbildning och övning av sådan hos kommunen anställd personal, som i följd av sin anställning är avsedd att fullgöra luftskyddstjänst.

Det åligger därjämte kommun att på betryggande sätt förvara den för luftskyddstjänsten inom vederbörande luftskyddsområde avsedda gasskyddsmaterielen.

3 mom. Annan ägare eller innehavare av viss anläggning eller inrättning än kommun må av Konungen åläggas att med avseende å driften vid anläggningen eller inrättningen vidtaga sådan åtgärd, som icke utan äventyrande av luftskyddet kan anstå och icke för ägaren eller innehavaren medför oskälig kostnad.

4 mom. Ägare eller innehavare av fastighet eller annan egendom, för vilken luftskyddsplan uppgjorts, vare skyldig att anskaffa och underhålla sådan brandredskap, som länsstyrelsen prövar erforderlig för fastighetens eller egendomens behov.

5 mom. Om skyldighet i vissa fall för ägare av anläggning, inrättning eller byggnad att anordna skyddsrum gäller vad därom särskilt stadgas.

14 §.

Den som åsidosätter bestämmelse i 10 eller 11 § eller föreskrift eller åläggande, som där avses, må av länsstyrelsen föreläggas lämpligt vite. Länsstyrelsen äge ock lämna erforderlig handräckning eller ombesörja föreskriven åtgärd samt uttaga kostnaden därför av den försumlige.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Det alla som vederbör hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill bekräfta låtit.

Stockholms slott den 23 februari 1940.

GUSTAF.

(L. S.)

(Socialdepartementet.) GUSTAV MÖLLER.

Nr 81, 1/4 ark. Stockholm 1940. Kungl. Boktryckeriet, P. A. Norstedt & Söner.

4.

Komplettering av luftskyddsinspektionens cirkulärskrivelse den 11 september 1940.

Avskrift.

I cirkulärskrivelse av den 11 september 1940 (nr 1818 T.D.) har luftskyddsinspektionen beträffande sådana skyddsrum, som inrättats jämlikt lagen den 1 mars 1940 angående skyldighet för ägare av anläggningar och byggnader att inrätta skyddsrum m.m., meddelat vissa föreskrifter ang. utnyttjandet av dessa utrymmen för annat ändamål än skyddsrum.

Såsom komplettering och utvidgning av föreskrifterna i nämnda cirkulärskrivelse får luftskyddsinspektionen på förekommen anledning meddela följande.

Det synes inspektionen uppenbart att behov i åtskilliga fall kan anses vara för handen att utöver vad som föreskrivits i cirkulärskrivelsen begagna de enskilda skyddsrummen för annat ändamål än såsom skyddsrum, varför inspektionen finner skäligt att ytterligare medgivande härtill i vissa fall må lämnas. Detta medgivande bör dock med hänsyn till konsekvenserna lämnas med största försiktighet och under tillbörligt hänsynstagande till kravet på beredskap.

Under iakttagande i övrigt av vad som anförts i luftskyddsinspektionens ovannämnda cirkulärskrivelse må här ifrågavarande skyddsrum tagas i anspråk för andra ändamål än för förvaring av livsmedel samt för uppläggande av ved under förutsättning

att ett oundgängligt behov av att begagna ifrågavarande utrymme föreligger

att tillfredsställande lagerlokaler å annan plats icke kan ordnas utan oskäliga kostnader

samt att de föremål, som avses att lagras i utrymmet äro av sådan beskaffenhet att de snabbt kunna bortskaffas ur skyddsrummet.

Medgivande till lagring av kol eller koks får dock ej lämnas.

Vid den luftskyddschefens prövning, som - i likhet med vad i cirkulärskrivelsen av den 11 september 1940 angivits - förutsättes föregå ett medgivande att begagna de enskilda skyddsrummen för ovan angivna ändamål, torde särskilt böra uppmärksammas möjligheterna av att utrymma skyddsrummen inom 12 timmar från det högre beredskapsgrad påbjudits, samt svårigheterna att speciellt vid industriföretag under angivna förhållanden disponera den för ett snabbt utrymmande av skyddsrummen erforderliga arbetskraften.

Luftskyddsinspektionen får anhålla, att ovanstående måtte på lämpligt sätt bringas till vederbörande luftskyddschefers och allmänhetens kännedom.

Stockholm den 22 november 1940.

Gunnar Jonsson

/S. Lundquist

Avskriftens riktighet bestyrkes.

Oscar Fredriksson.

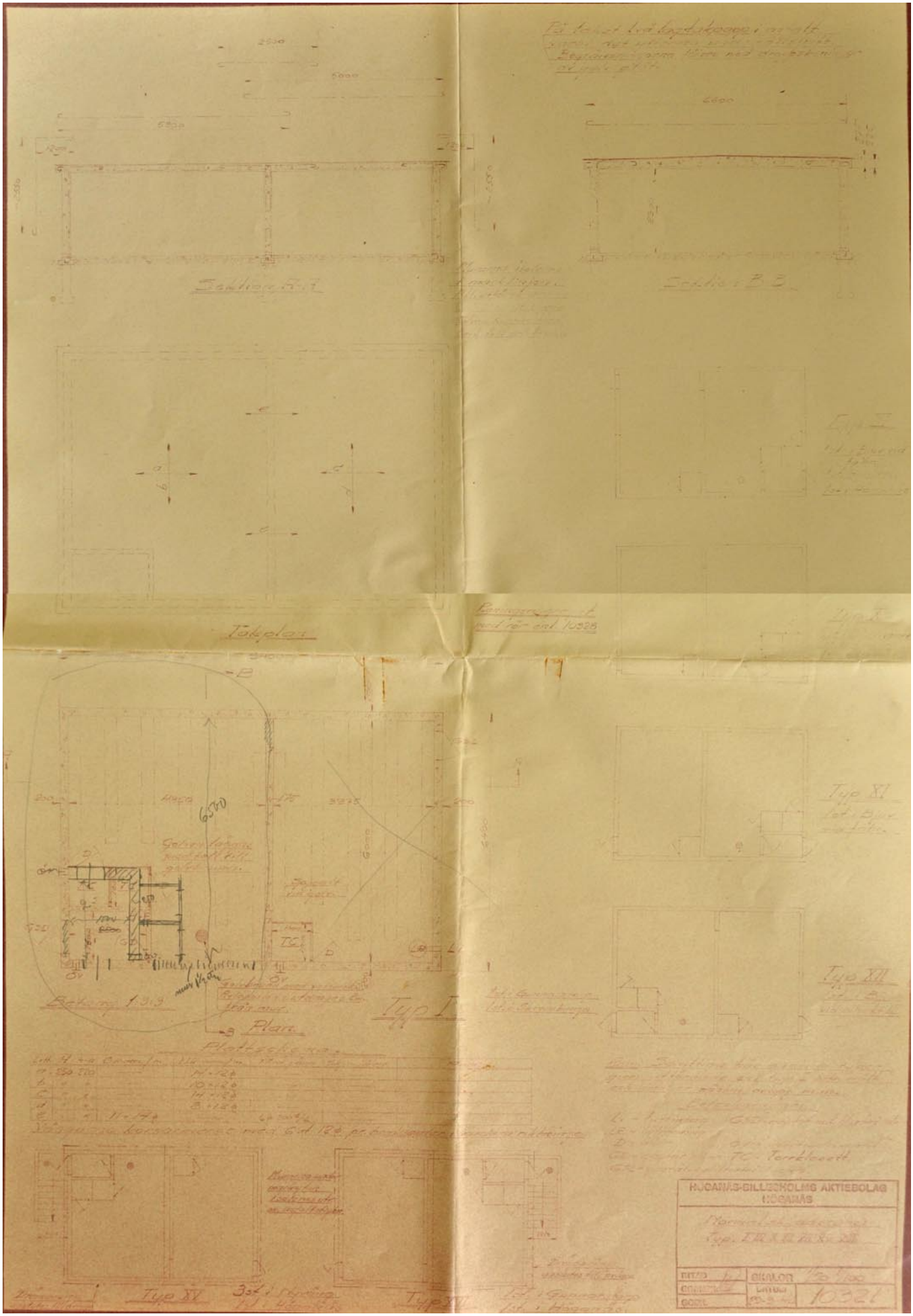
Sektion A.-B.
Sektion B.-C.
Takplan
Typ I
Typ XI
Typ XII
Plan
Typ XV
HÖGANÄS-BILLESHOLMS AKTIEBOLAG
HÖGANÄS
1032

Utdrag ur Kungörelse angående medgivande till visst utnyttjande av enskilda skyddsrums lokaler.

- -

Med anledning av utfärdade föreskrifter rörande luftskyddets beredskapsgrader (S.F.S. 672/1940) får inspektionen beträffande sådana skyddsrum, som inrättats jämlikt lagen den 1 mars 1940 angående skyldighet för ägare av anläggningar och byggnader att inrätta skyddsrum m.m. vidare meddela.

Under beredskapsgrad III må med anledning av nämnda lag inrättade skyddsrumsanläggningar icke tagas i anspråk för annat ändamål än såsom skyddsrum i andra fall än vad nedan säges:

1. Tvättstugor, torkrum, mangelrum, strykrum och cykelrum må tagas i bruk för sitt ursprungliga ändamål.

2. Om intet annat tillräckligt lagerutrymme finnes eller kan anordnas, eller stora svårigheter eller kostnader uppstå för disponerande eller anordnande av dylikt utrymme, må högst halva golvytan i skyddsrumsanläggningen tagas i anspråk för förvaring av livsmedel samt för uppläggande av ved dock ej kol eller koks.

Vidtagna byggnadstekniska åtgärder skola helt bibehållas. För skyddsrum avsedda utrymmen skola kunna tagas helt i anspråk såsom skyddsrum inom 12 timmar, från det högre beredskapsgrad påbjudits.

För disponerande av utrymmen på sätt, som angivits under punkt 2 skall ansökan om tillstånd ingivas till vederbörande luftskyddschef, vilken har att meddela skriftligt beslut för varje särskilt fall.

Under beredskapsgrad II skola samtliga skyddsrum helt utrymmas och iordningsställas samt göras disponibla för sitt ändamål.

- -

Stockholm den 11 sept. 1940.

Gunnar Jonsson

S. Lundquist.

Malmö i landskansliet den 14 sept. 1940.

ERIC SVERNE.

T. Kinnman.

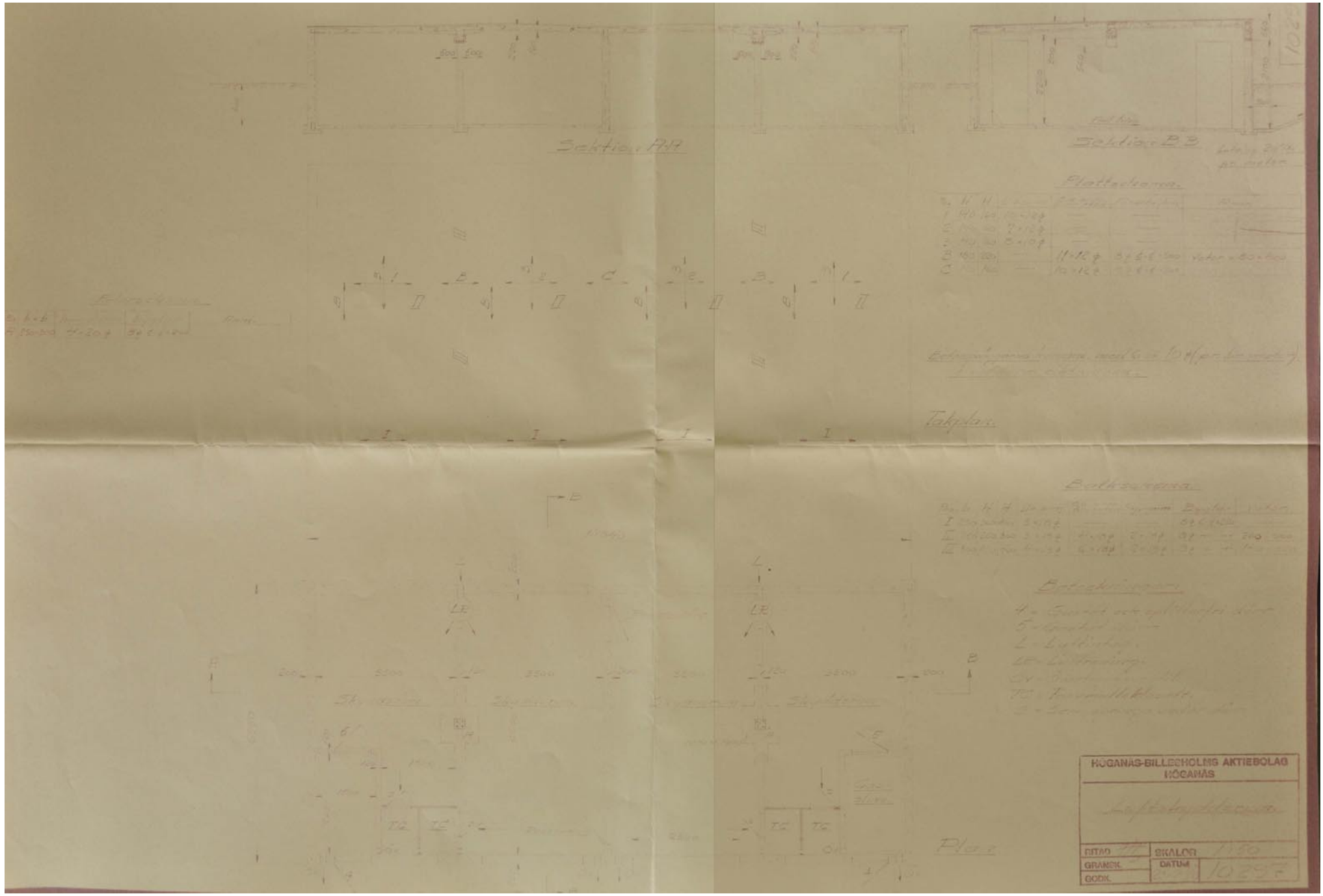
Sektion AA
Sektion BB
Plattbeskrivning
Takplan
Balkbeskrivning
Plan
HÖGANÄS-BILLESHOLMS AKTIEBOLAG
HÖGANÄS
RITAD
GRANSK.
GODK.
SKALOR
DATUM

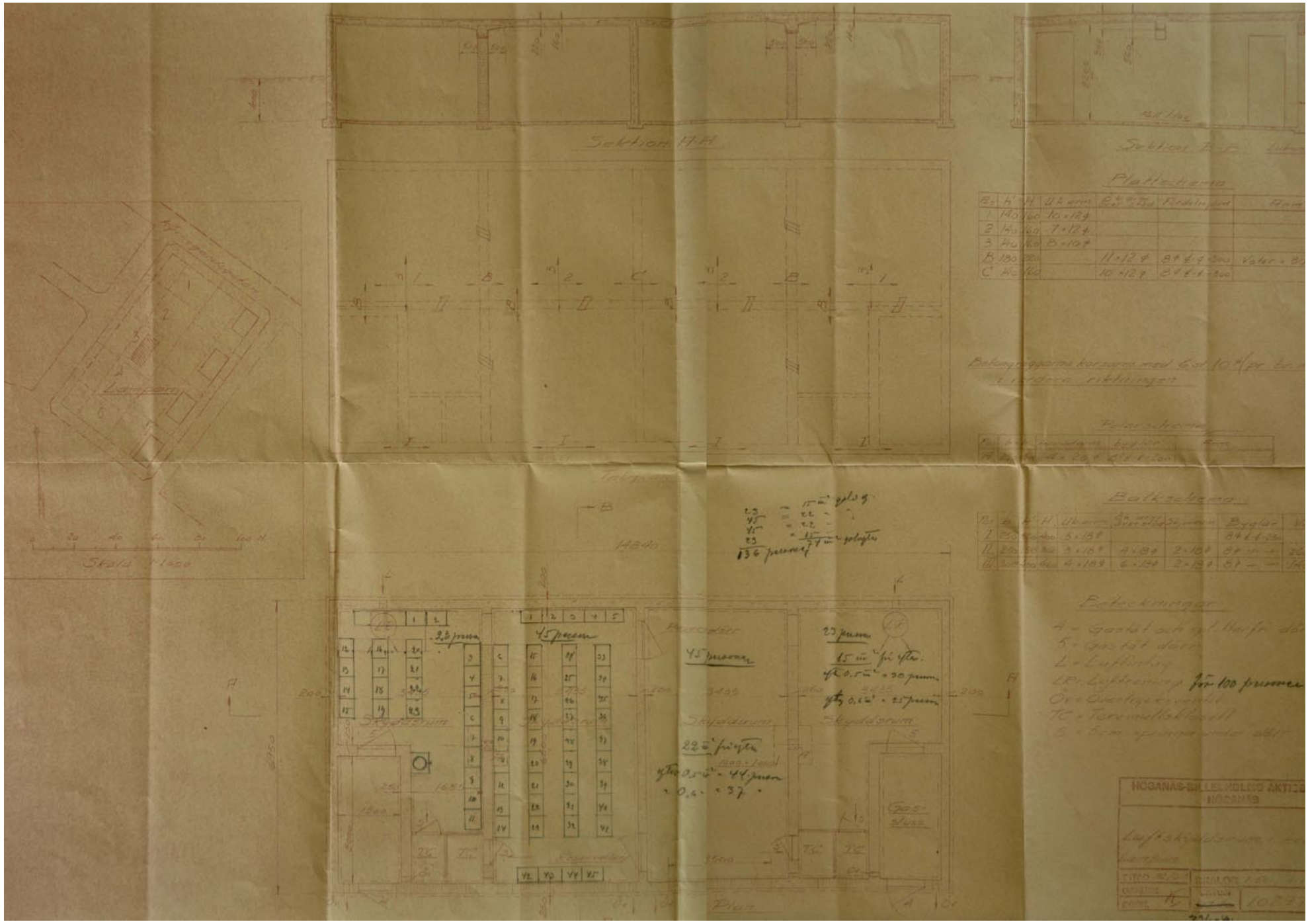
Sektion H-H
Plattskema
Balkskema
Stall 1:400
45 personer
23 personer
Plan

Betr. rekvisition av materiel samt dess förvaring och vård.

Sedan luftskyddsinspektionen utfärdat nya bestämmelser rörande förrådsbokföring av luftskyddsmateriel skall bl.a. utlämnad materiel kvitteras å särskild rekvisitionsblankett.

I regel ombesörjer resp. befälhavare rekvisition av materiel genom hänvändelse till luftskyddsbyrån, som beslutar från fall till fall i vilken utsträckning materiel skall utlämnas. Denna utlämning är beroende på tillgången av materiel samt vissa av luftskyddsinspektionen utfärdade föreskrifter.

I regel är rekvirenten ansvarig för den rekvirerade materielens förvaring och vård och bör fördenskull tid efter annan verkställa besiktning av materielen. Skulle uppställningsplatserna vara mindre lämpliga för materielens förvaring, torde personalens bostäder i vissa fall vara att föredraga, åtminstone när det gäller den personliga utrustningen.

Beträffande lämplig förvaringsplats för materiel av gummi bör ihågkommas, att denna materiel bör förvaras å mörkt ställe med så liten temperaturväxling som möjligt. Temperaturen i lokalen bör vara låg och helst ligga mellan + 5° och + 15° C. Temperaturen får icke överstiga + 25° C. En relativt hög luftfuktighet om c:a 60-65 % är att föredraga. Vid alltför hög luftfuktighet föreligger däremot risk för mögelbildning.

Därest den personliga utrustningen förvaras i bostaden bör framför allt tillses att förvaringsplatsen icke befinner sig i närheten av eldstad eller värmeelement eller är utsatt för sol-strålning. Rum belägna i källarvåning äro ofta för fuktiga för t.ex. gasmaskens förvaring. Samma är förhållandet med stålhjälm, emedan läderinredningen då mögla. I övriga våningar belägna rum kunna å andra sidan under den varma årstiden erhålla för hög temperatur och för torr luft. Förvaringsplatsen bör därför väljas så, att temperaturen icke överstiger ovan angivet maximum. Luftfuktigheten kan höjas genom att man i närheten av förvaringsplatsen placerar en skål med vatten.

Efter varje övning bör materielen alltid omses. På så sätt kan man räkna med mångårig hållbarhet.

Höganäs i luftskyddsbyrån den 15 augusti 1941.

MATERIELFÖRVALTAREN.

Till ägare av skyddsrumsanläggningar.

Under erinran att de för luftskyddets beredskapsgrad III meddelade bestämmelser för närvarande äro gällande meddelas härigenom följande:

Tätningslister till dörrar och luckor.

Sedan industrikommissionen förklarat, att kommissionen ej längre kan tillhandahålla rågummi för tillverkning av tätningslister till gastäta dörrar och luckor för skyddsrum, har länsstyrelsen, efter hemställan från luftskyddsinspektionen, anmodat luftskyddscheferna i länet att erinra allmänheten om att tätningslister av gummi till sådana dörrar och luckor under nuvarande beredskapsgrad III skola, där så är möjligt, tagas loss och förvaras på liknande sätt som gasmasker av gummi. Beträffande dessas förvaring hänvisas till bilagda skrivelse (bil. 1), som i tillämpliga delar torde tjäna till vägledning.

Luftskyddsrums utrustning etc.

Beträffande skyddsrumsinredning, utrustning, underhåll och skötsel hänvisas till luftskyddsinspektionens här bilagda anvisningar (bil. 2). Dessa anvisningar bör noga förvaras för att uppsättas i resp. skyddsrum vid särskild anfordran eller så snart högre beredskapsgrad inträder.

Luftskyddsrums användning under beredskapsgrad III.

I övrigt erinras skyddsrumspliktiga därom, att därest skyddsrum skola tagas i anspråk för andra ändamål än såsom skyddsrum, erfordras luftskyddschefens skriftliga beslut för varje särskilt fall, samt att för skyddsrum avsedda utrymmen skola kunna tagas helt i anspråk inom 12 timmar från det högre beredskapsgrad påbjudits (bil. 3 och 4). (Infört i länsstyrelsens kungörelse den 14 september 1940 resp. 30 nov. 1940).

Meddelade föreskrifter skola noga efterföljas.

Höganäs den 22 januari 1942.

LUFTSKYDDSCHEFEN.

Avskrift.

K u n g ö r e l s e

ang. anvisningar för enskilda skyddsrum.

Luftskyddsinspektionen har d. 16.3. utfärdat följande "Anvisningar för enskilda skyddsrum (industriluftskydd och hemskydd) vid olika beredskapsgrader.

Beredskapsgrad III.

Enskilda skyddsrum skola vara iordningställda samt utrymda så att de omedelbart kunna tagas i bruk. Tätningslister av gummi för gastäta dörrar och luckor skola tillsvidare, där så är möjligt, vara losstagna och förvarade på liknande sätt som gasmasker av gummi. Filterbehållare för luftreningsaggregat skola tillsvidare vara ersatta med mellanstickrör och förvarade tillslutna.

För skyddsrum avsedda lokaler må utnyttjas för annat ändamål i den omfattning och på de villkor, som angivas i luftskyddsinspektionens skrivelser den 11 september och 22 november 1940 (1818 T.D./1940), till överståthållarämbetet och samtliga länsstyrelser (se länskungörelserna ser. A nr 313 o. 354 år 1940).

Beredskapsgrad II.

Skyddsrummen skola vara iordningställda och utrymda så att de omedelbart kunna tagas i bruk. Beträffande tätningslister och filterbehållare gälla samma bestämmelser som under beredskapsgrad III.

Beredskapsgrad I.

Skyddsrummen skola vara helt färdigställda och omedelbart kunna tagas i bruk. Filterbehållare för luftreningsaggregat skola dock uppmonteras först efter särskilt meddelande från luftskyddsinspektionen."

Malmö i landskansliet den 21 mars 1942.

Eric Sverne.

Hj. Kjäll.

Lovell
i F.

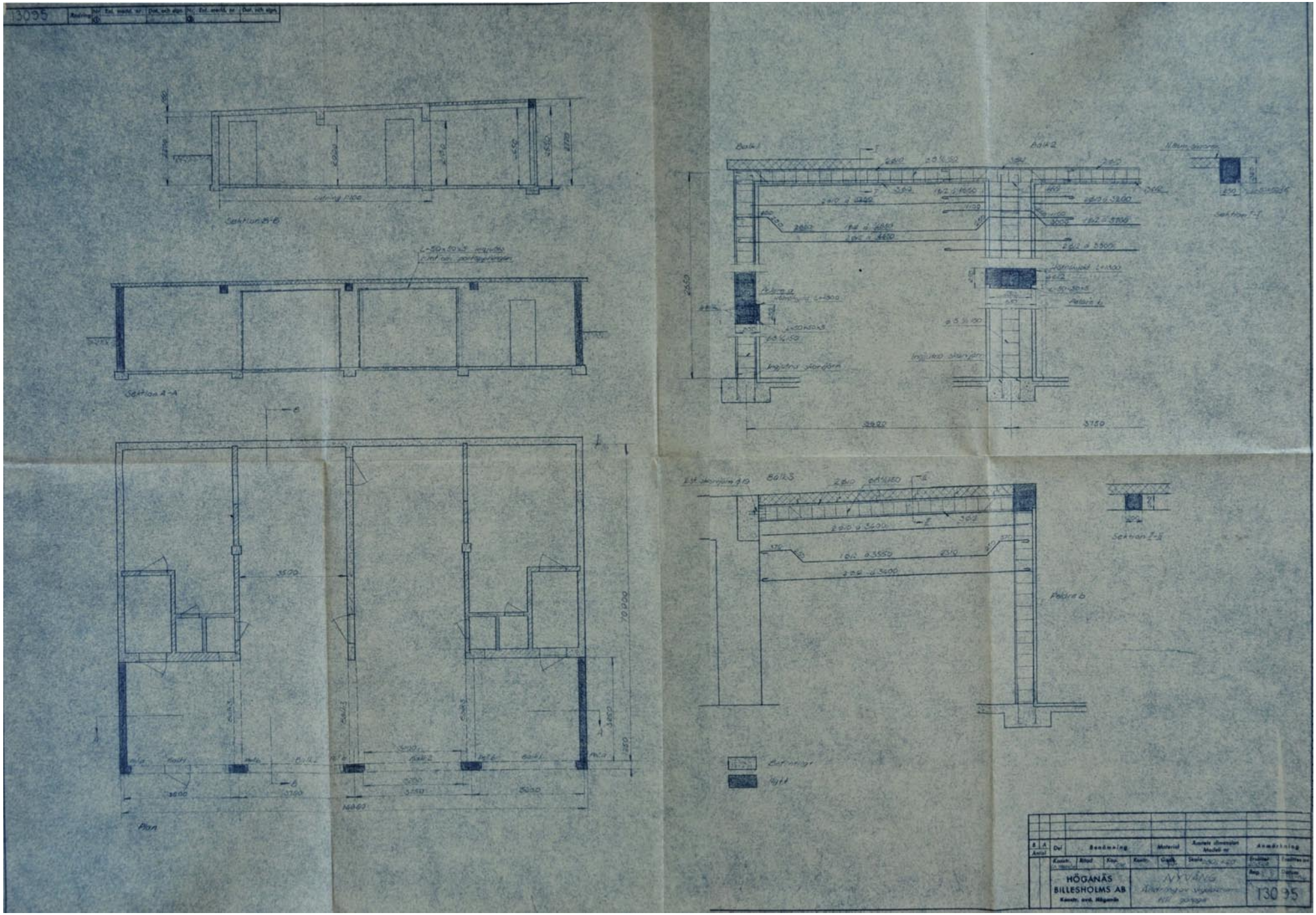
13095
Sektion B-B
Sektion A-A
Plan
Sektion E-E
Sektion F-F
Pelare b
Betong
Nytt
HÖGANÄS
BILLESHOLMS AB
NYVÄNG
13095

Kronans värde under tidigare perioder. Relaterat till värdet 2009

År	**Värde**
1930	28
1935	29
1940	22
1945	20
1950	17
1955	13
1960	12
1965	10